BB 3226
1C

activiteitenverslag '95

activiteitenverslag '95

IWT

activiteitenverslag '95

IZWO
Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek (vzw)
Institute for Marine Scientific Research
VICTORIALAAN 3 - B - 8400 OOSTENDE BELGIUM
Tel. +32 - (0) 59 - 32 10 45 — Fax: +32 - (0) 59 - 32 11 3

inhoudstafel

het jaar van de kmo's... 5

adviezen, beleidsopties en nieuwe opdrachten 9

wetenschappelijk-technologische evaluatieopdracht 19

dienstverlenende opdracht 53

financieel en administratief verslag 69

bijlagen 81

lijst met afkortingen 109

trefwoordenregister 111

het jaar van de kmo's ...

Het activiteitsjaar 1995 werd voor het IWT gekenmerkt door het succes van de nieuwe KMO-benadering in de autonome functie van het IWT. De **drempelverlagende aanpak** bij de 'KMO-Haalbaarheidsstudies' en de 'KMO-Innovatieprojecten' heeft het bedrijfsbereik bij O&O-steun quasi verdubbeld op een jaar tijd. Het aandeel van de KMO's in het aantal steunaanvragen vanuit het bedrijfsleven in de autonome functie is gestegen van 48 % in '94 tot 60 % in '95. Nochtans werd bewust gekozen om het jaar 1995 als ervaringsjaar in deze te benutten en de aanpak daarom nog niet 'met de grote trom' wereldkundig te maken.

Deze nieuwe werkwijze vormt alleszins een belangrijk complement t.o.v. de speciale aandacht voor KMO's in verschillende impuls- en actieprogramma's, de steun aan het collectief onderzoek en de hieraan verbonden technologische adviseerdiensten, de coördinatie van de 'intermediaire' organisaties o.m. via de KMO-stuurgroep van het IWT, de informatie- en dienstverlening die in de eerste plaats voor deze doelgroep van belang is, enz...

Toch blijven de psychologische drempels naar het IWT soms groot voor traditionele KMO's. Het Instituut wordt nog sterk geassocieerd met prioritaire aandacht voor 'high tech'. Een intensere externe communicatie alleen kan deze onterechte perceptie niet wegwerken. Het is vooral de mond aan mond reclame van de bedrijven die door het IWT werden geholpen die de eventuele watervrees kan helpen overwinnen. Niet alle KMO's zijn echter, spijtig genoeg, innovatief ingesteld en het voorzien van steun is onvoldoende om hieraan te verhelpen. Complementaire benaderingen dringen zich daartoe op. Het moet evenwel de bedoeling zijn, zelfs op korte termijn, om het aandeel KMO-aanvragen in de steunverlening nog verder op te drijven.

De evolutie van de steunvolumes wijst alleszins op het feit dat de **O&O-intensieve bedrijven hun weg gevonden hebben naar het IWT**. Het aantal ingediende bedrijfsprojecten in de autonome functie is met 125 % gestegen t.o.v. '94. In de periode '92-'94 was er nog sprake van ruime budgetten t.o.v. het volume aangevraagde steun. Dit relatief 'comfort', zowel voor de aanvragers als voor het IWT, is vanaf 1995 definitief voorbij. Het zal er ons onvermijdelijk toe dwingen om selectiever op te treden in de steunverlening hetgeen onvermijdelijk tot ongenoegen kan leiden. Reden te meer voor het IWT om zijn diensten nog meer klantvriendelijk te maken.

De kwaliteitsverbetering is een zorg van elke dag.

Christine Claus
Directeur-generaal

Paul Zeeuwts
Voorzitter

iwt

VOOGDIJOVERHEID: De Vlaamse minister van Wetenschap en Technologie, de Heer L. VAN DEN BRANDE

RAAD VAN BESTUUR:

Voorzitter: de Heer P. ZEEUWTS

Leden:
Professor F. ADAMS
Professor G. BARON
de Heer H. BRACQUENE
Professor P. LAGASSE
de Heer J. MAES
de Heer L. NYS
Professor A. OOSTERLINCK
Professor J. ROOS
Mevrouw L. SLABBINCK
Professor O. STEENHAUT
de Heer E. VERMEYLEN

Leden met raadgevende stem:
Mevrouw C. CLAUS, *Directeur-generaal IWT*
de Heer F. COLSON, *Eerste Opdrachthouder APWB*

Commisssaris van de Vlaamse Regering:
de Heer G. VAN HAVERBEKE

Gemachtigde van Financiën en Begroting:
de Heer A. VANHOOF,

DIRECTIECOMITE:
de Heer P. ZEEUWTS, *Voorzitter*
Mevrouw C. CLAUS, *Directeur-generaal*
de Heer J. DEPORTE, *Directeur, Opdrachthouder Dienstverlening*
de Heer P. VERSTRAETEN, *Directeur, Opdrachthouder Evaluatie en Opvolging*
de Heer M. VANDERMEULEN, *Directeur Personeel en Juridische Zaken (met raadgevende stem)*
de Heer D. MAECKELBERGHE, *Directeur Financiën en Logistiek (met raadgevende stem)*

---

adviezen, beleidsopties en nieuwe opdrachten

Ook in 1995 werden talrijke activiteiten ontplooid t.b.v. beleidsadviezen aan de voogdijoverheid en werden belangrijke beleidsopties genomen en geïmplementeerd inzake beleidsaspecten eigen aan het IWT. Een aantal nieuwe opdrachten, grotendeels voorbereid in 1994, werden ten uitvoer gebracht.

1. beleidsvoorbereiding t.b.v. de voogdijoverheid

1.1. actieprogramma it (informatietechnologie/multimedia)

Eind '94 werden de krachtlijnen van een nieuw Actieprogramma IT (ITA) goedgekeurd door de Vlaamse Regering, vnl. gericht op technologieontwikkeling in de multimedia.
Het IWT kreeg de opdracht om op basis van deze krachtlijnen een meer precieze invulling te geven aan de oproep tot het indienen van projecten. Dit diende te gebeuren via een daartoe opgerichte 'ad hoc werkgroep' die de belangrijkste actoren uit de bedrijfswereld en de onderzoeksgemeenschap verzamelde.
Op basis van deze werkzaamheden formuleerde de Raad van Bestuur op 3 februari 1995 zijn advies t.a.v. de politieke overheid. Hierop besliste de Vlaamse regering op 5 april 1995 over de modaliteiten tot indiening van projecten.
Zoals verder in detail uiteengezet, concentreert het ITA-programma zich op basis- en systeemtechnologie voor multimedia toepassingen en telecommunicatie. Het technologische kader voor het programma is de prioritaire 'activiteitenkaart', opgebouwd rond 5 multimedia-toepassingsvelden (programma's op aanvraag, telewerken, edutainment, mobiele communicatie en procescontrole). Het programma legt tevens belangrijke accenten op onderliggende grenslijntechnologieën om de volgende generatie tweewegsbreedband communicatie over kabelnetwerken mogelijk te maken.
Prioriteit werd gegeven aan kwalitatief waardevolle samenwerkingsverbanden en aan de deelname van KMO's (ca. 20 %).
De oproep leverde 52 projectvoorstellen op voor een totale O&O-begroting van ca. 4 miljard BEF (een gevraagd steunvolume van ca. 1,9 miljard BEF).
De evaluatie op basis van de voorgestelde multicriteria-analyse resulteerde in een positief advies van de Raad van Bestuur op 14 december 1995 voor 28 projecten bij een steunvolume van ca. 1054 miljoen BEF. Dit voorstel werd begin '96 bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

1.2. medialab

Vanuit de vaststelling dat de niet-technologische aspecten van het Multimediagebeuren doorslaggevend kunnen zijn voor de valorisatiekansen van multimediatechnologieën werd samen met het Actieprogramma IT het principe van een actieprogramma 'Medialab' goedgekeurd door de Vlaamse Regering (26 oktober 1994).
Het IWT werd gelast met de uitwerking van de mogelijke krachtlijnen van dit initiatief. Dit resulteerde in een advies aan de voogdijoverheid op 03 februari 1995. Hierop besliste de Vlaamse Regering op 05 april 1995 de krijtlijnen binnen dewelke Medialab diende tot stand te komen.
Het IWT werd opdracht gegeven om samen met een stuurgroep concrete invulling te geven aan dit initiatief. Deze stuurgroep was samengesteld uit vertegenwoordigers van de potentiële vraagzijde van de expertise die binnen Medialab tot stand zal komen te weten de sociale partners, de GIMV, Telenet Vlaanderen en de Vlaamse Administratie.
Deze werkzaamheden resulteerden in de modaliteiten voor een oproep tot het indienen van projectvoorstellen, die de Raad van Bestuur op 19 oktober 1995 goedkeurde.

Medialab dient een expertisenetwerk te vormen in prioritair gestelde domeinen als telewerk, telehandel, multimediale opleiding, informatieverwerving en -verspreiding. Aspecten van o.m. juridische, arbeidsorganisatorische, institutionele, pedagogische, commerciële aard zullen hierbij nader uitgediept worden door groepen die reeds over een reële ervaring op deze terreinen beschikken.
De bedoeling is om dit expertisenetwerk actief in te zetten t.b.v. het reële multimediagebeuren op basis van aanvullende opdrachten die over de voorziene 3 jaar werking zullen tot stand komen.

Deze oproep leverde 50 projectvoorstellen op voor een totaal steunvolume van ca. 700 miljoen BEF. Het voorziene budget bedraagt 100 miljoen BEF voor 3 jaar. De evaluatie van deze projecten werd begin '96 gestart.

1.3. uitrustingen voor Materialenonderzoek

In het verlengde van het Impulsprogramma Nieuwe Materialen besliste de Vlaamse regering op 5 april 1995 over de krachtlijnen voor een programma ter ondersteuning van uitrustingen in het materialenonderzoek bij de onderzoeksinstellingen. Het budget voor deze actie werd uiteindelijk vastgelegd op 200 miljoen BEF.
De Minister-president heeft het IWT gelast met de uitwerking van de modaliteiten voor een oproep tot projecten. De bedoeling is alleszins om de onderzoeksinstellingen te voorzien met nieuwe uitrustingen die niet alleen relevant zijn voor hun eigen onderzoeksintenties, maar evenzeer voor de noden van het Vlaamse bedrijfsleven ter zake. Deze oproep werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 13 juli 1995. Hij leverde 49 projecten op met een globale steunaanvraag van ca 700 miljoen BEF. Eind '95 werd de evaluatie van deze projecten opgestart.

1.4. evaluatie van het impulsprogramma nieuwe materialen

In opdracht van de Minister-president werd op 19 oktober 1995 een eerste evaluatie gemaakt van het Impulsprogramma Nieuwe Materialen.
Dit programma liep over de jaren '92-'95. In totaal werd voor ca. 667 miljoen BEF steun toegekend aan 96 projecten (152 ingediende projecten). Het betrof zowel strategisch basisonderzoek (visionaire projecten en basisprojecten) als industrieel onderzoek en 27 KMO-duwprojecten.
Daarnaast werd nog voor ca. 21 miljoen BEF steun verleend aan projecten van vorming en bijscholing alsook ca. 50 miljoen BEF aan de animerende krachtlijnwerking.
Kenmerkend voor het impulsprogramma waren o.m. de vereiste van samenwerking tussen bedrijven en onderzoeksinstellingen alsook de noodzaak om minimum 5 % van de onderzoeksbudgetten te besteden aan aspecten van TA: Technology Assessment, vnl. georiënteerd op ecologie, energie, veiligheid, afval en recyclage, arbeidskwalificatienoden, enz...

Aangezien de meeste projecten nog in uitvoering zijn kan echter nog geen sprake zijn van een volwaardige evaluatie, eerder van een 'monitoring' van het programma. De eerste bevindingen en resultaten werden overgemaakt aan de Minister-president.

1.5. clusters/economische netwerken

De voogdijminister bepaalde op 24 november 1994 de modaliteiten van zijn clusterbeleid (economische netwerkvorming). Voordien werden reeds twee initiatieven goedgekeurd: de textielmachine en -systeembouw met onderzoeksprojecten die het IWT in beheer heeft genomen en de cluster staalplaatverwerking (CLUSTA vzw) die werd voorzien van een Technologische Adviseerdienst. Tevens zullen door toedoen van CLUSTA O&O-projecten gegenereerd worden ter ondersteuning door de autonome functie van het IWT.
Samenwerkingsverbanden en netwerkvorming tussen bedrijven creëren potentieel nieuwe opportuniteiten door de synergieën en de transfer van kennen en kunnen die hierbij tot stand zullen komen. In het bijzonder is hierbij van belang dat grote bedrijven en KMO's elkaar op een meer gestructureerde wijze kunnen vinden.
In 1995 werden 3 voorstellen van clusters ter advies voorgelegd aan de Raad van Bestuur van het IWT: het Technisch Centrum voor de Kunststofverwerking (advies van 15 juni 1995); het Vlaams Elektro-innovatiecentrum (advies van 15 juni 1995) en het Vlaams Initiatief voor Produktontwikkeling (advies van 14 december 1995).
Eind '95 werd door de Vlaamse regering beslist deze 3 initiatieven, alsook twee andere voorstellen (CEPRO- Centrum voor Produktontwikkeling; Telecommunicatie in het wegvervoer ingediend door de Koninklijke Beroepsvereniging Goederenvervoerders) te ondersteunen met een globale subsidie van 269 miljoen BEF.

De Administratie Economie staat in voor de 'peterschappen' van de clusters en wordt o.m. belast met het beheer van de convenanten met de Vlaamse Overheid. Het IWT zal instaan voor de inhoudelijke opvolging van de technologische aspecten van de clusteractiviteiten.

1.6. de evaluatie van imec

De Minister-president heeft het IWT belast met de evaluatie van het Interuniversitair Micro-Elektronika Centrum (IMEC) wat het 'technologisch luik' van deze evaluatie betreft. Het 'economisch luik' werd aan de GIMV toegewezen, terwijl de APWB (Administratieve voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid) de evaluatie van het 'wetenschappelijk luik' diende waar te nemen.
Deze evaluaties dienen als onderbouw voor het afsluiten van een nieuwe beheersovereenkomst met IMEC ter opvolging van de beheersovereenkomst '91-'95. De Vlaamse overheid voorziet een dotatie van ca. 1 miljard BEF per jaar voor IMEC.
De benadering van het IWT gaf in het bijzonder aandacht aan de aspecten van samenwerking en transfer van know-how naar het Vlaams industrieel weefsel. De IWT-steunmaatregelen hebben alleszins in de voorbije periode een aanzienlijke ruggesteun gegeven aan de O&O-samenwerkingsprojecten tussen IMEC en Vlaamse bedrijven.
Op 16 november 1995 werd de IWT-evaluatie als advies van de Raad van Bestuur overgemaakt aan de Minister-president.

1.7. euclid

In opdracht van de Minister-president werd op 16 maart 1995 een voorstel van samenwerkingsprotocol opgesteld tussen het IWT en het Ministerie van Landsverdediging in het kader van EUCLID (European Co-operation for the Long Term in Defence). Dit protocol moet toelaten om door informatie-uitwisseling het Vlaamse bedrijfsleven toe te laten om deel te nemen aan O&O-consortia in dit verband en om hierbij eventueel steun te krijgen in de autonome functie van het IWT, voor zover deze O&O-projecten beantwoorden aan de richtlijnen van de Minister-president inzake projecten met een mogelijke militaire affiniteit (27/05/1994).

De verdere besprekingen met het federale Ministerie van Landsverdediging werden begin '96 gefinaliseerd.

1.8. vlaams technologie observatorium

Aansluitend op de behoefte aan een systeem van O&O-indicatoren die o.m. gesignaleerd werd in de regeringsverklaring, formuleerde de Raad van Bestuur een advies t.a.v. de voogdijminister ter oprichting van een 'Vlaams Technologie Observatorium (VTO) bij het IWT. De beschikbaarheid van goed onderbouwde technologie-indicatoren is van wezenlijk belang voor alle maatschappelijke actoren van het Vlaamse technologiegebeuren.
Het is de voorwaarde van een beter inzicht in de karakteristieken van het 'Vlaams Innovatie Systeem'. Naarmate de maatschappelijke en economische ontwikkelingen in toenemende mate kennisgebaseerd zijn groeit de nood aan een nieuw systeem van indicatoren die de innovatiecapaciteit en de daarmee gerelateerde output van zo'n kenniseconomie kan meten.
De Minister-president heeft op basis van dit advies een voorstel tot oprichting van dit VTO aan de Vlaamse Regering voorgelegd, met een globaal budget van 33 miljoen BEF voor een eerste fase van 3 jaar.

Het IWT is reeds sinds 1993 belast met het verzamelen van technologie-indicatoren en met het beheer van enquêtes inzake innovatie en bedrijfs O&O t.b.v. Eurostat en de OESO in het bijzonder. Deze enquêtes worden uitgevoerd i.s.m. universitaire onderzoeksploegen (o.m. Prof. R. Veugelers - KULeuven en Prof. K. Debackere, Vlerick School, UGent). Deze werkzaamheden worden gecoördineerd op Vlaams niveau met de APWB en nationaal met de federale DWTC (Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele aangelegenheden). In 1995 werd door Prof. Veugelers in opdracht van het IWT een onderzoeksrapport opgesteld over de resultaten van de O&O-enquête 1993. Hiervan werd een beknopte weergave verspreid o.m. naar alle deelnemende bedrijven.

1.9. actualisering van het zgn. fiov-besluit van 23/10/1991

De steunverlening van het IWT aan O&O-projecten van bedrijven wordt geregeld volgens het zgn. FIOV-Besluit van de Vlaamse Regering van 23 oktober 1991. Hierbij worden een reeks procedures, maximale steunpercentages, evaluatiecriteria en beperkingen inzake subsidieerbare kosten vastgelegd en dit zowel voor projecten in de autonome functie als voor projecten in de adviserende functie, waarbij de voogdijminister finaal de beslissingen neemt. In functie van de ervaring met dit steunregime en met de concrete implementatiepraktijk bij het IWT werd de problematiek van de '**aanvaardbare kosten**' en van de financieel-administratieve opvolging en verificatie aan een kritisch onderzoek onderworpen, met opties inzake bijsturing.
Deze werkzaamheden op initiatief van het IWT werden doorgevoerd in nauw contact met de rechtstreeks betrokkenen en met hun constructieve inbreng.
De Raad van Bestuur nam ter zake een reeks opties implementeerbaar op korte termijn en suggesties voor latere implementatie.

In 1995 werd eveneens werk gemaakt van de zgn. **selectiviteitsproblematiek**.
Tijdens de eerste werkjaren van het IWT ('92-'94) was sprake van ruim voldoende budgettaire mogelijkheden om aan de meeste aanvragen te voldoen: een successcore van gemiddeld 86 % voor de projecten in autonome functie in de periode '92-'95 (aandeel positieve beslissingen van de Raad van Bestuur op het totaal aantal beoordeelde projecten door de Raad).

Deze relatieve comfortsituatie is echter afgelopen. De Vlaamse bedrijven hebben steeds beter de weg gevonden naar het IWT en zijn steunmogelijkheden. Dit is ook steeds meer het geval voor de Vlaamse KMO's, dank zij de drempelverlagende aanpak die daartoe werd voorzien (zie verder).
Daarbij komt ook het feit dat de zgn. RTT/Belgacom-Raamovereenkomsten beëindigd werden. Dit vertegenwoordigde een financiering van de O&O van de bedrijven en onderzoeksinstellingen in de telecomsector van ca. 1,6 miljard BEF/jaar (± 900 miljoen/jaar voor Vlaanderen alleen).
Het wegvallen van deze financieringsbron zal zich laten gevoelen in de steunaanvragen naar het IWT vnl. vanaf '96. Begin '95 werd overigens in dit verband de 'Telecom Assessment study' afgerond, uitgevoerd in gezamenlijke opdracht van Belgacom, DGTRE (Wallonië), Technopol (Brussel) en het IWT.
Er zullen dus verscherpte keuzen dienen gemaakt te worden in de projectsteun, rekening houdend met de budgettaire limieten.
Maar onafgezien de selectiviteitsnood in de 'enge, financiële' zin, stelt zich intrinsiek de noodzaak van een afdoende maatschappelijke verantwoording en een doelmatigheidsanalyse inzake de subsidiëring van bedrijfs O&O. Het betreft hier immers een vorm van economische subsidies.
De Raad van Bestuur heeft daarom besloten tot een grondige analyse van deze selectiviteitsproblematiek tijdens het jaar '95, die in het jaar '96 wordt verder gezet.

Op 19 juli 1995 gaf de Minister-president bovendien aan het IWT opdracht om een advies te formuleren m.b.t. de **actualisering van het zgn. FIOV-Besluit van 23 oktober 1991**.
De voormelde voorbereidende werkzaamheden dienen zodoende geïntegreerd te worden in deze opdracht die eveneens het herdenken vereist van een aantal procedureaspecten vervat in het Besluit. Ook de eind '95 herziene kaderregeling van de Europese Commissie voor de O&O-steun van de Lidstaten zal hierin een belangrijk gegeven zijn. Dit zal uitmonden in wijzigingen van de steunreglementering in de loop van '96.

2. nieuwe opdrachten

2.1. vlaams interuniversitair instituut voor biotechnologie

Eind '94 werd door de Minister-president een beroep gedaan op de assistentie van het IWT m.b.t. de implementatie van de beslissing van de Vlaamse Regering om een nieuw Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB) op te richten. Deze assistentie werd geleverd in het kader van een werkgroep in opdracht van de voogdijminister. Op basis van deze werkzaamheden werden op 5 april 1995 de modaliteiten beslist voor de opstart van het VIB.
Dit nieuwe instituut beschikt over een vergelijkbare dotatie als de twee overige grote Vlaamse technologie-instituten, IMEC en VITO. De dagelijkse leiding van het VIB werd door de Vlaamse Regering toegewezen aan de Heren Jo Bury en Rudy Dekeyser, beiden tot dan in dienst van het IWT o.m. ten behoeve van de Programmadirectie voor het VLAB (Vlaams Actieprogramma Biotechnologie).
De Directeur-generaal van het IWT maakt tevens deel uit van de Raad van Bestuur van het VIB.

2.2. vlaamse bijdrage tot het belgisch voorzitterschap van eureka

EUREKA vormt een Europees verband ter bevordering van de samenwerking inzake competitief onderzoek waarin 24 landen actief zijn. Het EUREKA-initiatief overstijgt dus het EU-kader, maar streeft, net als het IVde Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling van de EU, naar een versterking van de competitiviteit en het concurrentievermogen van de Europese industrie.

Het EUREKA-initiatief wordt door de deelnemende landen in onderling overleg bestuurd. Zo maken EUREKA-projecten het voorwerp uit van een acceptatieprocedure op supranationaal niveau waarbij aan goedgekeurde projecten een label wordt toegekend. De eventuele financiële steun aan de individuele partners dient echter vanuit de lidstaten te worden voorzien. Voor ons land gebeurt deze steun op gewestelijk niveau en voor Vlaanderen concreet via het IWT met de middelen in adviserende functie (FIOV-fonds).
Het voorzitterschap van EUREKA wordt afwisselend door één van de lidstaten waargenomen. Medio '95 was België aan de beurt, onder voorzitterschap van de federale Minister van Wetenschapsbeleid. De federale administratie DWTC neemt de coördinatie van de werkzaamheden rond dit voorzitterschap waar. De drie Gewesten werden actief betrokken bij de invulling en de uitvoering van het Belgische programma. Voor Vlaanderen werd het IWT gelast met deze opdracht en werd o.m. een nieuwe adviseur aangeworven.

2.3. het vlaams innovatie adviescentrum (via)

In 1995 werd het IWT gelast om i.s.m. de APWB (Administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid) een voorstel in te dienen bij de Europese Commissie om voor Vlaanderen te fungeren als Adviescentrum in het kader van het programma 'Innovation' van EC.
Deze opdracht lag in het verlengde van het voordien functionerende Vlaams Value Adviescentrum. De projectcoördinatie wordt echter voortaan waargenomen door het IWT i.p.v. door de APWB.
De opdrachten die door het VIA dienen vervuld te worden t.b.v. de EC zijn sterk gelijklopend met de algemene taken die het IWT dient waar te nemen volgens zijn 'Dienstverlenende Opdracht'.

Op 12 december 1995 werd het VIA officieel ingehuldigd met deelname van de Minister-president L. Van den Brande en de Europese Commissaris Mevrouw E. Cresson.
Hieraan namen 369 genodigden deel.

2.4. evaluatie van het vlaams impulsprogramma milieutechnologie

Bij zijn ontstaan heeft het IWT opdracht gekregen van de Vlaamse Minister van Leefmilieu om in de uitvoerende functie het beheer over te nemen van het Vlaams Impulsprogramma Milieutechnologie (VLIM).
In de periode '90-'94 werd in totaal ca. 570 miljoen BEF steun toegekend voor 71 projecten. Deze middelen waren afkomstig van het MINA-fonds. De adviezen inzake projectsteun werden voorbereid door de IWT-staf naar het Beheerscomité van het VLIM toe t.b.v. de beslissingen door de Vlaamse Minister van Leefmilieu.
Op 18 mei 1995 gaf de Vlaamse Regering opdracht aan het IWT om een grondige evaluatie door te voeren van het programma, samen met een inhoudelijke en administratieve opvolging van de nog lopende projecten.

3. overige beleidsaspecten

3.1. het succes van de nieuwe kmo-aanpak

Eind '94 besliste de Raad van Bestuur om in het kader van de autonome functie van het IWT een drempelverlagende aanpak op te starten t.b.v. O&O-projecten van KMO's. Binnen de reglementaire kaders van het zgn. FIOV-Besluit van 23/10/1991 werden de indienings- en evaluatieprocedures KMO-vriendelijker gemaakt en werden hiertoe twee 'instapmogelijkheden' voorzien:

- **De KMO-Haalbaarheidsstudies**, met een maximum projectbegroting van 1 miljoen BEF en 60 % subsidies (maximum 600.000 BEF).
- **De KMO-Innovatieprojecten**, met een ruime interpretatie van het domein prototype/ ontwikkeling (incl. produktopwaardering; niet-repetitieve engineering en design; demonstratie; enz...) op voorwaarde uiteraard dat nog een reëel technologisch risico aanwezig is. Het projectbudget is gelimiteerd tot 10 miljoen BEF en wordt voor 35 % gesubsidieerd. Tevens bestaat de mogelijkheid van voorfinanciering van het project tot max. 80 % tegen marktvoorwaarden (NMKN lange termijn rente).

Het jaar '95 werd gekenmerkt door het succes van deze aanpak en dit ondanks het feit dat beslist werd om gedurende het eerste jaar nog geen veralgemeende en ruime propaganda te voeren voor deze benadering. De bedoeling was immers om een leerervaring op te bouwen gedurende ca. 1 jaar om op basis hiervan te evalueren en gebeurlijk bij te sturen. Wel werd voor de projectgeneratie een beroep gedaan op de zgn. 'intermediaire' organisaties, vertegenwoordigd in de KMO-stuurgroep van het IWT.

In totaal dienden zich 114 KMO's aan in de loop van '95 met projecten of zgn. 'voorbesprekingen' van potentiële projecten. T.o.v. de 110 bedrijven die in '94 steun hebben genoten in zowel autonome als adviserende functie, betekent dit een verdubbeling van het bedrijfsbereik van het IWT.
Na evaluatie, bijsturing en ruime bekendmaking in '96 mag nog een belangrijke toename aan KMO-projecten verwacht worden.

3.2. het vlaams personeelsstatuut voor het iwt

De herziening van het personeelsstatuut voor de Vlaamse ambtenaren diende in '95 eveneens doorgevoerd te worden voor de Vlaamse openbare instellingen, waaronder het IWT als parastatale type B.

De VPS voor het IWT gaf aanleiding tot een belangrijke voorbereidende inspanning vanwege de instelling die uiteindelijk resulteerde in een statuut dat werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering en dat in grote mate rekening hield met de specifieke werkmodaliteiten eigen aan de opdrachten van het IWT.

3.3. de organisatieontwikkeling van het iwt (eps)

Het IWT diende eind '91 vanaf nul te worden uitgebouwd. Eind '94 steunde de Raad van Bestuur een voorstel van de Directie om een organisatiebijstand te voorzien teneinde de interne organisatieprocessen bij te sturen waar nodig. Een vernieuwbouw van de organisatie was immers geen overbodige luxe, ook al bestond het IWT slechts enkele jaren.
De opdracht werd toegewezen aan het bureau EPS (Effective Public Service waarin o.m. het Bureau Van Dijck participeert).

Deze werkzaamheden werden in de eerste helft van 1995 doorgevoerd en resulteerden in een reeks analyses en aanbevelingen die voorgelegd werden aan de Raad van Bestuur van 13 juli 1995 en die aanleiding gaven tot een proces van implementatie van deze aanbevelingen.

3.4. de verdere uitbouw van de dienstverlenende opdracht

Het IWT diende eind '91 vanaf nul te worden uitgebouwd. Prioriteit inzake middelen en bestaffing werd gegeven aan de evaluatie-opdracht m.b.t. de steunverlening aan O&O. Hoewel de activiteiten in de Dienstverlenende opdracht reeds een belangrijk werkvolume vertegenwoordigen, is de verdere uitbouw ervan essentieel. Deze bekommernis werd overigens onderlijnd in de Beleidsbrief '95-'99 van de voogdijminister. Bijkomende actiemiddelen werden hierbij in het vooruitzicht gesteld o.m. onder de vorm van een op te richten 'valorisatiecel'. De voorbereidende werkzaamheden in deze werden eind '95 opgestart.

4. globaal steunvolume 1995 in cijfers

Het totale steunvolume in de verschillende opdrachten en 'functies' van het IWT vertoont volgend beeld over de jaren '92-'95.

Toegekende Steun in 1000 BEF	1992	1993	1994	**1995**
Autonome Functie (O&O)	481.080	661.354	1.050.805	1.197.421 (1.378.269)
Adviserende Functie (O&O)	896.097	1.545.768	1.014.150	1.707.366
Uitvoerende Functie (O&O)	107.482	139.421	186.529	0
Specialisatiebeurzen	–	–	414.626	455.170
Technologische Adviseerdiensten	70.940	84.163	95.944	83.549
MINT	–	–	1.737	1.000
TOTAAL	**1.555.599**	**2.436.706**	**2.763.791**	**3.444.506 (3.625.354)**
Werkingsmiddelen	153.800	179.900	195.300	227.000

Voor wat 1995 betreft geven de cijfers tussen haakjes het reële begrotingsbeslag weer van de projectsteun in autonome functie. Als gevolg van de zeer omvangrijke werkzaamheden t.b.v. het Actieprogramma IT, de IMEC-evaluatie, de INM-evaluatie en de oproep voor Medialab in de tweede helft van '95 dienden immers een aantal projectevaluaties uitgesteld te worden tot begin '96 wat de beslissingen van de Raad van Bestuur betrof. De tussen haakjes aangehaalde cijfers geven bijgevolg een meer correct beeld van de budgettaire impact van de steunaanvragen in autonome functie in het jaar '95, al worden zij deels formeel ten laste gebracht van de begrotingsruimte '96.

Het aantal afgehandelde steundossiers evolueerde als volgt:

Aantal afgehandelde steundossiers	1992	1993	1994	**1995**
Autonome Functie (O&O)	41	90	93	174 (189)
Adviserende Functie (O&O)*	115	230	174	164
Uitvoerende Functie (O&O)	26	37	57	0
Technologische Adviseerdiensten	20	21	22	22
MINT	–	–	18	12
Diverse	–	–	–	5
SUBTOTAAL	202	378	364	377 (392)
Specialisatiebeurzen	–	–	546	541
Algemeen Totaal	**202**	**378**	**910**	**918** **(933)**

* Exclusief de adviezen van de Raad van Bestuur m.b.t. de zgn. 'oude FIOV-regeling' (uitstel of afstel voor terugbetalingen van verkregen renteloze voorschotten vóór 23/10/1991). Deze dossiers worden ingeleid en beheerd door de Administratie Economie van het Vlaamse Ministerie. Het totaal aantal adviezen van de RvB in deze bedroeg 40 in 1995.

Deze evoluties bevestigen de aanhoudende stijging in de budgettaire beschikbaarheden t.b.v. het technologiebeleid, die ook naar de volgende jaren toe in het vooruitzicht worden gesteld. Deze evoluties, samen met de steeds grotere omvang inzake beleidsvoorbereidende opdrachten, brengen uiteraard een belangrijker werkvolume met zich, dat gedeeltelijk kon opgevangen worden door een kleine toename in de effectieve personeelsbezetting.

wetenschappelijk-technologische evaluatieopdracht

1. inleiding

In de wetenschappelijk-technologische opdracht van het IWT worden de aanvragen voor financiële steun aan industrieel wetenschappelijk-technologisch onderzoek geëvalueerd.

Deze evaluatieopdracht omvat 3 functies:

De **autonome functie:** dit zijn aanvragen in alle wetenschappelijk-technologische disciplines, voor subsidiëring van industrieel basisonderzoek, tegemoetkoming door voorschotten of betoelaging voor de ontwikkeling van prototypes, ingediend door bedrijven op vrij initiatief, en aanvragen voor onderzoeksmandaten ingediend door individuele onderzoekers in het kader van wetenschappelijk onderzoek op postdoctoraal niveau. De Raad van Bestuur van het IWT kan hier autonoom beslissen binnen de reglementaire kaders, o.m. het Besluit van de Vlaamse Executieve van 23 oktober 1991 tot regeling van de bevordering van het industrieel wetenschappelijk-technologisch onderzoek in Vlaanderen, het zogenaamde FIOV-Besluit.
Bijzonder aandachtspunt voor de autonome functie in 1995 vormen de aanvragen voor steun aan KMO-Haalbaarheidsstudies en KMO-Innovatieprojecten.

De **adviserende functie:** dit zijn aanvragen ingediend in het kader van de programma's en initiatieven opgezet door de Vlaamse regering op voorstel van de Vlaamse minister van Wetenschaps- en Technologiebeleid, voogdijminister van het IWT, en specifieke evaluaties in opdracht van de voogdijminister. De Raad van Bestuur van het IWT formuleert hierbij adviezen ten behoeve van de voogdijminister. De reglementaire kaders van deze acties en initiatieven worden vastgelegd door de voogdijoverheid. In 1995 omvatte deze functie het Impulsprogramma Nieuwe Materialen (INM), het Vlaams Impulsprogramma Energietechnologie (VLIET), het Actieprogramma Informatietechnologie (ITA), nieuwe projecten in het clusterprogramma Vlaamse textielmachine- en systeembouw (TMB), aanvragen ingediend in het kader van een EUREKA-of EUREKA/JESSI samenwerkingsverband, aanvragen in het kader van Collectief Onderzoek, en de afhandeling van aanvragen ingediend onder de zogenaamde 'Oude FIOV'-regeling die het IWT voorafging. Ook de evaluatie van IMEC, en andere beleidsondersteunende of -voorbereidende evaluaties, werden uitgevoerd in het kader van de adviserende functie.

De **uitvoerende functie:** dit zijn aanvragen ingediend in het kader van impuls- of actieprogramma's op initiatief van andere Vlaamse ministers dan de voogdijminister van het IWT.

Globaal kan gesteld worden dat voor de wetenschappelijk-technologische opdracht de verslagperiode gekenmerkt werd door een stabilisatie van het totale aantal behandelde steunaanvragen t.o.v. 1994, echter met een sterk toenemende inzet voor de opvolging van de lopende projecten, en een toenemend aantal specifieke opdrachten vanwege de voogdijoverheid (zie ook 'adviezen, beleidsopties en nieuwe opdrachten').

2. globaal overzicht

De totale goedgekeurde steun in 1995 over de drie functies bedroeg **2,904** mld BEF, exclusief de specialisatiebeurzen, en **3,360** mld BEF, specialisatiebeurzen inbegrepen, wat een toename van **28 %** betekent t.o.v. 1994. Het overzicht is weergegeven in tabel 1.

tabel 1
verdeling van de steun over de 3 functies voor de cijfers tussen haakjes wordt verwezen naar de opmerking van het eerste hoofdstuk, punt 4 globaal steunvolume 1995 in cijfers

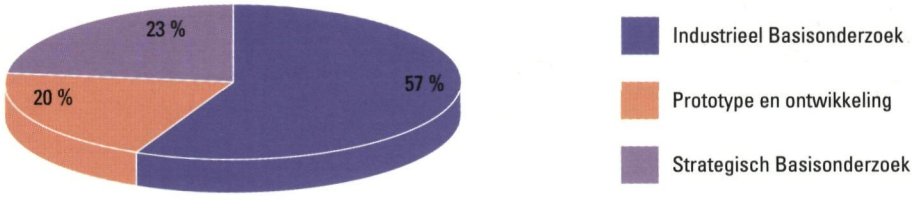
Toegekende Steun	1994	1995	Toename
Autonome functie	1.050.805	1.197.421	+14 %
		(1.378.269)	(+31 %)
Adviserende functie	1.014.150	1.707.366	+68 %
Uitvoerende functie	186.529		
TOTAAL	**2.251.484**	**2.904.787**	**+29 %**
		(3.085.635)	**(+37 %)**
Specialisatiebeurzen	*414.626*	*455.170*	*+10 %*
TOTAAL incl. beurzen	***2.666.110***	***3.359.957***	***+25 %***
		(3.540.805)	***(+33 %)***

In 1995 werden, exclusief de specialisatiebeurzen, **338** aanvragen behandeld. Voor de specialisatiebeurzen werden in het totaal **541** aanvragen ingediend en behandeld.

In figuur 2 wordt de verdeling getoond naar de aard van het onderzoek, nl.

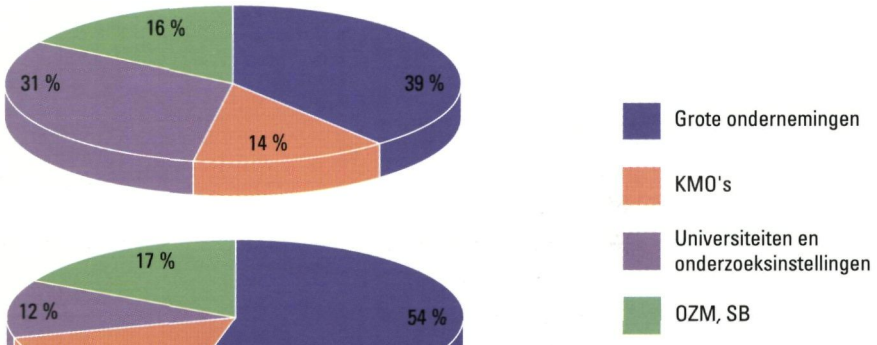
- strategisch basisonderzoek, met doorgaans een 100 % financiering rechtstreeks aan de onderzoeksinstellingen of aan bursalen, zoals uitgevoerd in specialisatiebeurzen, en onderzoeksmandaten (en in sommige projecttypes in impulsprogramma's, o.m. het generisch basisonderzoek in het Actieprogramma Informatietechnologie);
- industrieel basisonderzoek, zoals gedefinieerd in het FIOV-Besluit, en betoelaagd a rato van 40-50 % (met een extra 10 % o.m. voor KMO's);
- prototype en ontwikkeling, zoals gedefinieerd in het FIOV-Besluit, gesteund met een subsidie-equivalent van 15-25 % (met een extra 10 % o.m. voor KMO's, eventueel aangevuld met een bijkomende voorfinanciering volgens de voorschotregeling).
  Het projecttype 'gemengd onderzoek' wordt opgesplitst naar het erin vervatte aandeel industrieel basisonderzoek en het aandeel ontwikkeling.

figuur 2
globaal steunspectrum naar aard van het onderzoek

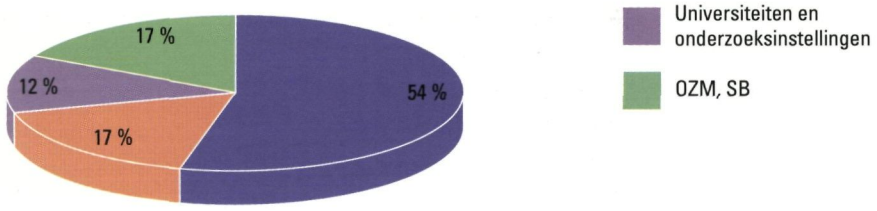

Splitst men de toegekende steun (exclusief specialisatiebeurzen) op naar type aanvrager en type uitvoerder, dan bekomt men de verdelingen zoals voorgesteld in de figuren 3 en 4. Figuur 3 stelt de steun voor, opgesplitst naar het type van entiteit waar het onderzoek wordt uitgevoerd, terwijl in figuur 4 de opsplitsing gemaakt is volgens het type van aanvrager, die tevens voor de valorisatie moet instaan. Juist zoals in 1994 gaat 71 % van de steun naar projecten ingediend door bedrijven, maar wel moet vastgesteld worden dat het relatieve aandeel van de KMO's in deze steun in 1995 gedaald is. Waar er in 1994 42 % van de bedrijfssteun naar KMO's ging, is dit aandeel in 1995 teruggelopen tot 24 %.
Dit is voornamelijk te wijten aan de terugloop van het aantal 'high tech' KMO-aanvragen met hoog projectbudget inzake industrieel basisonderzoek (zgn. NTBEF-projecten: New Technology based firms).
Dit werd niet volledig gecompenseerd door het hoger aantal KMO-aanvragen inzake prototype-ontwikkeling met doorgaans lagere projectbudgetten en tevens een lager steunpercentage.

figuur 3
steunverdeling naar uitvoerder

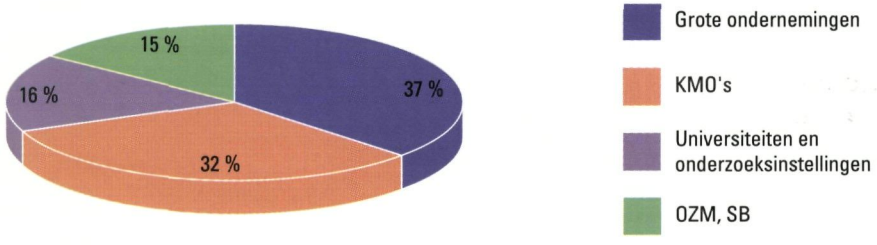

figuur 4
steunverdeling naar aanvrager

figuur 5 toont de verdeling van het aantal goedgekeurde aanvragen (exclusief de specialisatiebeurzen) naar type aanvrager

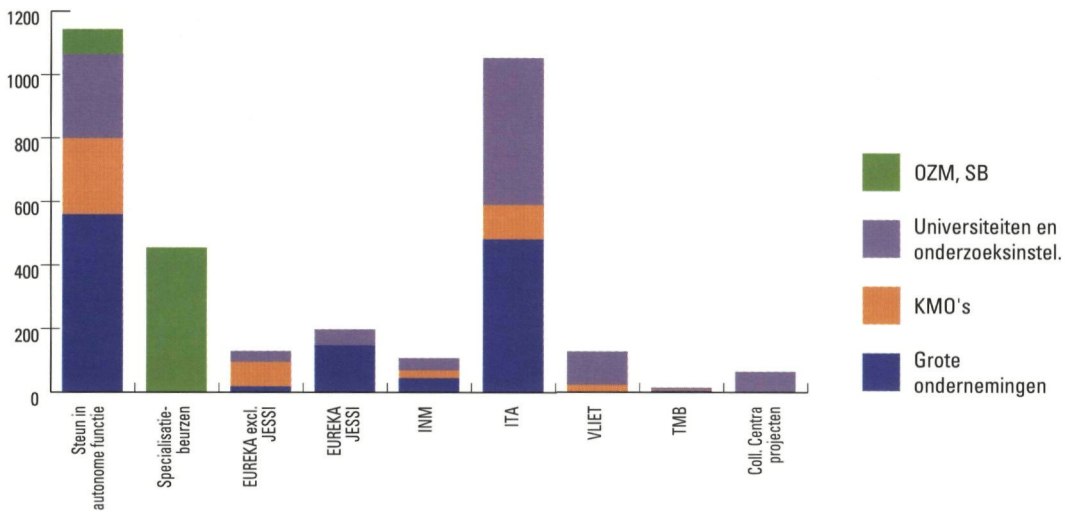
figuur 5
verdeling goedgekeurde aanvragen

Van de **225** goedgekeurde projecten waren er **72** afkomstig van KMO's en **85** waren ingediend door grote bedrijven. Indien enkel de projecten, ingediend door het bedrijfsleven beschouwd worden, dan bedraagt het aantal KMO-projecten 46 %.

De globale steunverdeling over alle programma's, naar uitvoering, wordt weergegeven in figuur 6. De 'varia' zijn de specialisatiebeurzen, OZM's,... en steun aan andere organisaties dan bedrijven.

figuur 6
steunverdeling naar uitvoering over alle programma's

Tabel 7 geeft een overzicht van de behandelde aanvragen over 1995. Hierin zijn de adviezen van de Raad van Bestuur van het IWT over 40 dossiers in de 'Oude FIOV'-regeling, ingeleid door de Administratie Economie (uitstel of afstel van terugbetaling), over de 3 aanvragen voor goedkeuring als cluster, over de evaluatie van IMEC, en over de projecten van technologische dienstverlening (zie hoofdstuk....) niet inbegrepen.

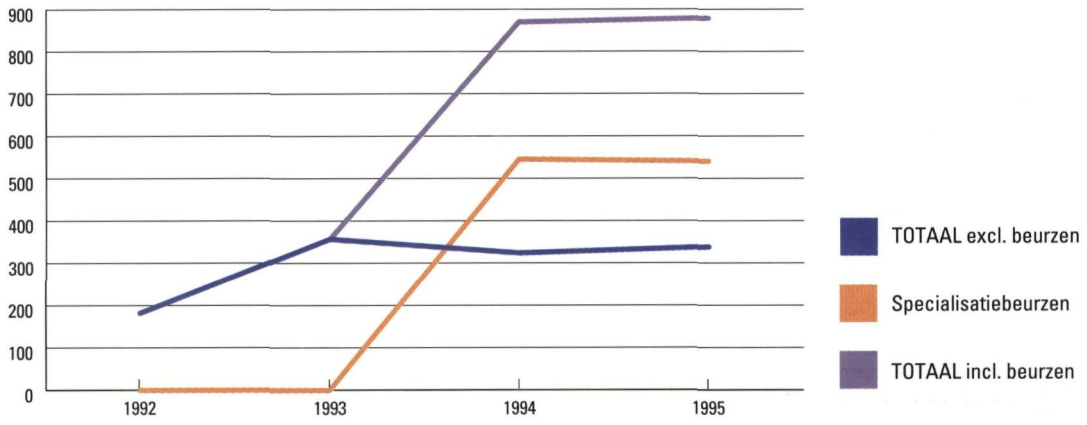
tabel 7
overzicht van de behandelde aanvragen

	Reeds in behandeling op 31/12/94	Ingediend in 1995	Behandeld in 1995	Nog in behandeling op 31/12/95	RvB + in 1995	RvB - in 1995	Onontvankelijk, teruggetrokken
Autonome functie	64	201	174	91	128	29	17
Adviserende functie	95	179	164	110	97	59	8
Uitvoerende functie excl. SB	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	**159**	**380**	**338**	**201**	**225**	**88**	**25**
Specialisatiebeurzen	*0*	*541*	*541*	*0*	*246*	*267*	*28*
TOTAAL incl. beurzen	***159***	***921***	***879***	***201***	***471***	***355***	***53***

Het globale slaagpercentage (aantal goedgekeurde t.o.v. het aantal behandelde projecten), exclusief de specialisatiebeurzen, bedraagt 65 %. Aangezien in de uitvoerende functie het Vlaams Impulsprogramma Milieutechnologie afgesloten werd, en er geen bijkomende opdrachten gegeven werden, zijn er geen industriële steunaanvragen behandeld.

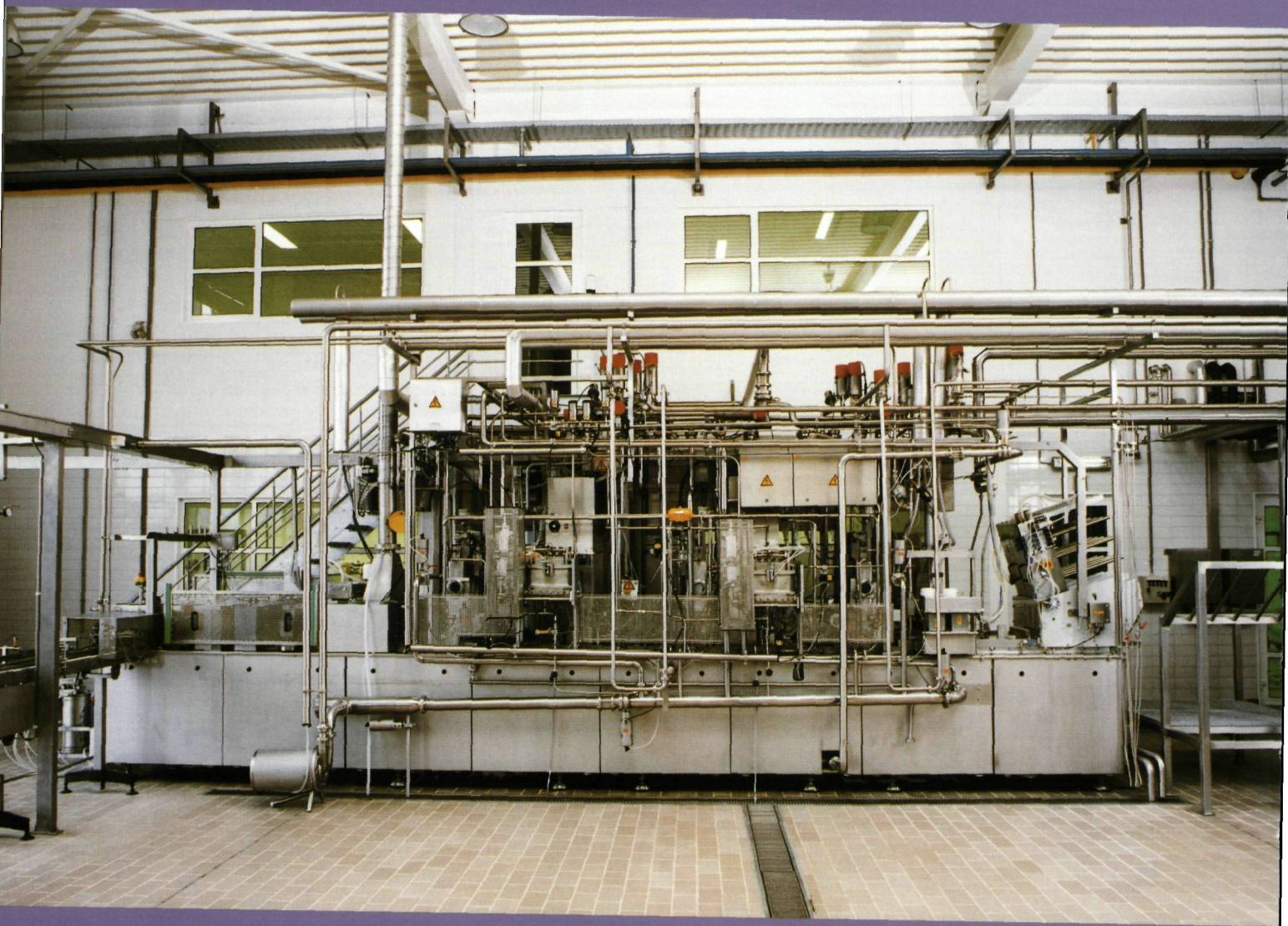
In figuur 8 wordt de evolutie van de behandelde aanvragen sinds 1992 weergegeven.

figuur 8
evolutie van het aantal behandelde aanvragen

In de bijlagen 1A-B-C worden de goedgekeurde projecten opgesomd per projecttype, in de autonome functie, in de adviserende functie en in de uitvoerende functie, waarvoor in 1995 een overeenkomst met de aanvragers werd afgesloten. De goedgekeurde onderzoeksprojecten van de collectieve centra worden afzonderlijk weergegeven in bijlage 3. De sectoriële verdeling van de goedgekeurde aanvragen is voorgesteld in bijlage 2.

iwt

Prototype eenheid voor meerlagen desserts (Eurodesserts)

3. autonome functie

3.1. globaal overzicht van de autonome functie

De toegekende steun naar projecttype is voorgesteld in tabel 9.

tabel 9
steun in de autonome functie naar projecttype

Steun in autonome functie	RvB + in 1995	toegekende steun	effektieve steun	aantal mens-jaren	Gemid. Steun per RvB+	effektieve steun vs begroting
Industrieel Basisonderzoeksprojecten	33	526.056	526.056	323.63	15.941	51.84 %
Gemengde onderzoeksprojecten	19	331.473	327.955	238.90	17.446	39.49 %
Prototype-onderzoeksprojecten	15	167.706	145.851	154.71	11.180	25.55 %
KMO-haalbaarheidsprojecten	8	4.601	4.601	2.92	0.575	60.00 %
KMO-innovatieprojecten	20	62.149	46.391	46.38	3.107	35.00 %
Onderzoeksmandaten	33	92.583	92.583	58.00	2.806	100.00 %
TOTAAL	**128**	**1.184.567**	**1.143.437**	**824.540**	**9.254**	**43.17 %**

* De totale vastlegging in autonome functie bedraagt, wegens correcties ten opzichte van vorige dienstjaren: 1.197.421 BEF.

Sinds december 1994 zijn twee types, nl. de KMO-innovatieprojecten en haalbaarheidsstudies, geïntroduceerd in het kader van de vernieuwde KMO-aanpak. Deze projecten zijn inbegrepen in tabel 9 maar worden verder afzonderlijk besproken.

In 1995 werden 201 aanvragen ingediend in de autonome functie (zie tabel 10), tegenover 110 in 1994. Deze sterke stijging is in grote mate toe te schrijven aan de invoering, eind 1994, van de 2 specifieke KMO-projecttypes. Anderzijds is ook het aantal aanvragen voor projecten van industrieel basisonderzoek sterk gestegen (50 in 1995, tegenover 31 in 1994). Naar verhouding is ook het aantal in 1995 goedgekeurde projecten beduidend groter dan in 1994, terwijl de toegekende steun niet in dezelfde mate toegenomen is. Een verklaring hiervoor is de verminderde gemiddelde omvang van de projecten van industrieel basisonderzoek en de beperktere omvang van de KMO-Haalbaarheidsstudies en -Innovatieprojecten.

tabel 10
verdeling van de aanvragen per projecttype

	Reeds in behandeling op 31/12/94	Ingediend in 1995	Behandeld in 1995	Nog in behandeling op 31/12/95	RvB + in 1995	RvB - in 1995	Onontvankelijk, teruggetrokken
Industrieel Basisonderzoeksprojecten	16	50	36	30	33	1	2
Gemengde onderzoeksprojecten	9	16	20	5	19	1	0
Prototype-onderzoeksprojecten	10	17	18	9	15	1	2
KMO-haalbaarheidsprojecten	1	19	14	6	8	5	1
KMO-innovatieprojecten	1	51	24	28	20	3	1
Onderzoeksmandaten	27	48	62	13	33	18	11
TOTAAL	**64**	**201**	**174**	**91**	**128**	**29**	**17**

Voor prototype-projecten en het gedeelte prototype van gemengde projecten wordt de toegekende steun op 2 verschillende manieren aangegeven. In de kolom 'Toegekende Steun' zijn de bedragen vermeld, die een werkelijke uitgave voor het IWT betekenen, m.a.w. de bedragen van de voorschotten die uitgekeerd zullen worden, of de bedragen van de reëel uit te betalen subsidie-equivalenten, indien de 'voorschotten' hiertot beperkt werden. In de kolom 'effectieve steun' wordt de tegemoetkoming via renteloze voorschotten algemeen omgerekend en beperkt tot het subsidie-equivalent.

De gemiddelde steun per project wordt berekend vanuit de 'toegekende steun'.
De **slaagkans** voor een projectvoorstel in de autonome functie bedraagt 73,5 % (aantal goedgekeurde projecten t.o.v. aantal behandelde projecten) in 1995. Indien abstractie gemaakt wordt van de administratief afgesloten dossiers loopt dit zelfs op tot 81,5 %. Dit hoge slaagpercentage is in belangrijke mate toe te schrijven aan het feit dat een aantal projecten tijdens de evaluatie nog grondig worden geherdefinieerd zowel naar budgetomvang als naar projecttype.

Eind 1994 werden door het IWT een aantal drempelverlagende maatregelen en procedures uitgewerkt t.b.v. O&O-ondersteuning voor KMO's. Concreet leidde dit tot de definiëring van twee soorten projecten die vanuit KMO's bij het IWT kunnen aangevraagd worden:

- **KMO-Haalbaarheidsstudies**, gericht op de ontwikkeling van waardevolle innovatie-opties, met een budget van max. 1 mln BEF en voor 60 % gesubsidieerd;
- **KMO-Innovatieprojecten**, gericht op prototype-ontwikkeling, op demonstratieprojecten en op technologische opwaardering, met een budget van max. 10 mln BEF, voor 35 % gesubsidieerd en eventueel bijkomend voorgefinancierd tot max. 80 % tegen marktvoorwaarden (NMKN-investeringskrediet lange termijn).

Actieve begeleiding wordt voorzien zowel bij de projectformulering o.m. via zogenaamde voorbesprekingen, als bij de opvolging van de uitvoering van deze projecten.

Nadat eind 1994 reeds één KMO-Innovatieproject goedgekeurd werd en er twee andere KMO-projecten in behandeling waren, was 1995 het eerste echte werkingsjaar van het IWT waarin de vernieuwde procedures hun impact bij de Vlaamse KMO's konden bewijzen.

Ter voorbereiding van de indiening bij het IWT van een KMO-Innovatieproject en/of een KMO-Haalbaarheidsstudie kan elke Vlaamse KMO een voorbespreking met een adviseur van het IWT aanvragen. In 1995 werden in totaal 95 dergelijke voorbesprekingen aangevraagd waarvan er 90 effectief plaats gevonden hebben in 1995. Van deze 90 voorbesprekingen hebben er in totaal 40, of dus 44 %, geleid tot een reële projectaanvraag in de autonome functie in 1995. Dit percentage is een voorlopig cijfer, aangezien van een aantal voorbesprekingen nog een aanvraag verwacht wordt in de loop van 1996.

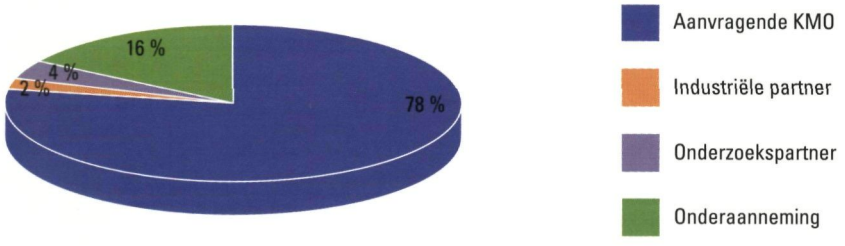
In totaal werden er in 1995 70 KMO-projecten ingediend. Tabel 10 toont de verdeling van dit aantal aanvragen over de beide projecttypes. Van de 19 aanvragen voor een KMO-Haalbaarheidsstudie werden er 7 voorafgegaan door een voorbespreking; voor de KMO-Innovatieprojecten bedraagt het aantal voorbesprekingen 28 op 51 ingediende aanvragen. Omgerekend betekent dit dus dat net de helft van het totaal aantal projectaanvragen voor beide projecttypes (70), door een voorbespreking werden voorafgegaan.

Abstractie makend van de onontvankelijke en/of teruggetrokken dossiers bedraagt de slaagkans voor een KMO-Haalbaarheidsstudie 62 % en voor een KMO-Innovatieproject 87 %, of gemiddeld genomen voor een KMO-project 78 %.

Tabel 9 geeft verder ook een overzicht van de toegekende steun opgesplitst naar projecttype. In 1995 werden er 8 KMO-Haalbaarheidsstudies en 20 KMO-Innovatieprojecten goedgekeurd. Voor KMO-Innovatieprojecten wordt de financiering op twee verschillende wijzen aangegeven. Net zoals bij de klassieke prototypeprojecten in de autonome functie kan de aanvrager van een KMO-Innovatieproject opteren voor steun onder de vorm van een subsidie-equivalent (35 %) ofwel met voorfinanciering volgens de zogenaamde renteloze voorschottenregeling. Deze voorfinanciering bedraagt standaard 50 % van de aanvaarde begroting, maar voor zeer waardevolle projecten met een belangrijk valorisatiepotentieel, waarvoor het aanvragend bedrijf via de klassieke financieringskanalen niet in staat is om zijn eigen aandeel (50 %) van de projectkosten te financieren, kan het IWT het renteloos voorschot verhogen tot 80 % van de projectkosten.

Figuur 11 geeft de globale steunverdeling op basis van de plaats van uitvoering van het project. Het is duidelijk dat in beide projecttypes hoofdzakelijk projecten zonder samenwerking met industriële of onderzoekspartners aan bod komen. In 19 van de 28 goedgekeurde projecten doet de aanvragende KMO een beroep op derden in onderaanneming, hoofdzakelijk bedrijven (meer dan 80 %). Deze onderaanneming betekent ca. 16 % van de steun.

figuur 11
steunverdeling kmo-haalbaarheidsstudies en -innovatieprojecten naar uitvoering

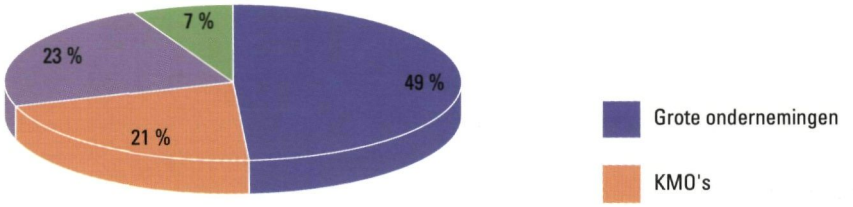

In 1995 werden 48 **onderzoeksmandaten** aangevraagd, vergelijkbaar met 1994 waar 45 aanvragen werden ingediend. Van de 62 in 1995 behandelde aanvragen werden er 33 goedgekeurd, wat neerkomt op een slaagpercentage van 53 %. Een achteruitgang in het slaagpercentage valt hier te noteren. De spreiding over de wetenschappelijke disciplines zowel wat de aanvragen als de positieve beslissingen betreft is, zoals in 1994, vrij gelijkmatig.

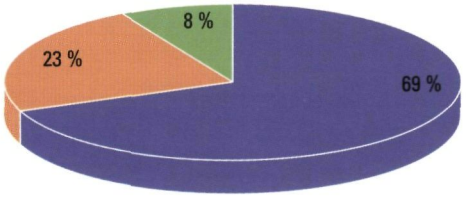
Door de Raad van Bestuur werd eveneens beslist om drie projecten (twee basisonderzoeksprojecten en één gemengd onderzoek) ingediend als verlenging in het Impulsprogramma Nieuwe Materialen over te dragen naar de autonome functie.

De steunverdeling naar uitvoerder en naar aanvrager is voorgesteld in de figuren 12 en 13.

figuur 12
steunverdeling autonome functie naar uitvoerder

figuur 13
steunverdeling autonome functie naar aanvrager

4. adviserende functie

4.1. globaal overzicht van de adviserende functie

In de adviserende functie brengt het IWT advies uit aan de voogdijminister over projecten die ingediend worden in geprogrammeerd en collectief onderzoek, en eveneens inzake specifieke evaluaties, waarvoor de minister het IWT de opdracht heeft gegeven. Dit is o.m. het geval voor erkenningen als cluster-samenwerkingsverband.

In het verslagjaar 1995 waren de specifieke aandachtspunten:

- de programma-evaluatie van het Impulsprogramma Nieuwe Materialen;
- de oproep voor uitrustingen voor materiaalonderzoek in hetzelfde impulsprogramma;
- de oproep en de evaluatie van de aanvragen ingediend in het Actieprogramma Informatietechnologie;
- de evaluatie van IMEC, het Interuniversitair Instituut voor Micro Elektronica.

Verder werden in de adviserende functie de aanvragen tot uitputting van de enveloppe in het Impulsprogramma Nieuwe Materialen behandeld (KMO-duwprojecten, verlenging industriële projecten en vormings- en bijscholingsprojecten), 4 resterende aanvragen in VLIET (het Vlaams Impulsprogramma Energietechnologie), de 52 projectaanvragen in het kader van het collectief onderzoek werden geëvalueerd, de aanvragen ingediend in EUREKA en EUREKA/JESSI en tenslotte nog 5 projecten in het kader van de Convenant Vlaamse Textielmachine- en Systeembouw (TMB). Daarenboven werd voor 3 aanvragen tot erkenning als clustersamenwerkingsverband een advies aan de voogdijoverheid overgemaakt (zie hoofdstuk over adviezen, beleidsopties en nieuwe opdrachten).

In de tabellen 14 en 15 wordt een overzicht gegeven van de steun en de behandelde aanvragen in de verschillende onderdelen van de adviserende functie. Voor de 'toegekende steun' en de 'effectieve steun' geldt dezelfde berekeningswijze als in de autonome functie.

tabel 14
overzicht steun in de adviserende functie

Steun in adviserende functie	RvB + in 1995	toegekende steun	effektieve steun	aantal mensjaren	Gemid. Steun per RvB+	effektieve steun vs begroting
EUREKA excl. JESSI	6	138.059	129.809	67.00	23.010	55.18 %
EUREKA JESSI	7	198.355	198.355	79.17	28.336	59.34 %
INM	25	108.060	108.060	59.46	4.322	54.27 %
ITA	28	1.053.948	1.053.948	730.74	37.641	47.82 %
VLIET	4	128.529	128.529	44.58	32.132	78.61 %
TMB	4	14.965	14.965	13.95	3.741	40.00 %
Coll. Centra projecten	23	65.449	65.449	146.73	2.846	13.72 %
TOTAAL	**97**	**1.707.366**	**1.699.116**	**1.141.630**	**17.602**	**46.54 %**

tabel 15
overzicht van de behandelde aanvragen in de adviserende functie

	Reeds in behandeling op 31/12/94	Ingediend in 1995	Behandeld in 1995	Nog in behandeling op 31/12/95	RvB + in 1995	RvB – in 1995	Onontvankelijk, teruggetrokken
EUREKA excl. JESSI	6	9	9	6	6	1	2
EUREKA JESSI	3	10	8	5	7	1	0
INM	24	56	31	49	25	3	3
ITA	0	52	52	0	28	23	1
VLIET	5	0	5	0	4	0	1
TMB	5	0	5	0	4	1	0
Coll. Centra projecten	52	52	54	50	23	30	1
TOTAAL	**95**	**179**	**164**	**110**	**97**	**59**	**8**

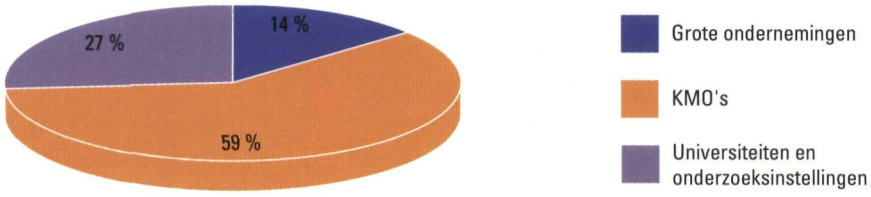
De globale slaagkans voor een aanvraag in de adviserende functie was 58,5 %. Abstractie gemaakt van de onontvankelijke of teruggetrokken aanvragen wordt dit 62 %.

4.2. eureka en eureka-jessi

4.2.1. eureka

Een overzicht van de aanvragen en de financiering in het kader van EUREKA is weergegeven in de tabellen 14 en 15. De steunverdeling naar uitvoering is weergegeven in figuur 16. Het grootste gedeelte van de steun ging naar KMO's.

figuur 16
steunverdeling in EUREKA naar uitvoering

4.2.2. eureka-jessi

JESSI, het 'Joint European Submicron Silicon Initiative' opgezet in 1989-1990, is veruit het grootste EUREKA project, met als doel de O&O in de Europese halfgeleiderindustrie te ondersteunen.
De Vlaamse participatie sedert medio 1994 in de opvolging en coördinatie van JESSI, in de daartoe specifiek opgerichte organen zowel aan industriële als aan overheidszijde heeft geleid tot een betere situering van de Europese micro-elektronica-initiatieven, en de inpassing van de Vlaamse projecten hierin.

De uitvoering van JESSI is ondertussen in de eindfase, aangezien het programma afloopt eind 1996. De voorziene einddatum voor het programma is eind 1996.

In 1995 werd over 8 JESSI-projecten beslist, waarvan er 6 positief geadviseerd werden. In totaal werd voor 188 mln BEF steun toegekend, waarvan 160 mln BEF als onderzoeksteun en 28 mln BEF als prototype. Het steunpercentage op de aanvaarde begrotingen, variërend van 35 % tot 60 % voor de bedrijven en tot 100 % voor de instellingen, bedroeg in 1995 gemiddeld 59 % (zie tabellen 14 en 15). Ongeveer een kwart van de steun werd toegekend voor uitvoering in onderzoeksinstellingen. In 1996 moeten nog 5 JESSI-aanvragen behandeld worden.

Een onafhankelijke evaluatieopdracht, uitgevoerd door consulenten in opdracht van de diverse deelnemende overheden, stelde in 1995 dat JESSI als een succes kan gezien worden, en dat het programma in belangrijke mate de achterstand tussen de Europese micro-elektronica-industrie en zijn wereldwijde concurrenten heeft weggewerkt. De toegenomen samenwerking werd geïdentificeerd als één van de belangrijkste succesfactoren.

In het verlengde hiervan werd in 1995 overleg gepleegd tussen overheid en industrie i.v.m. de planning voor eventuele toekomstige initiatieven in het micro-elektronica en het informatica-domein op Europees vlak na afloop van dit programma. Vlaanderen heeft via zijn vertegenwoordigers (IWT) de gelegenheid hieraan deel te nemen en de voorstellen op diverse niveaus te bespreken. Op deze manier kan gestalte gegeven worden aan een actieve Vlaamse deelname aan de internationale discussies op het vlak van de Informatietechnologie en micro-elektronica, hetgeen trouwens beantwoordt aan de recent geformuleerde beleidsopties van de Vlaamse regering.

In deze gesprekken tracht het IWT, rekening houdend met de relatieve schaal van de Vlaamse deelname, de belangen van het Vlaamse industriële weefsel in het domein te behartigen. Zo organiseerde het IWT in samenwerking met IMEC in maart 1995 de 'IT POST-96 Hearing', waarop Vlaamse industriële en universitaire vertegenwoordigers uitgenodigd werden hun visie te geven i.v.m. mogelijke deelname aan een nieuw internationaal R&D-programma in de micro-elektronica en informatietechnologie. Het opzet was te capteren welke ideeën en elementen op dit vlak als prioritair worden ervaren. Deze kunnen dan door de Vlaamse vertegenwoordigers als nuttig instrument gebruikt worden bij de definitiegesprekken van dergelijk programma als opvolger voor JESSI.
De deelnemers aan deze hearing gaven vanuit hun huidige situatie, als actueel deelnemer aan het JESSI-programma of als geïnteresseerde in een samenwerking in de IT-sector, een treffend beeld van de aandachtspunten voor de eventuele deelname van Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstellingen aan een opvolger voor JESSI.

4.3. vlaams impulsprogramma energietechnologie (VLIET)

De resterende vijf projecten uit de voorselectie zijn geëvalueerd in 1995: vier zijn positief geadviseerd terwijl er één door de aanvrager ingetrokken werd.

Het overzicht hiervan is voorgesteld in tabel 17.

tabel 17
steunverdeling in VLIET

Steun in VLIET	RvB + in 1995	toegekende steun	effektieve steun	aantal mensjaren	Gemid. Steun per RvB+	effektieve steun vs begroting
Industrieel Basisonderzoek	2	22,546	22,546	8,00	11,273	92,41 %
Gemengd onderzoek	2	105,983	105,983	36,58	52,992	76,19 %
TOTAAL	**4**	**128,529**	**128,529**	**44,58**	**32,132**	**78,61 %**

Bij dit programma worden de marginale kosten van het onderzoeksaandeel uitgevoerd door de onderzoeksinstellingen à 100 % gesubsidieerd, o.m. naar analogie met de Europese O&O-programma's.

Het VLIET totaliseert in het totaal 31 positief geadviseerde projecten. Voor 27 projecten zijn de overeenkomsten door alle partijen ondertekend (zie bijlage 1B). Twee aanvragers hebben zich teruggetrokken, en bij twee andere projecten hebben de aanvragers nog niet aan alle eisen voldaan zodat de ondertekening voorlopig uitblijft.
De projecten zijn verdeeld over vijf technische domeinen:
- verwarming en ventilatie van gebouwen: 7 projecten, ongeveer 20 % van de steun;
- REG en milieuzorg bij industriële thermische processen: 5 projecten, ongeveer 15 %;
- hernieuwbare energievormen (zon, wind, water, fotovoltaïsche cellen en biomassa): 10 projecten, ongeveer 35 %;
- elektrische aandrijvingen en sturingen: 5 projecten, ongeveer 10 %;
- verbrandingsmotoren en hybride tractiesystemen: 2 projecten, ongeveer 20 %.

In het totaal zal er 505 mln BEF steun worden uitgekeerd met een steunpercentage van gemiddeld 60 %.

4.4. impulsprogramma nieuwe materialen (INM)

Het Impulsprogramma Nieuwe Materialen werd in 1995 gekenmerkt door de goedkeuring van verschillende verlengingen van projecten, een uitgebreide monitoring van het programma en de opstart van een nieuwe actie in verband met de financiering van uitrustingen bij onderzoeksinstellingen.

Eind december 1994 werd als limietdatum vastgelegd voor zowel het indienen van aanvragen tot verlenging van bestaande projecten, als voor nieuwe KMO-duwprojecten en vormings- en bijscholingsinitiatieven.
Vijf nieuwe KMO-duwprojecten en vier verlengingen van bestaande, en zeven vormings- en bijscholinginitiatieven werden goedgekeurd. De interesse voor de mogelijkheid om een aanvraag tot verlenging in te dienen was groot. Meer dan 80 % van de goedgekeurde steun in 1995 werd dan ook toegekend aan verlengingen van bestaande projecten. Het feit dat het merendeel van de aanvragen verlengingen betreft, verklaart ook het zeer hoog slaagpercentage. Twee aanvragen voor verlenging van een industrieel project werden zonder gevolg afgesloten. Het betreft voorstellen die na een (in hoofdzaak negatieve) evaluatie door een college van deskundigen, teruggetrokken werden door de aanvrager en derhalve niet voorgelegd werden aan de Raad van Bestuur.

Door de grote interesse voor verlengingen werd de beschikbare budgettaire enveloppe voor het Impulsprogramma Nieuwe Materialen zo goed als volledig uitgeput. Door deze budgettaire beperking werden dan ook drie aanvragen na positieve beoordeling integraal getransfereerd naar de autonome functie van het IWT en daar gehonoreerd.

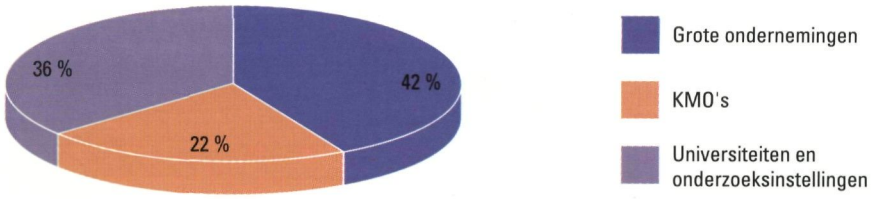
tabel 18
steunverdeling in INM

Steun in INM	RvB + in 1995	toegekende steun	effektieve steun	aantal mensjaren	Gemid. Steun per RvB+	effektieve steun vs begroting
Industriële projecten	8	81,004	81,004	48,420	10,126	50,92 %
KMO-duw projecten	9	14,352	14,352	7,750	1,595	60,00 %
Visionaire projecten	1	3,000	3,000	1,080	3,000	100,00 %
Vorming en bijscholing	7	9,704	9,704	2,210	1,386	73,96 %
Uitrustingsprojecten	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,00 %
TOTAAL	**25**	**108,060**	**108,060**	**59,46**	**4,322**	**54,27 %**

tabel 19
behandelde aanvragen in INM

	Reeds in behandeling op 31/12/94	Ingediend in 1995	Behandeld in 1995	Nog in behandeling op 31/12/95	RvB + in 1995	RvB – in 1995	Onontvankelijk, teruggetrokken
Industriële projecten	10	0	10	0	8	0	2
KMO-duw projecten	10	0	10	0	9	0	1
Visionaire projecten	2	0	2	0	1	1	0
Vorming en bijscholing	2	7	9	0	7	2	0
Uitrustingsprojecten	0	49	0	49	0	0	0
TOTAAL	**24**	**56**	**31**	**49**	**25**	**3**	**3**

figuur 20
steunverdeling in INM naar uitvoerder

In 1995 werd ook een uitgebreide **monitoring** van het Impulsprogramma Nieuwe Materialen afgerond. Deze studie bestond uit volgende elementen:

1. een 'facts and figures' analyse van de projecten en het programma;
2. een eerste evaluatie door krachtlijnwoordvoerders en -coördinatoren;
3. een schriftelijke enquête bij alle deelnemers over hun tevredenheid;
4. een portfolioanalyse van de industriële projecten;
5. een netwerkanalyse.

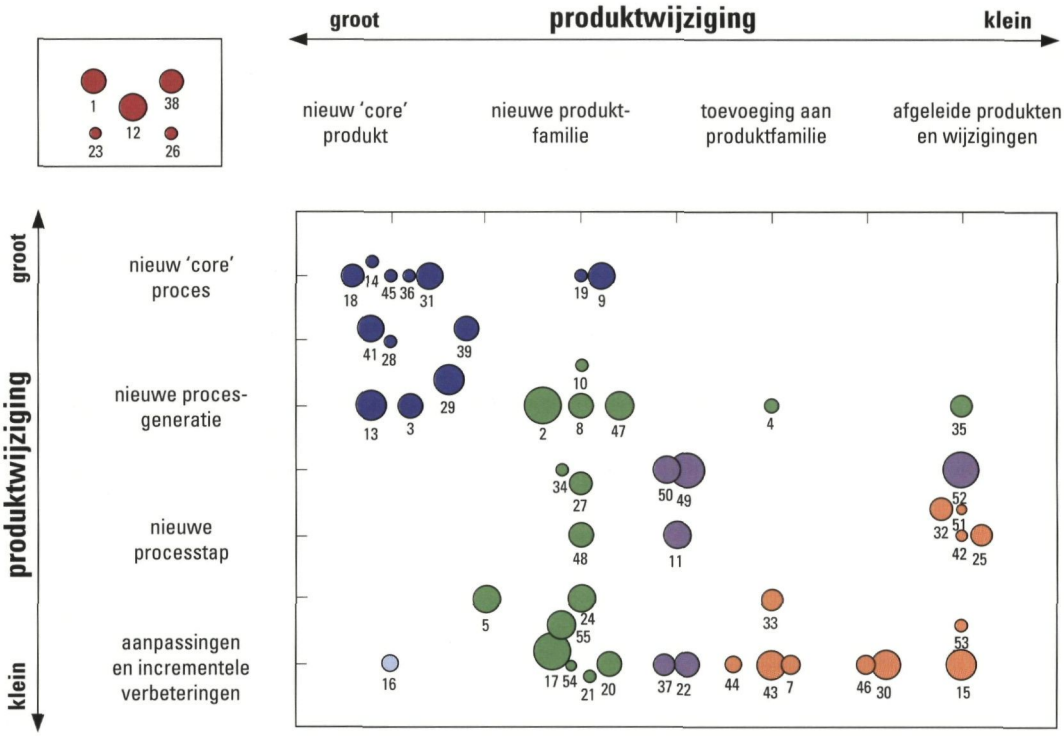
Enkele belangrijke conclusies uit deze studie luiden als volgt:

- het programma wordt gekenmerkt door een groot aantal projecten voor een relatief beperkt budget;
- de verdelingen over de krachtlijnen zijn in overeenstemming met de verwachtingen;
- er was een zeer grote interesse voor de industriële projecten;
- in aantal deelnames zijn de KMO's goed vertegenwoordigd ook de traditionele KMO;
- zowel onderzoeksintensieve bedrijven als bedrijven met een beperkte innovatiecapaciteit nemen deel aan het programma;
- het Impulsprogramma Nieuwe Materialen wordt algemeen positief ervaren uitgezonderd op die aspecten die een dwingend karakter hebben;
- de additionaliteit is groot: minder dan 10 % van de projecten zou zonder wijziging uitgevoerd worden indien geen steun zou verleend zijn; in vele gevallen zou de samenwerking met de onderzoekspartner opgezegd worden of sterk gereduceerd worden;
- zowel incrementeel als radicaal onderzoek wordt gesteund;
- het programma heeft geleid tot een interessant projectennetwerk tussen bedrijven en onderzoeksinstellingen met meer dan 150 verschillende actoren actief op het vlak van materiaalonderzoek.

In figuur 21 wordt een voorstelling gegeven van de portfolio van industriële projecten naar grootte van produktwijziging en proceswijziging. Elke bel stelt een project voor. De oppervlakte van de bel is evenredig met de toegekende steun. De kleur geeft het type project aan (bv. oranje = incrementeel project; groen = platformproject; blauw = doorbraakproject). Na herwerking zullen de resultaten van deze studie gepubliceerd worden.

Tevens werd in 1995 op initiatief van de heer Luc Van den Brande, Vlaams minister van Wetenschap en Technologie, een nieuwe actie voor het stimuleren van het materiaalonderzoek in Vlaanderen opgestart. Er werd immers vastgesteld dat het aanschaffen van specifieke apparatuur voor materiaalonderzoek in het kader van één project niet haalbaar is. Anderzijds is juist de aanwezigheid van de nodige uitrusting een essentiële vereiste om aan kwalitatief hoogstaand onderzoek te kunnen doen en derhalve tot samenwerking in projecten te komen. De actie betreft een 100 % financiering voor zowel aanschaf, aanpassing als bouw van uitrusting voor materiaalonderzoek bij de onderzoeksinstellingen. Niet alleen meet- en analyse-instrumenten maar zeker ook proefinstallaties komen in aanmerking. Het bedrag voorzien voor deze actie werd opgetrokken van 100 mln BEF naar 200 mln BEF.

figuur 21
bellendiagram van de portfolio industriële projecten - impuls-programma nieuwe materialen naar grootte van proceswijziging en produktwijziging

Als type uitrusting wordt de voorkeur gegeven aan gedeelde uitrusting, dit wil zeggen uitrusting die noodzakelijk is voor eigen onderzoek maar die ook toegankelijk is voor andere onderzoekscentra, bedrijven en KMO's. De doelstelling op programmaniveau wordt dan ook geformuleerd als *'het ter beschikking stellen van gedeelde uitrusting voor materiaalonderzoek als katalysator voor samenwerking'*.

Er werden 49 voorstellen ingediend voor een totale begroting van ongeveer 700 mln BEF.

4.5. actieprogramma informatietechnologie (ITA)

4.5.1. situering van het it-actieprogramma (ITA)

Na een intense voorbereiding en advisering door het IWT in o.m. een 'ad hoc werkgroep', samengesteld door de voogdijminister uit de belangrijkste actoren in het domein besliste de Vlaamse regering op 5 april 1995 haar goedkeuring te hechten aan een concrete invulling van het eerder aangekondigde Actieprogramma Informatietechnologie (ITA). Het IWT werd door de Minister-president belast met de uitvoering van deze beslissing.
Het ITA wil een gerichte stimulans geven aan onderzoek en ontwikkeling (O&O) rond multimedia basis- en systeemtechnologie, die de hoeksteen vormt van de toekomstige informatiemaatschappij, en waarvoor reeds een belangrijk kennispotentieel en een substantiële industriële activiteit aanwezig is. Het programma voorziet, naast de oprichting van een informatie-technologiecentrum, in het opstarten van generisch-basisonderzoeksprojecten en industriële projecten. Als voornaamste krachtlijnen voor de doelstellingen van het programma gelden het aansluiten van deze projecten bij een voorgedefinieerde activiteitenkaart in multimedia en telecommunicatie, het belang van de samenwerking in het projectconsortium en de marktgerichte aanpak.
In antwoord op een 'open call' werd door Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstellingen 52 projectvoorstellen ingediend, voor een totale prestatie van 13.831 mensmaanden en een totale begroting van 3,9 mld BEF. De totale gevraagde steunenveloppe bedroeg 1,9 mld BEF.

4.5.2. selectie van projecten

De aanvragen werden, gegroepeerd in 3 subdomeinen (telecommunicatie- en netwerktechnologieën, netwerkapplicaties, en gebruikers multimedia), geëvalueerd door een internationaal college van deskundigen.

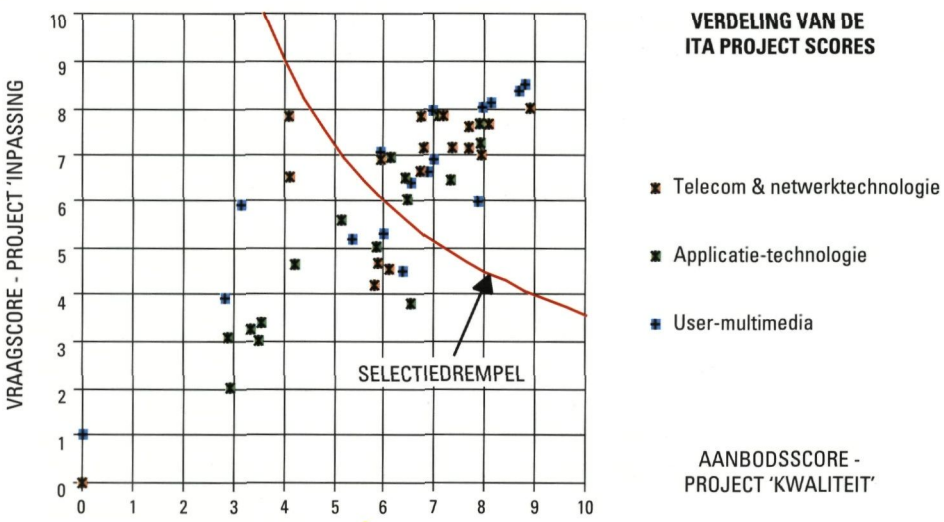
De ingediende projectvoorstellen werden hierbij alle onderworpen aan een *multicriteria-analyse*, met criteria gerelateerd enerzijds naar de kwaliteit van de projecten, (*'aanbodzijde'* van het onderzoek) en anderzijds gerelateerd naar de externe aspecten, zoals o.a. marktbehoeften (*'vraagzijde'* van het onderzoek).

Alle projecten werden in één rangschikking opgenomen. Op basis van de distributies van deze scores, werd een optimale selectiedrempel bepaald, die het mogelijk maakte zowel de technische (minimale kwaliteit), budgettaire (beperkt budget), als beleidsmatige (KMO-sleutel) doelstellingen te realiseren.

Na analyse van de evaluatieresultaten bleek dat er zich een natuurlijke selectiedrempel aftekende, waarbij geen enkel project een grensgeval zou zijn, en er een 'wolk' van goede projecten kon worden geselecteerd.

De uiteindelijke projectenverdeling na beoordeling is voorgesteld in figuur 22, waarbij de scores voor aanbod- en vraagzijde respectievelijk op de X-as en Y-as werden uitgezet. Op deze grafiek laat de drempelwaarde zich aflezen als een hyperbool. ($S_A * S_V = 6$) Alle projecten boven deze hyperbool werden geselecteerd. Dit resulteerde tevens in een bevredigende invulling van de doelstelling m.b.t. de KMO-participatie (ca. 20 %).

figuur 22
kwaliteitsspreiding van de projecten in ITA

4.5.3. invulling van het programma

De onderhandelingsronde van de positief geëvalueerde aanvragen resulteerde in een advies van de Raad van Bestuur van het IWT om 28 projecten te ondersteunen, waarvan 25 industriële projecten, en 3 projecten van generisch basisonderzoek.
De totale steunenveloppe bedraagt 1,054 mld BEF, voor een kostenbegroting van 2,201 mld BEF. De 3 generische projecten worden uitgevoerd door universitaire consortia en zijn begroot op 209 mln BEF. In totaal werden in het ITA 463 mln BEF toegekend voor onderzoek uitgevoerd door onderzoeksinstellingen. Een vijfde van de industriële steun (18,3 %) wordt toegekend aan 17 participerende KMO's (tegenover 21 grote bedrijven).
Van de aangevraagde menskracht werd 63 % behouden in het programma, wat neerkomt op een tewerkstellling van 8.769 mensmaanden (731 voltijdse jaar-equivalenten). De begroting van het programma is evenwichtig verdeeld over iets meer dan de helft basisonderzoek, en iets minder dan de helft prototype-ontwikkeling.

Tenslotte kan worden opgemerkt dat, gegeven de identificatie van de ITA-activiteitenvakken door de Vlaamse regering als noodzakelijke schakels naar een Vlaamse Multimedia-infrastructuur, de invulling van de activiteitenkaart binnen het ITA zeer behoorlijk is gebeurd. Er blijven weliswaar enkele 'ongedekte' gedeelten wegens het afwezig blijven van kwalitatief bevredigende voorstellen in deze domeinen.
Globaal kan echter gesteld worden dat het uitgewerkt voorstel volledig beantwoordt aan de vooropgestelde rationale en doelstellingen van het programma.

Het voorziene budget voor het onderdeel onderzoeksprojecten van het ITA bedraagt 950 mln BEF. Omdat na de beschreven negotiatieronde zowel het aantal projecten in het programma als hun werkprogramma's goed geëquilibreerd en samenhangend zijn, werd er geopteerd om de 28 voorliggende projectvoorstellen op basis van het onderhandelde werkprogramma op te nemen in het ITA en de bijhorende begrotingsaanpassing aan de minister voor te stellen. Dit resulteert in een steunvolume van 1.054 mln BEF.

4.5.4. Analyses

4.5.4.1. globaal overzicht

Het globaal overzicht in de tabellen 23 en 24 geeft een beeld van de invulling van het ITA.

tabel 23
steunverdeling in ITA

Steun in ITA	RvB + in 1995	toegekende steun	effektieve steun	aantal mensjaren	Gemid. Steun per RvB+	effektieve steun vs begroting
Industrieel Basisonderzoek	7	120.372	120.372	61.04	17.196	63.01 %
Generisch Basisonderzoek	3	208.905	208.905	96.79	69.635	100.00 %
Gemengd onderzoek	16	714.910	714.910	561.58	44.682	40.43 %
Ontwikkeling en demonstratorprojecten	2	9.761	9.761	11.33	4.881	27.19 %
TOTAAL	**28**	**1.053.948**	**1.053.948**	**730.74**	**37.641**	**47.82 %**

4.5.4.2. verdeling van het aantal projecten volgens type

Zoals uit tabel 24 blijkt, zijn iets meer dan de helft van de projecten aanvaard, waarbij 16 van de 28 goedgekeurde projecten werden beoordeeld als gemengd onderzoek.

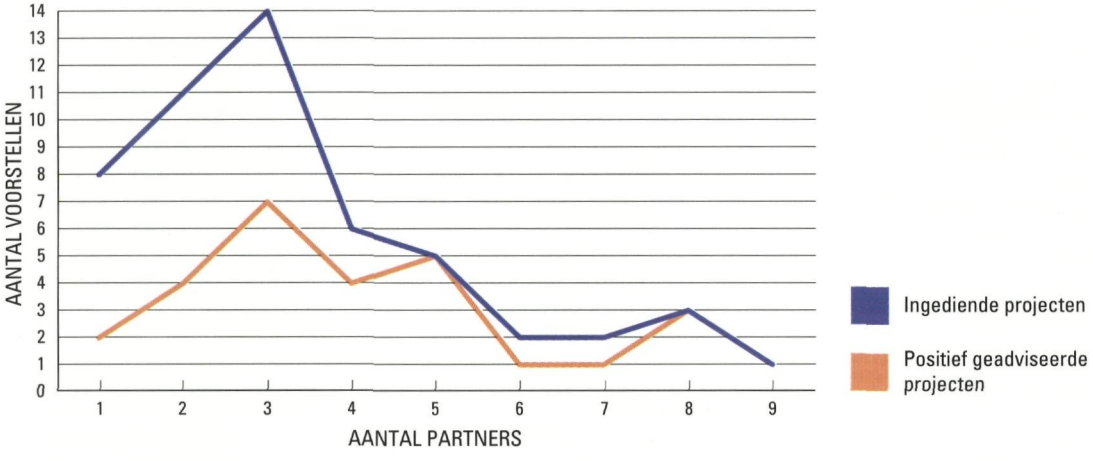
tabel 24
overzicht van de behandelde projecten in ITA

	Reeds in behandeling op 31/12/94	Ingediend in 1995	Behandeld in 1995	Nog in behandeling op 31/12/95	RvB + in 1995	RvB – in 1995	Onontvankelijk, teruggetrokken
Industrieel Basisonderzoek	0	13	13	0	7	6	0
Generisch Basisonderzoek	0	3	3	0	3	0	0
Gemengd onderzoek	0	27	27	0	16	10	1
Ontwikkeling en demonstratorprojecten	0	9	9	0	2	7	0
TOTAAL	**0**	**52**	**52**	**0**	**28**	**23**	**1**

4.5.4.3. verdeling van het aantal projecten volgens aantal partners

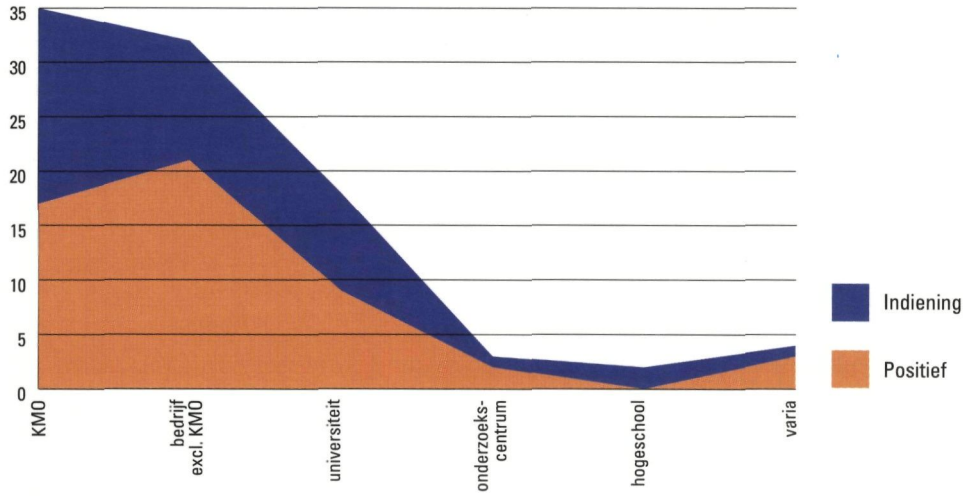
Het stimuleren van samenwerking was één van de ITA-programmadoelstellingen.
Figuur 25 geeft een overzicht van het aantal voorstellen voor uitvoering bij één entiteit (aantal partners = 1), of bij meerdere, in functie van het aantal partners. Aldus geeft deze figuur een indicatie van de samenwerkingsimpuls van het programma.
Bij indiening was de samenwerkingsindex (d.i. het gemiddeld aantal partners) 3,5. Dit is aanzienlijk hoog. De uitval bij evaluatie was vooral groot voor de projecten met weinig partners, zodat de samenwerkingsindex bij goedkeuring oploopt tot 4,2. Er kan dus op zijn minst geconcludeerd worden dat de aanvragers geanticipeerd hebben op de programmadoelstellingen, en ruime consortia hebben gevormd.

figuur 25
verdeling van de voorstellen over het aantal partners

Het is ook relevant het spectrum van de bereikte deelnemers bij de call, en bij de uiteindelijke projectvoorstellen te analyseren: 85 entiteiten hebben zich geëngageerd in één of meerdere consortia, waarvan maar liefst 35 KMO's. Na goedkeuring is deze verhouding enigszins gewijzigd. Nog 52 entiteiten zijn betrokken in het IT-programma, waarvan 21 grote bedrijven en 17 KMO's. In deze cijfers werden enkele afdelingen geconsolideerd in rekening genomen.
Opgedeeld naar de klassieke, door het IWT-gehanteerde entiteitsgroepen levert dit de grafiek in figuur 26 op.

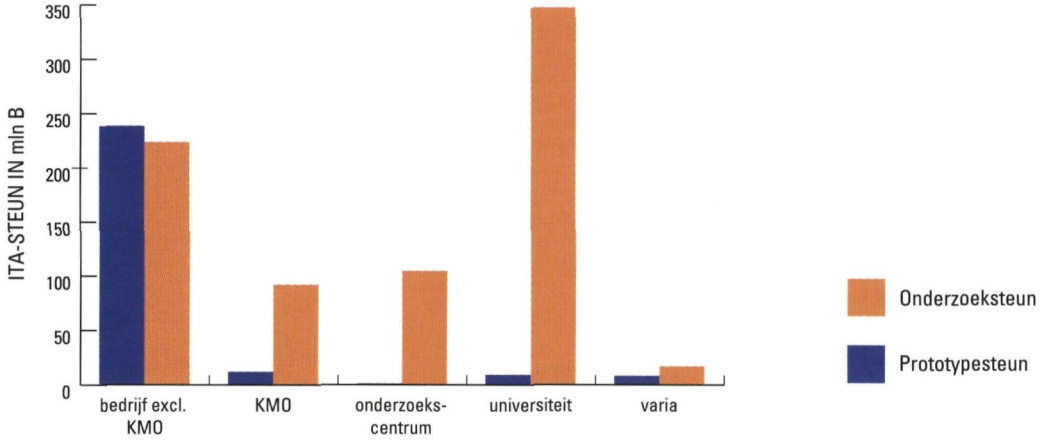
figuur 26
deelnemende entiteiten aan ITA-programma's

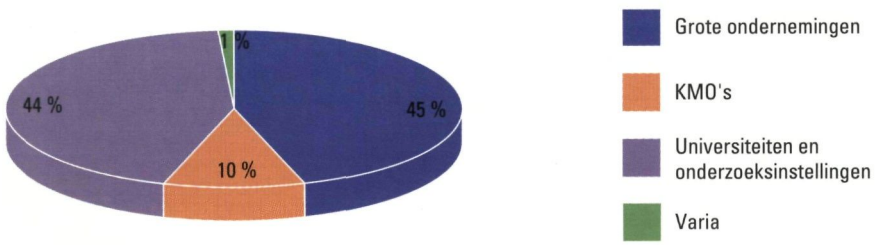
4.5.4.4. verdeling van de steun naar uitvoering

De figuren 27 en 28 geven de steunverdeling weer, opgedeeld naar de type-uitvoerders. Het luik generisch basisonderzoek wordt hierbij geïntegreerd voorgesteld met de andere projecten.

figuur 27
overzicht steun per projecttype in ITA naar uitvoerder

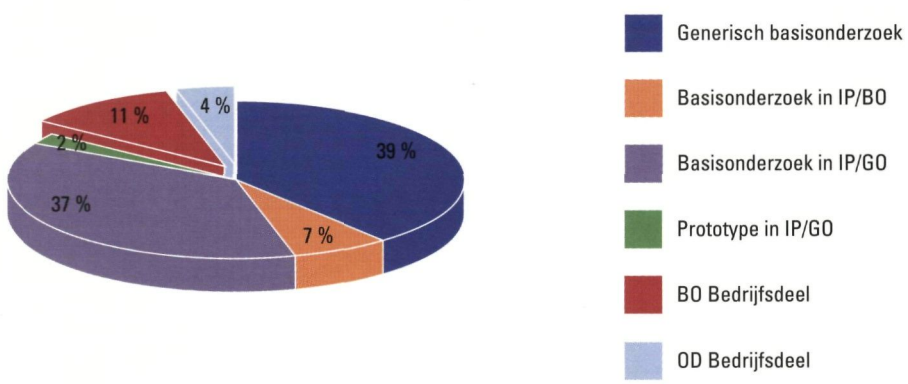
figuur 28
steunverdeling in ITA naar uitvoerder

4.5.4.5. verdeling van de universitaire bestedingen

In het ITA wordt 463 mln BEF steun besteed aan universitair onderzoek. In de industriële projecten werd deze steun berekend als 80 % tot 25 % van de totale begroting voor het universitaire werkprogramma, en wordt geëist dat het bedrijfsconsortium de financiering hiervoor vervolledigt (20 % tot 75 %). Dit industriële aandeel bedraagt in totaal 84 mln BEF en vormt samen met de rechtstreekse steun in industriële projecten en het generisch basisonderzoek het totale *'momentum'* van middelen waarover in het ITA kan beschikt worden voor universitair onderzoek (zgn. universitaire bestedingen). De opdeling naar origine in het ITA ziet er dan als volgt uit (figuur 29):

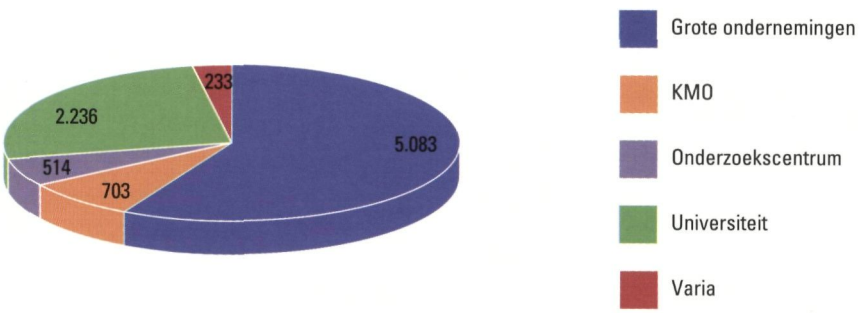
figuur 29
opdeling naar origine

4.5.4.6. verdeling naar de in te zetten menskracht

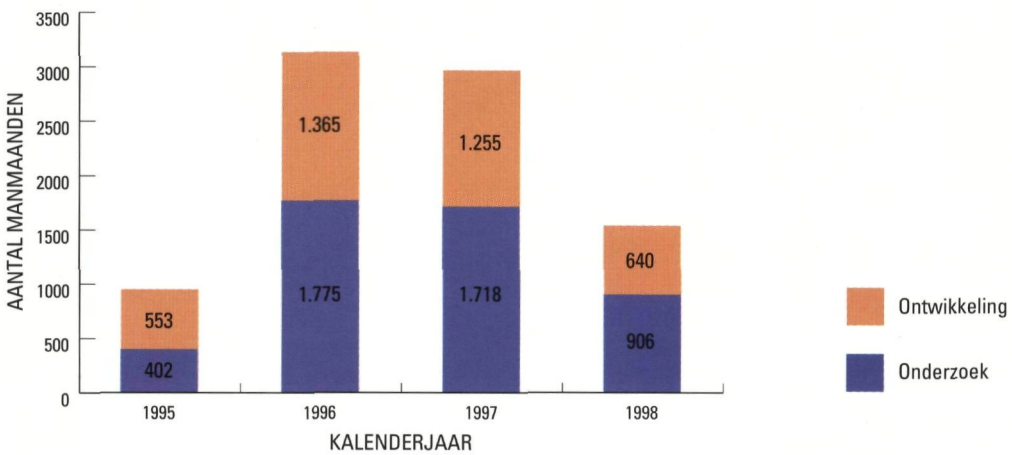
Een overzicht naar verdeling van bezetting (figuur 30) maakt duidelijk dat het programma sterk industrieel georiënteerd is. Het geeft ook aan dat het relatief hoge aandeel van de steun voor onderzoekscentra en universiteiten sterk gerelateerd met de verleende steunpercentages. Voor dit aandeel is telkens een kleine helft (resp. 220 mm en 941 mm) bestemd voor generisch basisonderzoek.

figuur 30
engagement voor prestaties in mm

De bezetting werd op basis van de individuele werkprogramma's gespreid over de tijd, zoals voorgesteld in figuur 31. Hieruit blijkt dat het 'zwaartepunt' van het ITA (dat startdata toeliet vanaf 1 juni 1995) zich duidelijk situeert in 1996 en 1997, en dat de inspanning in 1998 op de helft zal terugvallen.

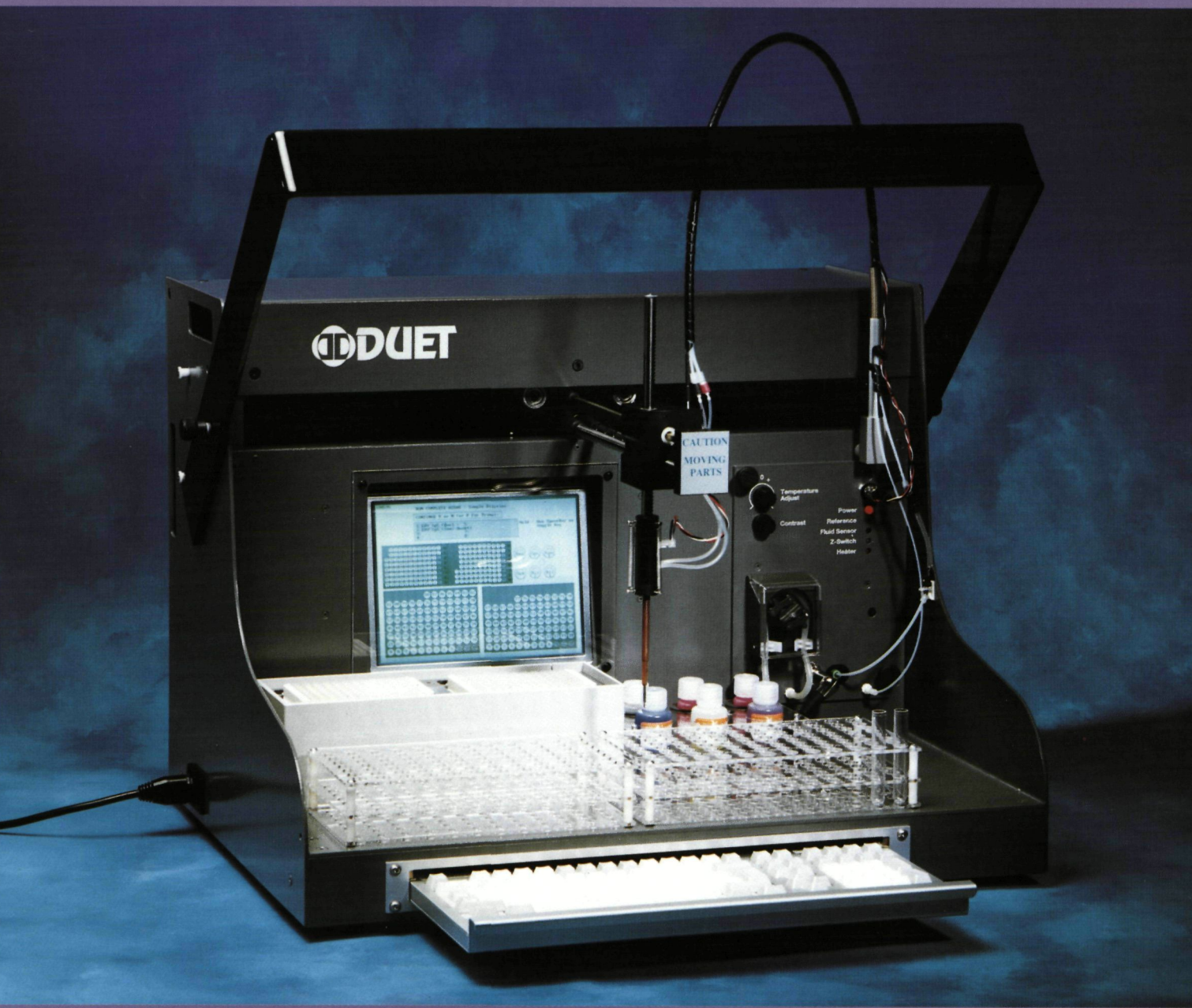
figuur 31
spreiding van gesteunde inspanning in ITA

4.5.4.7. inschatting van de kosten

Een analyse van de begroting van het ITA leert dat dit een vrij 'goedkoop' programma is, op basis van de aantal geëngageerde personeelsbezetting. De personeelskosten maken m.a.w. het grootste deel uit van de projectkosten, met relatief weinig werkings- en uitrustingskosten. Het aantal mensmaanden, dat in vele gevallen sterk genegotieerd werd, kan hier als indicator gebruikt worden. Deze verhouding is wellicht toe te schrijven aan de sterke software-gerichtheid van het ITA.

iwt

Automatisch pipeteertoestel voor medische diagnose (Standard Engineering)

4.6. collectief onderzoek

Naast een eventuele deelname aan projecten in het kader van de autonome functie of impuls- of actieprogramma's, worden de collectieve centra gesteund via een specifieke modaliteit voor wat hun collectief sectorieel onderzoek betreft. De collectieve centra die opereren onder de wet De Groote en de gelijkgestelde centra kunnen tevens een beroep doen op financiering van de technologische adviseerdiensten, die behandeld worden onder de dienstverlenende opdracht.

Deze O&O-steun wordt toegekend aan de centra in onderling overleg tussen de federale overheid en de drie gewesten. In 1995 werd het samenwerkingsakkoord tussen deze vier partijen hernieuwd, waarbij de globale aanpak ongewijzigd bleef. De selectie van de projecten gebeurt op basis van de evaluatie van de aanvragen door financierende partijen, gevolgd door overleg tussen de regionale overheden onderling in eerste instantie en tussen deze regionale overheden en de federale overheid in tweede instantie (de zogenaamde 3C/4C procedure). De belangrijkste vernieuwing, die ingaat vanaf 1996, is een herverdeling van de belangrijkste evaluatietaken. De evaluatie van de projecten die aansluiten bij de federale bevoegdheid (normgeving) wordt de exclusieve verantwoordelijkheid van de federale instanties. De beslissingen over alle andere projecten, die het grootste aandeel van de portfolio uitmaken, worden echter in eerste instantie op het niveau van de gewesten genomen.

Zoals de drie vorige jaren evalueerde het IWT voor het Vlaamse gewest alle aanvragen, waarbij ondermeer een beroep werd gedaan op colleges van externe deskundigen. Deze procedure leverde een goede onderbouwing van de adviezen van de Raad van Bestuur van het IWT over de prioriteit van ondersteuning en over de omvang van de steun.

In 1995 werden in totaal 53 projectvoorstellen ingediend, voor een totale kost van 1,137 mld BEF of een gevraagde steun van 568 mln BEF. Na het boven beschreven overleg werd besloten 40 projecten te ondersteunen a rato van 50 % van de aanvaarde kost, voor een totaal bedrag van 398,3 mln BEF. Het Vlaams gewest draagt hierin een bedrag van 71,103 mln BEF bij. Dit vormt 56 % van de steun van de gewesten en 18 % van de totale steun door de overheid. De bijdrage aan een individueel project is afhankelijk van overlegde verdeelsleutels tussen de gewesten.
Het overzicht van de goedgekeurde projecten is weergegeven in bijlage 3.

4.7. convenant vlaamse textielmachine- en systeembouw (tmb)

Het convenant Vlaamse textielmachine- en systeembouw, afgesloten in 1993 tussen het Vlaams gewest en de vzw Vereniging van Vlaamse Textielmachine- en systeembouwers, is een ondersteuningsprogramma voor het O&O-gebeuren in de Vlaamse textielmachine- en systeembouwsector. Het voornaamste objectief is nieuwe samenwerkingen te stimuleren en/of bestaande samenwerkingen tussen bedrijven te versterken, in het kader van het clusterbeleid van de Vlaamse regering.

Van de initieel voorziene enveloppe was in 1995, na de evaluatie van de aanvragen in 1993 en 1994, nog een bedrag beschikbaar van 31,38 mln BEF. Op voorstel van de vereniging werd een oproep gericht tot haar leden om een aantal voorstellen van eerder wetenschappelijke aard, waarbij samenwerking gezocht wordt met wetenschappelijke onderzoekscentra, uit te werken. Aldus werden 5 voorstellen ingediend en geëvalueerd, waarbij 4 voorstellen positief geadviseerd werden, en betoelaagd voor een totaal steunbedrag van 14,96 mln BEF.

De in 1993 en 1994 goedgekeurde projecten zijn ondertussen grotendeels afgelopen. Zoals op de ITMA'95-beurs in Milaan en tijdens opvolgingsbezoeken bij de bedrijven kon worden vastgesteld, zijn alle projecten naar behoren uitgevoerd en beantwoorden de eindresultaten aan de gedefinieerde doelstellingen.

Conform het convenant werd door het IWT in 1995 voor elk van de in 1993 en 1994 goedgekeurde projecten een afleveringsovereenkomst opgesteld. Deze overeenkomst regelt de terbeschikkingstelling van een machine, toestel, systeem of software door elk van de deelnemende bedrijven aan een onderzoeksinstelling met als doel het onderzoek naar nieuwe technieken en toepassingen ten bate van de textielsector aan te moedigen. Begin december 1995 werd gestart met de praktische uitvoering van deze overeenkomsten.

4.8. projecten behandeld volgens de 'oude fiov'-regeling

Krachtens artikel 39 van het FIOV-Besluit van 23.10.1991 treedt de Raad van Bestuur van het IWT op in de plaats van de vroegere Vlaamse Commissie voor Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek (VLIWO) voor de advisering van de projecten die dateren van voor 1 november 1991.
In deze functie heeft het IWT in de verslagperiode 40 adviezen geformuleerd over de vraag van bedrijven tot uitstel of kwijtschelding van terugbetaling van ontvangen renteloze voorschotten.

4.9. evaluatie imec

4.9.1. opdracht

Eind 1995 liep de beheersovereenkomst tussen het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum vzw (IMEC) en het Vlaams gewest ten einde. In afwachting van de uitwerking van een nieuwe beheersovereenkomst voor de periode 1996-2000 werd door de Vlaamse regering beslist om eerst een evaluatie te laten maken van de lopende beheersovereenkomst (1991-1995). Deze evaluatie diende te peilen naar de plaats en de rol van IMEC in de Vlaamse economie, het Vlaams wetenschapsbeleid, en de samenwerking en interactie van IMEC met universiteiten en andere onderzoeksinstellingen.

Globaal genomen werden er in de opdracht drie deelaspecten naar voor gebracht die bij de evaluatie van IMEC aan bod dienden te komen, nl.:

- het economisch aspect;
- het techologisch aspect;
- het wetenschappelijk aspect.

Naargelang het onderwerp of hoofdaspect werd geopteerd om de opdracht toe te wijzen aan de GIMV (economisch aspect), het IWT (technologisch aspect), en de APWB (wetenschappelijk aspect).

4.9.2. iwt-benadering m.b.t. de evaluatie van Imec

Voor de evaluatie van onderzoeksinstellingen of O&O-programma's bestaat er geen uniek 'audit-framework' dat in staat is om de kwaliteit van een onderzoeksinstelling of programma te evalueren, aangezien het succes bepaald wordt door de mate waarin aan de beoogde doelstelling beantwoord werd. Omdat het onderzoek ondersteund wordt met een welbepaald doel, worden de prestaties van een onderzoeksinstelling dus niet enkel bepaald door de intrinsieke kwaliteit van het onderzoek op internationaal niveau, maar eveneens aan de hand van socio-economische motieven.

Vertrekkende van de doelstellingen van IMEC, zoals die bij de oprichting en bij de lopende beheersovereenkomst bepaald werden, werd de rol van IMEC als wetenschappelijke onderzoeksinstelling geëvalueerd en geanalyseerd op basis van de volgende elementen:

- onderzoeksstrategie;
- contractonderzoek;
- interactie met het bedrijfsleven;
- overdracht van technologie en valorisatie;
- evaluatie van het nieuw ondernemingsplan 1996-2000.

Teneinde de opdracht verder te specifiëren, werden er vragen geformuleerd m.b.t. deze deelaspecten die inspelen op de bepalingen in de beheersovereenkomst tussen IMEC en het Vlaams gewest. Om de gestelde vragen zo correct mogelijk te kunnen beantwoorden, werd geopteerd voor een meervoudige benadering van het probleem.

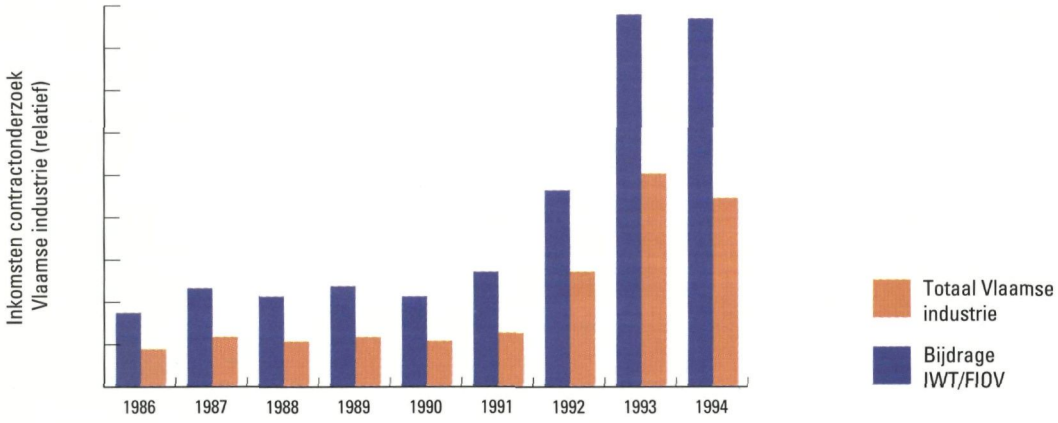
De evaluatie die uitgevoerd werd door het IWT bestaat uit de volgende elementen:

- een analyse van de kwantitatieve gegevens verstrekt door IMEC;
- een interview met de divisiedirecteurs van IMEC;
- een bevraging bij de Vlaamse bedrijven actief op het domein van de micro-elektronica;
- een interview met de belangrijkste industriële actoren in Vlaanderen;
- een vergelijking met de micro-elektronica onderzoeksinstellingen in Europa;
- de bespreking van de resultaten hiervan met een internationaal college van deskundigen.

Teneinde de gestelde vragen te kunnen beantwoorden, is het noodzakelijk te kunnen beschikken over de informatie van al de projecten waaraan IMEC heeft deelgenomen gedurende de periode 1991-1995. Met dit doel voor ogen werd een vragenlijst opgesteld, waarmede het mogelijk is om de activiteiten en inspanningen op het niveau van de onderzoeksprojecten in kaart te brengen. Deze informatie werd aangevuld met gegevens afkomstig van bestaande documenten en gegevensbestanden (o.a. IWT, EG en ESA). De onderzoeksprojecten werden vervolgens gegroepeerd volgens de financieringsbron en de IMEC-divisie die de projecten uitvoert. Deze kwantitatieve gegevens werden aangevuld via interviews van de divisiedirecteurs van IMEC.

Bij een aantal deelaspecten uit de opdracht staat de samenwerking van IMEC met Vlaamse bedrijven centraal. Om dit grondig te analyseren werd een bevraging uitgevoerd bij de Vlaamse bedrijven die actief zijn in het domein van de micro-elektronica. De respons van de bedrijven was bemoedigend: van de 32 bedrijven die aan het vereiste profiel beantwoordden hebben er 29 aan de enquête deelgenomen. Hun gegevens werden aangevuld via een gesprek met de belangrijkste industriële actoren in het domein.

figuur 32
inkomsten contractonderzoek uit de vlaamse industrie

Figuur 32 geeft een overzicht van de evolutie van het contractonderzoek van IMEC met Vlaamse bedrijven, en toont aan dat de samenwerking tussen IMEC en de Vlaamse micro-elektronica bedrijven sterk toegenomen is simultaan met het operationeel worden van het IWT. Het is duidelijk dat het IWT een merkbaar effect heeft gehad op het O&O-gedrag van de Vlaamse micro-elektronica-industrie.

Het was eveneens nodig om de activiteiten van IMEC in een gepast referentiekader te plaatsen. Hiervoor werden de jaarverslagen van de belangrijkste micro-elektronica onderzoeksinstellingen van Europa opgevraagd. De bevindingen van de evaluatie werden vervolgens besproken in een college van internationaal erkende deskundigen uit de bedrijfswereld en het onderzoek.

Het evaluatie-advies van de Raad van Bestuur van 16 november 1995 werd overgemaakt aan de Vlaamse minister van Wetenschap en Technologie.

4.10. andere evaluatieopdrachten

Het IWT heeft, in opdracht van de Vlaamse minister voor Wetenschap en Technologie, adviezen uitgebracht over 3 aanvragen voor erkenning als clustersamenwerkingsverband, met name het Vlaams Elektro-Innovatiecentrum, het Technisch Centrum voor de Kunststofverwerking en het Vlaams Initiatief voor Produktontwikkeling.
Tenslotte werd, in het kader van het Vlaamse aandeel in de EFRO-betoelaging een projectvoorstel van het LUC voor steun aan materiaalonderzoek technisch doorgelicht.

5. uitvoerende functie

5.1. globaal overzicht van de uitvoerende functie

In de uitvoerende functie voert het IWT de volgende opdrachten uit:

- het beheer van het Vlaams Impulsprogramma Milieutechnologie (VLIM);
- het beheer en opvolging van het impulsprogramma Spraak- en Taaltechnologie (STTN);
- de evaluatie en het beheer van de specialisatiebeurzen.

In het VLIM is in 1995 de voorbereiding van de evaluatie van het programma gestart, die in opdracht van de Vlaamse regering in 1996 zal uitgevoerd worden.

5.2. specialisatiebeurzen van het IWT

5.2.1. inleiding

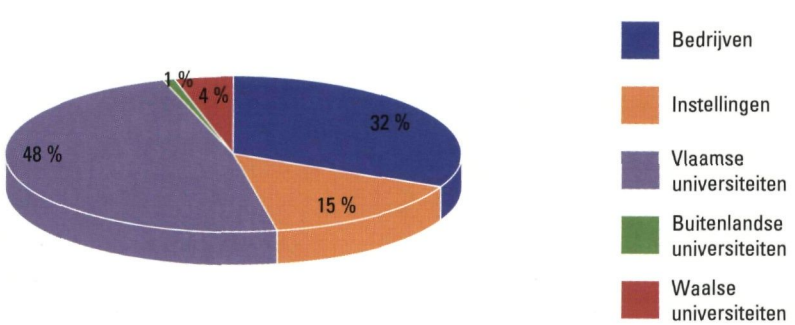
Tijdens 1995 werden twee evaluatiesessies georganiseerd, respectievelijk voor tweede termijnaanvragen in het voorjaar, en voor eerste termijnaanvragen in de herfst. Verder werd het beursconcept dat in de loop van 1994 door het IWT was ontwikkeld, systematisch verder geoptimaliseerd. Verbeteringen en preciseringen werden zowel aangebracht in het aanvraag- als de evaluatiefase en werden van toepassing vanaf de aanvragen voor een eerste termijn (herfst 1995).

5.2.2. evaluatiesessies

5.2.2.1. resultaten van de evaluatiesessie van tweede termijnaanvragen (lente 1995)

In totaal werden 125 verlengingen of beurzen tweede termijn aangevraagd. Voor de evaluatie van deze aanvragen werden 74 deskundigen uitgenodigd, verdeeld over 20 colleges. Figuur 33 geeft een overzicht van de herkomst van deze deskundigen. De colleges telden min. 3 en max. 9 kandidaten en de kandidaten werden beoordeeld door min. 3 en max. 5 deskundigen.

figuur 33
verdeling van deskundigen per entiteittype (lentesessies)

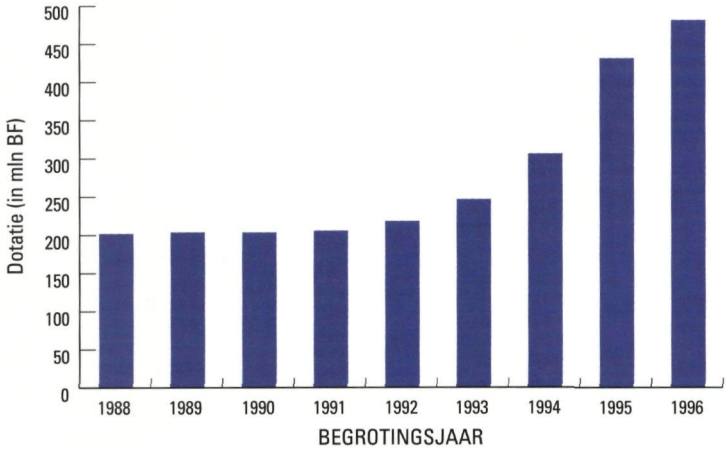

Op basis van de beschikbare financiële middelen werden 103 bursalen met een kandidaatscore van ⩾ 14,5 geselecteerd voor een beurs tweede termijn, wat overeenkomt met een slaagpercentage van 81,1 % t.o.v. het aantal aanvragen. De 6 overige bursalen met een kandidaatscore van 14,5 werden in de reservelijst opgenomen.

5.2.2.2. budgettaire implicaties van de dotatie op de begroting 1996

De dotatie voor de IWT-specialisatiebeurzen op de begroting van 1996 verhoogde met 50 mln BEF t.o.v. 1995 en bedraagt 481,5 mln BEF. Dit betekent een stijging van 12 % t.o.v. 1995 en 133 % t.o.v. 1991! Figuur 34 illustreert de opvallende en systematische stijging van de dotaties vanaf 1992. Teneinde voorgenoemde financiële middelen optimaal te gebruiken voor de toekenning van eerste en tweede termijnbeurzen voor het academiejaar 1995-1996, werden voor dit academiejaar zowel de beursbedragen als het aantal beurzen aangepast.

figuur 34
dotaties voor de specialisatiebeurzen op de begroting tussen 1988 en 1996

Na jaarlijkse herziening van het basisbeursbedrag en de gelijkschakeling van de beursbedragen voor alle eerste termijnbeurzen, werd het maandelijks nettobedrag voor een eerste termijnbeurs op 52.372 BEF en voor een tweede termijnbeurs op 55.393 BEF gebracht.

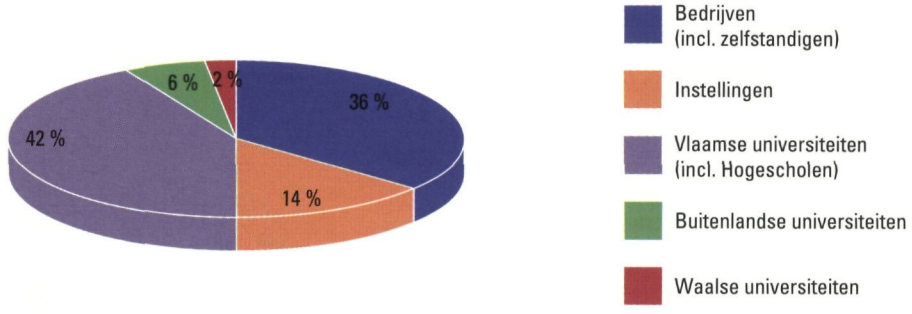
Prioritair werd eerst het aantal tweede termijnbeurzen bepaald, die reeds in juni worden toegekend. Het slaagpercentage van de tweede termijnaanvragen werd opgetrokken tot 85 % van het aantal initieel toegekende eerste termijnbeurzen, wat bij een natuurlijke uitval van 5 % van deze beurzen tijdens het eerste beursjaar overeenstemt met 90 % van het effectief aantal tweede termijnaanvragen. De resterende financiële middelen stelden het IWT in staat 143 beurzen eerste termijn toe te kennen voor het academiejaar 1995-1996, wat een verhoging betekent van 6 % t.o.v. vorig jaar.

5.2.2.3. resultaten van de eveluatiesessies van eerste termijnaanvragen (herfst 1995)

Tussen 1 augustus en 15 september 1995 werden in totaal 416 aanvragen voor een eerste termijn ingediend. Na volledigheids- en ontvankelijkheidsanalyse bleven nog 389 aanvragen behouden, die op één na alle effectief werden verdedigd. Daarvoor werden 48 colleges georganiseerd, waaraan 187 deskundigen deelnamen. Figuur 35 geeft de samenstelling van deze colleges. Zoals bepaald in het Besluit van de Vlaamse regering van 26.1.1994 werd ongeveer 1/3 van de deskundigen uit de Vlaamse bedrijfswereld gerecruteerd. Tijdens 1995 waren overigens steeds meer dan 2/5 en ongeveer 1/7 afkomstig uit resp. de Vlaamse onderzoeksinstellingen en universiteiten. Voor de herfstsessies werd evenwel beduidend meer beroep gedaan op Nederlandse deskundigen in vergelijking met de lentesessies.

Tijdens de eerste fase van de selectieprocedure werd de nulgrens op 15,5 gelegd; nagenoeg 1/3 van de kandidaten werd tijdens de evaluatie als goed tot zeer goed bevonden (kandidaatscore ⩾ 16). Uiteindelijk werden de 143 best gekwoteerde kandidaten geselecteerd voor een eerste termijnbeurs. Tot deze groep behoorden op één na alle kandidaten met een kandidaatscore van ⩾ 16 en 19 kandidaten met een score van 15,5. De 10 volgende kandidaat-bursalen werden in de reservelijst opgenomen.

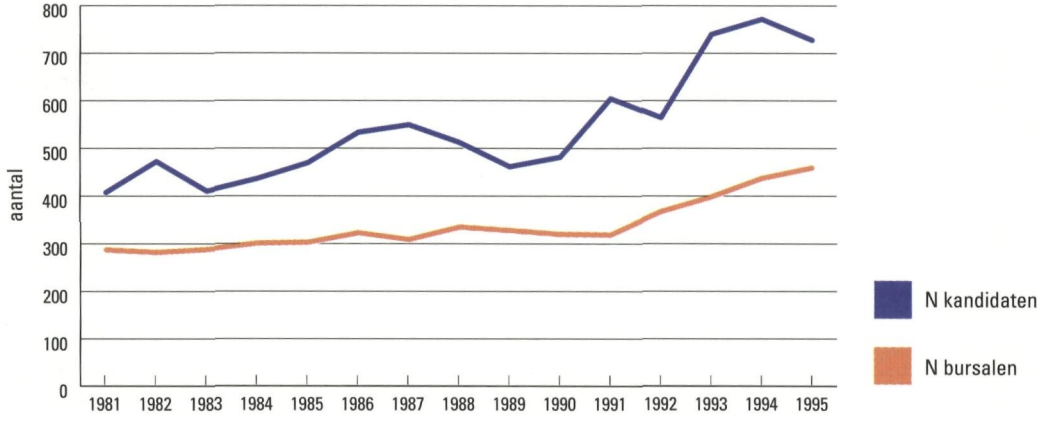
figuur 35
verdeling van deskundigen per entiteittype (herfstsessies)

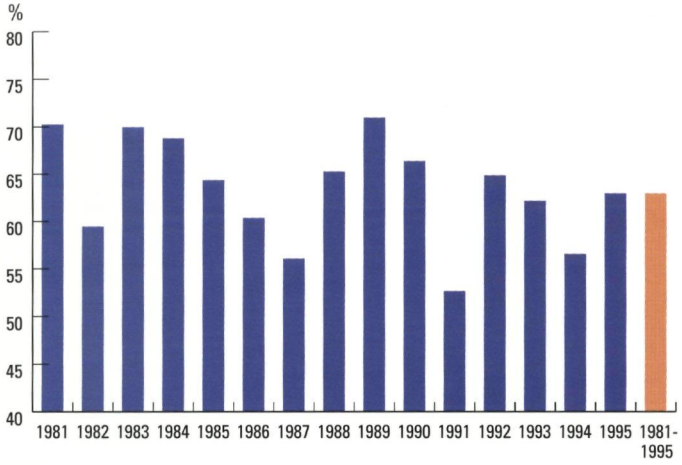
5.2.2.4. evolutie van het slaagpercentage (aanvragen versus beurzen)

Figuur 36 vergelijkt het aantal kandidaturen en beurzen tussen 1981 en 1995, en figuur 37 vertoont het verloop van het slaagpercentage in dezelfde periode. In 1995 werd opnieuw een historisch record gevestigd wat betreft het aantal toegekende beurzen, dat met 5 % steeg t.o.v. 1994. Globaal genomen was het aantal aanvragen tijdens 1995 bijna 6 % lager dan vorig jaar. Samen met de stijging van de beschikbare financiële middelen had dit een hoger slaagpercentage tot gevolg, waarmee het niveau van 1993 lichtjes werd overschreden en het gemiddelde slaagpercentage over de voorbije 14 jaar (63,4 %) werd benaderd (zie fig. 37).

figuur 36
evolutie van de kandidaten en beurzen in de periode 1981-1995

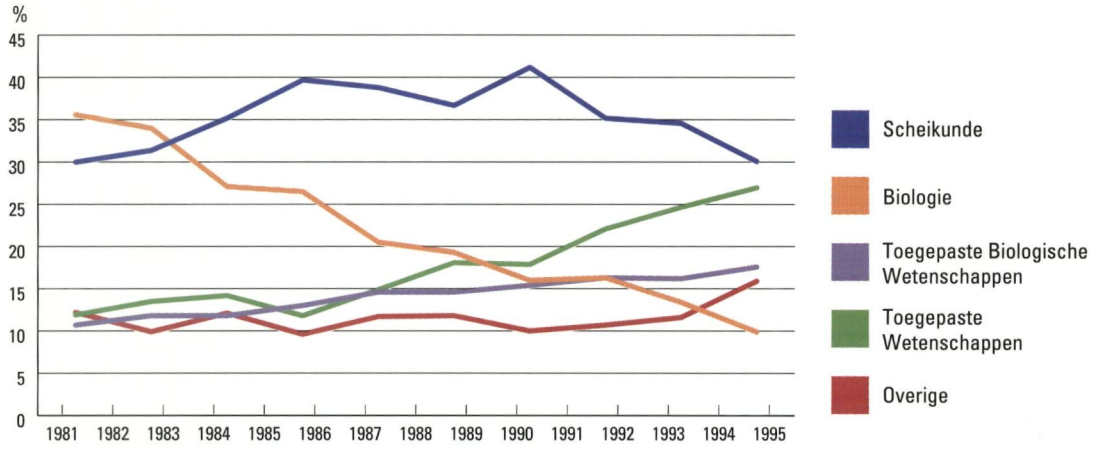
figuur 37
evolutie van het slaagpercentage in de periode 1981-1995

5.2.2.5. evolutie over de wetenschappelijke disciplines

Figuur 38 toont de belangrijkste trends per discipline sinds 1986

figuur 38
evolutie van de bursalen per discipline in de periode 1986-1995

5.2.2.6. evolutie over de universiteiten

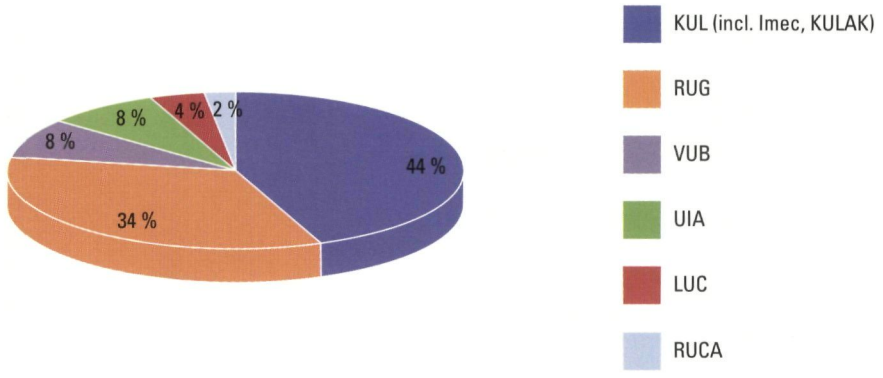
Tabel 39 presenteert een overzicht van het aantal bursalen per universiteit voor de academiejaren 1990-1991 tot 1995-1996. Figuur 40 heeft de samenstelling van de huidige bursalenpopulatie, opgesplitst over de Vlaamse universiteiten. Tussen 1990-1995 blijken geen noemenswaardige verschuivingen tussen de universiteiten voor te komen. Voor de afzonderlijke universiteiten konden de volgende conclusies worden getrokken:

- de **KUL** behoudt een ruime 45 % van de IWT-bursalen, wat een toename van 0,5 % betekent t.o.v. vorig jaar. Dit stemt overeen met 12 bijkomende bursalen voor 1995-1996;
- de **RUG**, die goed is voor iets meer dan 1/3 van de beurzen, vertoont weliswaar een stijging van 1 % maar vertaald naar het aantal beurzen levert dit, net zoals voor de KUL, 12 beurzen op;
- het aandeel van de bursalen verbonden aan de **VUB** en het **LUC** kent sinds 1993 een zeer geleidelijke stijging en bereikte dit jaar resp. 7,7 % en 3,5 %;
- de Antwerpse universiteiten (**UIA**, **RUCA**) zijn de enige Vlaamse universiteiten, waaraan zowel absoluut (-7) als procentueel (-2,1 %) het aantal bursalen is verminderd tegenover het voorgaande academiejaar.

tabel 39
evolutie van de bursalen over de vlaamse universiteiten in de periode 1990-1995

	Aantal bursalen per academiejaar					
Universiteit	1990-1991	1991-1992	1992-1993	1993-1994	1994-1995	1995-1996
KULeuven	139	133	160	175	195	207
RUG	110	116	121	134	144	156
UA (UIA + RUCA)	39	39	49	51	50	43
VUB	24	24	26	28	32	35
LUC	4	5	9	8	14	16
SCK	2	–	–	–	–	–
Totaal	**318**	**317**	**365**	**396**	**435**	**457**

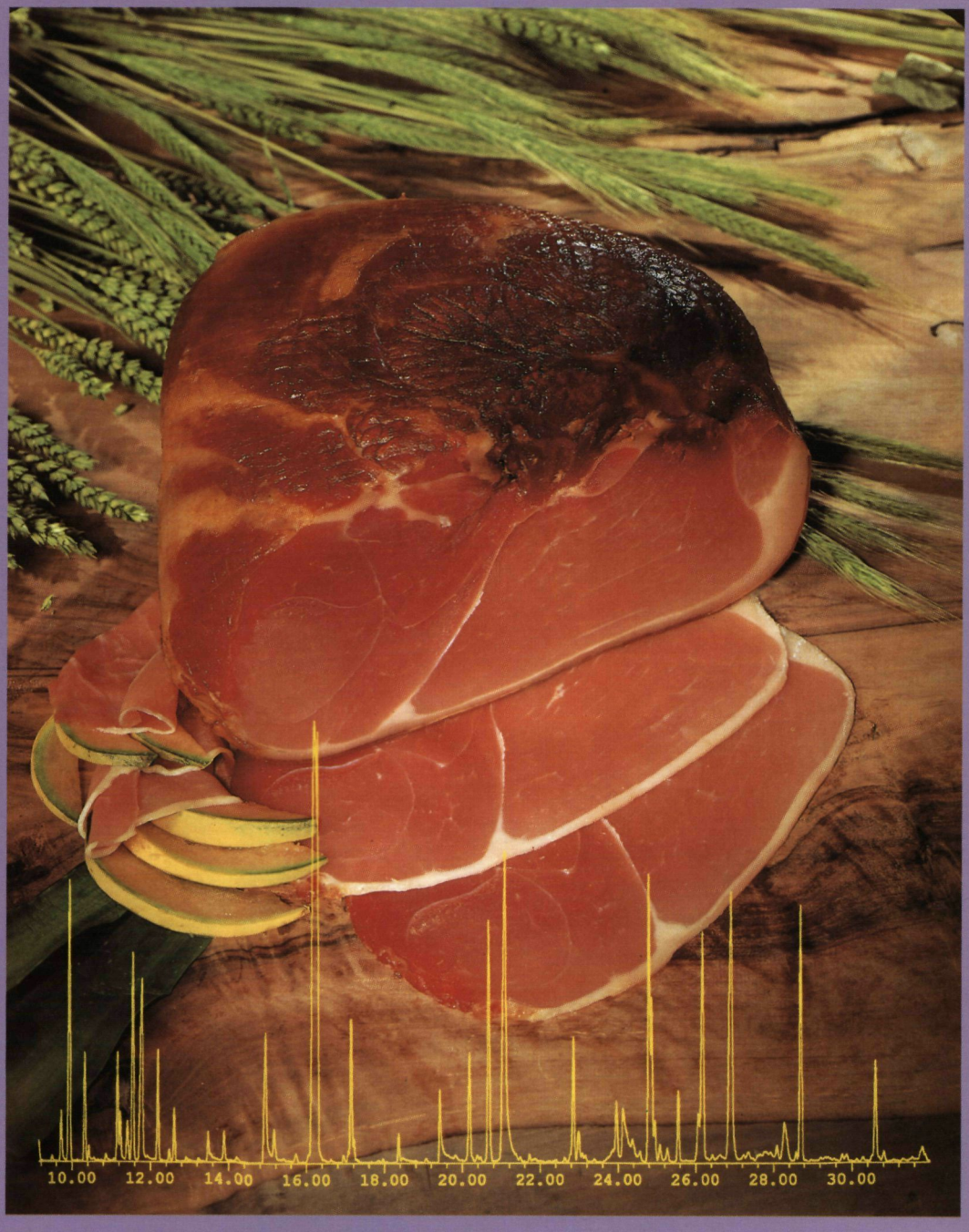
figuur 40
verdeling van IWT-bursalen over de vlaamse universiteiten (1995-1996)

5.2.3. vernieuwd reglement

Op 15.6.1995 werd het vernieuwde reglement voor de toekenning van specialisatiebeurzen goedgekeurd door de Raad van Bestuur van het IWT. T.o.v. het oorspronkelijke reglement van 1994 werden de volgende preciseringen en vereenvoudigingen ingevoerd:

- **diploma-vereisten:** 'over studiegebieden wetenschappen-geneeskunde' wordt gepreciseerd en omvat voortaan 'geneeskunde, tandheelkunde en biomedische wetenschappen (enkel aan VUB)'. Samen met de officiële documenten van diplomavrijstelling of -gelijkstelling dienen houders van een HOLT-diploma of een buitenlands diploma de officiële toelating van de faculteit, waaraan het onderzoek zal worden uitgevoerd, uiterlijk op 1 oktober aan het IWT voor te leggen;
- **de plaats van onderzoek** wordt verruimd. Het doctoraatsonderzoek kan vanaf september 1995 niet alleen aan de Vlaamse universiteiten, openbare of semi-openbare onderzoeksinstellingen of collectieve onderzoekscentra, maar tevens aan federale wetenschappelijke of onderzoeksinstellingen en wetenschappelijke of onderzoeksinstellingen van het Brussels gewest worden uitgevoerd;
- **beurskarakteristieken:** een beurs tweede termijn wordt, zoals in 1994, niet meer als enige termijn toegekend. Bovendien komen kandidaten, die meer dan 18 maand voorafgaand doctoraatsonderzoek hebben uitgevoerd, niet meer in aanmerking voor de aanvraag van een specialisatiebeurs;
- **het aanvraagdossier** wordt verder geoptimaliseerd;
- **evaluatiecolleges:** de verdediging van de beursaanvraag gebeurt voortaan uitsluitend in het Nederlands. Het min. aantal kandidaten per college wordt verminderd tot 3, het max. aantal tot 15;

Karakterisatie van smaakstoffen in rauwe ham (Imperial)

- **de periodieke rapportering:** naar het IWT ondergaat een drastische vereenvoudiging: het jaarverslag van het tweede en het tweede jaar van de eerste termijn vervallen en worden vervangen door het aanvraagdossier voor de beurs tweede termijn, dat in de loop van het tweede beursjaar wordt ingediend. Op het einde van het derde beursjaar dient de bursaal een eerste jaarverslag in, samen met de waarborg van zijn promotor dat het onderzoek in de loop van het vierde beursjaar zal worden verdergezet. Uiterlijk 6 maand na het beëindigen van de tweede termijn dient de bursaal ofwel een eindverslag met resultaten van de eerste én tweede termijn ofwel het uiteindelijke doctoraatsproefschrift in.

6. behandelingstermijn van de aanvragen

Het besluit van de Vlaamse regering van 23 oktober 1991 (FIOV-Besluit) legt aan het IWT een behandelingstermijn van maximum 75 werkdagen op, volgend op de datum waarop de aanvragen ontvankelijk en volledig verklaard worden. Deze periode kan gemotiveerd verlengd worden met 30 dagen.

Van de behandelde steunaanvragen in 1995 dienden 250 aanvragen hieraan te voldoen, het betreft met name de projecten ingediend in de autonome functie, in het Impulsprogramma Nieuwe Materialen, in het Vlaams Impulsprogramma Energietechnologie, in het Actieprogramma Informatietechnologie, in het kader van het convenant Vlaamse textielmachine- en systeembouw en in het kader van EUREKA.

Voor 64 % van de in aanmerking komende aanvragen werd de voorgeschreven termijn behaald, en het cumulatief gemiddelde van de behandelingstermijn op het einde van 1995 bedroeg 78 dagen. Voor de KMO-Haalbaarheidsstudies en -Innovatieprojecten bedraagt de gemiddelde behandelingstermijn 60 dagen, wat dus zeer gunstig is. Daarnaast vallen de aanvragen voor verlenging en de KMO-duwprojecten in INM op, met een gemiddelde behandelingstermijn van 65 dagen, en het ITA-programma, dat in zijn geheel in een tijdsspanne van 72 dagen afgewerkt werd.

Verder dient eveneens vermeld te worden dat:
de 54 onderzoeksprojecten ingediend door de collectieve centra behandeld werden in 47 werkdagen;
de 125 aanvragen van de tweede termijn specialisatiebeurzen behandeld werden in 44 werkdagen, en de 416 aanvragen voor een eerste termijn geëvalueerd werden in 64 dagen.

Gemiddeld genomen is dus sprake van een gevoelige vooruitgang ten opzichte van de vorige werkjaren.

dienstverlenende opdracht

0. omschrijving deelopdrachten

In het Decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van het IWT worden, wat de dienstverlenende opdracht betreft, volgende deelopdrachten onderscheiden:

deelopdracht 1:
het opvolgen en begeleiden van de valorisatie van de resultaten van onderzoeks- of ontwikkelingsprojecten;

deelopdracht 2:
het bevorderen van de deelname aan internationale technologische programma's of projecten, inzonderheid van kleine en middelgrote ondernemingen;

deelopdracht 3:
het ondersteunen en begeleiden van de ondernemingen in het algemeen, en van de kleine en middelgrote ondernemingen in het bijzonder, bij hun onderzoek en de valorisatie van de resultaten ervan, en het opsporen van nieuwe technologieën ter ontwikkeling en verbetering van produkten en produktieprocédés in de ondernemingen;

deelopdracht 4:
het voorzien in de coördinatie van het optreden naar ondernemingen toe van de instellingen, verenigingen of organisaties welke werkzaam zijn in het industrieel onderzoek en de technologische dienstverlening, en hetzij afhangen van het Vlaamse Gewest, hetzij ten bate van het industrieel onderzoek, financiële middelen ontvangen ten laste van de begroting van het Vlaamse Gewest.

In de loop van 1995 werden de onderscheiden deelopdrachten als volgt ingevuld.

1. deelopdracht 1

1.1 verspreiding van informatie over beschikbare onderzoeksresultaten

Het IWT maakte in Vlaanderen deel uit van het Vlaams VALUE Adviescentrum samen met APWB. Dit netwerk omvatte 27 Value Adviescentra, gespreid over gans Europa, die werden opgericht onder impuls van de Europese Gemeenschap (in het kader van het VALUE-programma).

Het Vlaams VALUE Adviescentrum voorzag, naast het verstrekken van informatie, ondersteuning van kandidaten bij het indienen van voorstellen voor onderzoeksprojecten.
Hieronder viel ondermeer een CRAFT-sensibilisatieactie waarop meer in detail wordt ingegaan onder punt 2.4.

Eind 1994 ging het Vierde Kaderprogramma van de EU van start. Het beleid met betrekking tot verspreiding en exploitatie van onderzoeksresultaten en technologieoverdracht wordt verder gezet, meer bepaald in het INNOVATION programma. De nadruk komt nog meer op de betrokkenheid van de eindgebruikers van technologieën te liggen en de benadering is in tegenstelling tot vroeger (technology push) meer vraag- of marktgericht. In dit kader werd ter vervanging van het oude VALUE-netwerk een nieuw Europees netwerk van **Innovation Relay Centres** opgericht. In het verlengde van hun gezamenlijke activiteiten in het kader van het Vlaams Value Adviescentrum (1993-1995) besloten het IWT en de APWB opnieuw samen het nieuwe Vlaamse Innovatie Adviescentrum vorm te geven.

Hiertoe werden in de loop van 1995, in overleg met de Europese Commissie, een gezamenlijk project en operationeel plan uitgewerkt. De projectcoördinatie werd bij het nieuwe initiatief bij het IWT gesitueerd.

Het VIA ging eind '95 van start. Een officiële inhuldiging greep plaats op 12 december 1995 met deelname van de Minister-president Luc Van den Brande en de Europese Commissaris Mevrouw E. Cresson. Hieraan namen 350 genodigden deel (50 % vanuit het bedrijfsleven).
Het VIA zal enerzijds de dienstverlening, die reeds plaatsvond in het kader van het vroeger Vlaams VALUE Adviescentrum, verderzetten en anderzijds ook nieuwe diensten aanbieden, zoals o.a.

- een inventarisatie van de aangeboden onderzoeksresultaten uit Europese en regionale programma's en ondersteuning van de exploitatie ervan,
- een behoefte-analyse op het vlak van innovatie bij de bedrijven en in het bijzonder bij de KMO's,
- begeleiding en training op het vlak van valorisatie en exploitatie van onderzoeksresultaten.

In het kader van het Vlaams Value Adviescentrum werd verder gebruik gemaakt van de CORDIS databank.
Met behulp van de CORDIS databank kan men snel een overzicht bekomen van de lopende Europese onderzoeksprogramma's, en welke bedrijven en onderzoeksinstellingen momenteel op zoek zijn naar partners. Deze databank staat op het IWT ter beschikking van de bedrijven en wordt regelmatig gebruikt. Begin '95 werden verder een aantal informatiesessies rond CORDIS georganiseerd in samenwerking met het Nationaal Centrum voor Wetenschappelijke en Technische Documentatie (NCWTD).

Bijkomend wordt door de Europese Commissie maandelijks een magazine CORDIS FOCUS uitgebracht die een overzicht biedt van de voornaamste onderzoeksresultaten opgedeeld volgens rubrieken. In de nieuwsbrief EG-informatief uitgegeven door het IWT wordt regelmatig een overzicht gegeven van de voornaamste onderwerpen waarvoor desgevallend een samenwerking kan overwogen worden. Hierbij werden lijsten gepubliceerd met meer dan 250 onderzoeksresultaten in verschillende domeinen zoals Materialen, Produktietechnologie, Energie, Milieu enz.. Op deze informatie kwamen reacties van een 15-tal bedrijven en een 5-tal onderzoeksinstellingen die geïnteresseerd bleken in deze vorm van dienstverlening en meer informatie vroegen.

1.2 vacro-dagen

Specifiek voor de verspreiding van de resultaten van Europese onderzoeksprojecten werden een aantal seminaries ingericht onder de vorm van VACRO-dagen. VACRO is het acroniem voor Value CROssroad days, waarop in het bijzonder de contacten tussen onderzoekers en bedrijven bevorderd worden met het oog op een betere exploitatie van de onderzoeksresultaten.

Het Vlaams VALUE Adviescentrum trad op als medeorganisator voor de volgende VACRO-dagen:

'business and technology transfer opportunities on rapid prototyping (rpt)'
Deze workshop werd georganiseerd in samenwerking met het WTCM.
Op dit seminarie werden de resultaten voorgesteld van een 7-tal BRITE/EURAM onderzoeksprojecten. Verder werden door een 10-tal bedrijven en onderzoeksinstellingen demonstraties gegeven over hun laatste ontwikkelingen. 48 personen namen deel aan dit seminarie, waarbij 80 % afkomstig was uit de industrie.

'domotika-immotika-happening'
Dit seminarie werd georganiseerd in samenwerking met HIK, VDAB, CMO, Vormelek en Innotek.
Parallel met het seminarie werd een tentoonstelling georganiseerd waarbij de nieuwste technieken in dit domein werden gedemonstreerd.
Het seminarie was gespreid over twee dagen, waarbij de eerste dag gericht was naar architecten en studiebureaus als doelgroep. Hierbij werden de resultaten voorgesteld van een 3-tal ESPRIT projecten. De tweede dag was gericht naar electro-installateurs waarbij thema's aan bod kwamen zoals nieuwe technologische evoluties, reglementering, normalisatie, vorming en opleiding.
Globaal namen 316 personen aan het seminarie deel.

'energy, architecture and indoor climate: new concepts for buildings'
Dit seminarie werd georganiseerd in samenwerking met het WTCB en IMEC.
Op Europees vlak werden in dit domein heel wat onderzoeksinspanningen ondersteund binnen programma's zoals JOULE. De voorgestelde projecten werden gegroepeerd in twee sessies. De eerste sessie handelde over energie efficiënte en energie producerende bouwelementen. De tweede sessie handelde over de effecten van nieuwe energetische concepten op het binnenklimaat in gebouwen.
Dit seminarie was gericht naar architecten en ontwerpers, ontwerp-bureaus, producenten van gevelelementen en degenen die betrokken zijn bij de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën op gebied van zonneënergie en energiebesparing. Dit seminarie werd bijgewoond door 74 personen.

'integratie van cad, computergesteunde werkvoorbereiding en fijnplanning (scheduling)'
Deze technologie transfer workshop werd georganiseerd in samenwerking met het WTCM.
Het seminarie handelde specifiek over problemen i.v.m. de integratie tussen CAD, werkvoorbereiding en fijnplanning, getoetst aan de mogelijke oplossingen geboden via COMPLAN. COMPLAN is het eindresultaat van een ESPRIT project, dat op dit seminarie uitvoerig werd voorgesteld.
De workshop werd bijgewoond door 44 personen, afkomstig zowel uit de fabricatiesector als werkzaam bij studie- en software bureaus.

1.3 valorisatiepakket

In het kader van de activiteiten van het Vlaams VALUE Adviescentrum werd een zelfstudiepakket, bestaande uit een boek en een videocasette, uitgebracht met de titel 'Valorisatie van onderzoek.

1.4 onderzoekspotentieel binnen de vlaamse bedrijfswereld

Samen met APWB werd het IWT gelast met de opmaak van een repertorium van het onderzoekspotentieel in Vlaanderen, waarbij de APWB instaat voor de inbreng van de universiteiten en IWT voor de inbreng van de bedrijven.
In 1994 werd een eerste reeks uitgebracht die de volgende sectoren omvatte:
- Biotechnologie
- Nieuwe Materialen
- Milieutechnologie
- Micro-electronica
- Medische Technologie

In 1995 werd deze reeks aangevuld met drie nieuwe sectoren, met name:
- Chemie
- Ruimtevaarttechnologie
- Agro-voedingsindustrie

1.5 lidmaatschap van het 'industrial liaison program (ILP)' van het 'massachussets institute of technology (MIT)'

In 1994 onderschreef het IWT een gemengd lidmaatschap van het ILP samen met Fabrimetal - WTCM en SCK.
In de loop van 1995 hadden contacten plaats tussen IWT en ILP met het oog op het uitwerken van de verdere samenwerking.
Verder werden met medewerkers van ILP enkele technische seminaries georganiseerd ten behoeve van Vlaamse bedrijven.
Wat de valorisatie van het lidgeld betreft kunnen volgende elementen eveneens aangehaald worden:
- opleiding van staff
- verschaffen van expertise aan de hand van status rapporten ten behoeve van bedrijfssectoren
- deelname aan projectevaluaties.

1.6 six countries programme

Het IWT maakt sedert 1993 deel uit van het netwerk 'Six Countries Programme', gericht op discussie en analyse van het internationaal gevoerde innovatiebeleid.
In 1995 nam het IWT deel aan de twee halfjaarlijkse conferenties:
- in Rotterdam: 'Technology Innovation & (Un)employment'
- in Stockholm: 'Re-inventing the future?
  Foresight at the edge of chaos'.

In 1996 is het de beurt aan het IWT om een conferentie te organiseren (18 en 19 april 1996). Als thema werd gekozen 'R&D subsidies at stake? In search of rationale for public funding of industrial R&D'. Een thematiek die nauw aansluit bij de gevoerde selectiviteitsdiscussie binnen het IWT (cfr. punt 1.9 van het eerste hoofdstuk van dit activiteitenverslag).
De voorbereiding van deze conferentie werd grotendeels gerealiseerd in het tweede halfjaar van 1995.

1.7 taftie

IWT is lid van The Association for Technology Implementation in Europe (TAFTIE). Deze groepering verenigt een aantal overheidsinstituten die zich bezighouden met de implementatie van technologie in bedrijven, en heeft hiervoor een efficient netwerk uitgebouwd.
TAFTIE bestaat inmiddels uit de volgende 14 leden: Adi (Portugal),Anvar (Frankrijk), CDTI (Spanje), DADTI (Denemarken), ENEA (Italië), FFF (Oostenrijk), Forbairt (Ierland), IWT (Vlaanderen), NRC (Noorwegen), Nutek (Zweden), OMFB (Hongarije), Senter (Nederland), Tekes (Finland), VDI/VDE (Duitsland).
Binnen TAFTIE bestaan momenteel volgende werkgroepen:
- werkgroep evaluatie van programma's
- werkgroep overbrugging van de kloof publieke en private fondsen
- werkgroep bevordering van innovaties bij KMO's

Het voorzitterschap werd in december 1995 overgedragen van NRC naar Nutek. Het jaar werd afgesloten met twee succesvolle seminaries die gezamenlijk werden ingericht met de Europese verenigingen van onderzoekscentra en collectieve onderzoekscentra

EACRO en FEICRO over de participatie van KMO's in technologische samenwerkingsverbanden.

1.8 technologierating

IWT is sedert 1994 stichtend lid van de Nederlandse stichting TechnologieRating. Deze Stichting heeft tot doel een beoordelingssysteem uit te bouwen voor de technische, commerciele en manageriele evaluatie van een innovatieproject en van het uitvoerend bedrijf. De leden van deze stichting zijn Atlas Groep, IWT, ING, Senter, BIE/CKO, Novem, ID-NI, IC-Overijsel, TNO en STW, plus een waarnemer van het Nederlandse Ministerie van Economische Zaken.
Het voorzitterschap wordt waargenomen door de initiatiefnemer ING Bank.
Na een proefperiode van dertig maanden werd, op 20 december 1995 de strategie voor het volgende jaar vastgesteld met het oog op de oprichting van een Nederlands-Vlaamse 'joint venture' die het TechnologieRating-systeem zal exploiteren.

1.9 ecvp

Het European Community Visitors Programme (ECVP) is een programma waarmee jonge prominenten en opinieleiders uit landen buiten de Europese Unie worden uitgenodigd om een bezoek te brengen aan de EU om een persoonlijk inzicht te krijgen in het beleid, de doelstellingen, de volkeren en de verschillende culturen van de 15 lidstaten.
Daarnaast is het ECVP ook bedoeld om het wederzijds begrip te vergroten tussen hoog opgeleide, jonge politici, regeringsfunctionarissen, academici, journalisten, vakbondsmensen,... uit landen die geen deel uitmaken van de EU, en hun evenknieën binnen de Unie.
Meer bepaald over het onderwerp technologiebeleid in Vlaanderen ontving het IWT ECVP-bursalen uit Zweden, de USA, Japan, China en Indië.

1.10 opleidingen

In het kader van de culturele akkoorden Vlaanderen/Roemenië, resp. Vlaanderen/Hongarije verbleven een aantal Roemenen en Hongaren, die op verschillende niveaus betrokken zijn bij het uitwerken en uitvoeren van hun wetenschaps- en industriebeleid, in Vlaanderen voor een stage van vier tot negen weken.
Voor 9 onder hen organiseerde het IWT een stageprogramma van één à twee weken.

2. deelopdracht 2

2.1 voorbereiding en uitvoering europese onderzoeksprogramma's

Het IWT is op diverse niveaus betrokken bij de voorbereiding en de uitvoering van het Europese onderzoeksbeleid.

Zo staat het IWT in voor de Vlaamse vertegenwoordiging in de Europese management comités van diverse specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie binnen het Vierde Kaderprogramma van de Europese Commissie, hetgeen impliceert dat zij eveneens deel nemen aan de CIS-overleggroepen (CIS staat voor Commissie voor Internationale Samenwerking, commissie binnen dewelke gezamelijke Belgische standpunten worden voorbereid tussen de federale overheid en de Gewesten en Gemeenschappen.)

Het IWT is actief betrokken bij de volgende programma's:
- Informatietechnologie (ESPRIT),
- Communicatietechnologie (ACTS)
- Telematicatoepassingen

iwt

- Industriële en materialentechnologie (BRITE-EURAM)
- Biotechnologie
- Landbouw, voeding en visserij (FAIR)
- Niet-nucleaire energie (JOULE)
- Bevordering van exploitatie van onderzoeksresultaten (INNOVATION)

Naast de directe vertegenwoordiging in de programmacomités maken de betrokken adviseurs van het IWT ook deel uit van de werkgroep 'Vlaamse Vertegenwoordigers in de Europese programmacomités', die gecoördineerd en voorgezeten wordt door de APWB. Deze werkgroep fungeert als een communicatieforum tussen de vertegenwoordigers in de verschillende OTO-programma's en de vertegenwoordiger in de CREST. In deze werkgroep worden gemeenschappelijke standpunten voorbereid, en zal ook de voorbereiding van het Vijfde Kaderprogramma nauwlettend worden opgevolgd.

Verder neemt het IWT actief deel aan de werkzaamheden van de beheersorganen van JESSI op Europees vlak, met name het JESSI-comité en het JESSI-Governmental Action Team.

2.2 eureka

Het IWT werd voor Vlaanderen gelast met de ondersteuning van het Belgische Voorzitterschap van EUREKA ('95-'96).

Zo was het IWT actief betrokken bij de uitwerking van de agendapunten van het Belgische programma voor het EUREKA-voorzitterschap. Vooral m.b.t. volgende punten werd inbreng geleverd: de invulling van het Medium Term Plan van EUREKA (1996-2000), de samenwerking EUREKA en de Europese Commissie, de ontwikkeling van een evaluatieproces voor beëindigde EUREKA-projecten.

Verder grijpt het IWT het Belgische Voorzitterschap aan om actief promotie te voeren voor dit programma dat in Vlaanderen minder bekendheid geniet. Zo werden in de loop van de maand oktober vijf informatievergaderingen georganiseerd in de Vlaamse provinciehoofdsteden in samenwerking met de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen. In totaal hebben zich 239 vertegenwoordigers van bedrijven en 81 onderzoekers uit universiteiten of publieke onderzoekscentra ingeschreven.

2.3 eg-informatief

Zoals in het verleden werd er naar gestreefd via EG-informatief de bedrijven optimaal te informeren over OTO-opportuniteiten op zowel Europees als regionaal vlak. Naast een algemeen overzicht van de openstaande en te verwachten oproepen van EG-programma's en regionale acties (bv. impulsprogramma Informatietechnologie) en specifieke informatie over deze programma's, komen ook de volgende items systematisch aan bod:
- Vlaamse partners gezocht voor Europese onderzoeksprojecten (o.a. via het netwerk van Value Relay Centres),
- aangeboden onderzoeksresultaten uit Europese programma's (o.a. via CORDIS),
- technologieaanbiedingen en -vragen (o.a. via Technology Respons Network van TII),
- Europese conferenties en seminaries,
- diverse aanbestedingen.

Tenslotte werden regelmatig in EG-extra nuttige tips bij het opstellen van OTO-projecten alsook achtergrondinformatie gegeven over niet-onderzoeksaangelegenheden, zoals design en over niet EU-gelieerde onderzoeksaangelegenheden, zoals het Industrial Liaison Programme van MIT.

EG-informatief verscheen in 1995 acht keer. Het aantal abonnees nam verder toe tot 1500.

In het laatste kwartaal van 1995 werd gestart met de voorbereiding van een grondige evaluatie van EG-informatief (zowel naar doelgroep(en), structuur, inhoud, mogelijke informatiedragers, e.d.) vooral met het oog op een betere en meer aangepaste dienstverlening van het IWT en op de inschakeling van deze nieuwsbrief in de strategie en activiteiten van het nieuwe Vlaams Innovatie-Adviescentrum (VIA).

2.4 sensibilisatie

In mei 1995 werd een informatienamiddag georganiseerd over de oproep voor het indienen van voorstellen voor Technologievaliderings- en technologieoverdrachtsprojecten. Een 80-tal personen waren aanwezig, waarvan een 10-tal een projectvoorstel indienden bij de EC, waarbij zijzelf als hoofdaanvrager of als belangrijke partner fungeerden.

In juli 1995 werd in het kader van het Vlaams VALUE-adviescentrum een informatienamiddag georganiseerd over de oproep tot het indienen van onderzoeksvoorstellen in het kader van het Europese programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie in het domein van de landbouw en de voedingsindustriën (FAIR). Aan deze informatienamiddag namen 44 personen deel.

Verder vond een CRAFT stimuleringsactie op Europees vlak plaats.

Bij deze actie werden de mogelijkheden van het CRAFT programma geëvalueerd bij 45 bedrijven behorend tot de volgende sectoren (Metaalverwerking, Oppervlaktebehandeling, Kunststofverwerking en Automatisering). Hieruit resulteerden 33 EOI's (Expression of Interest: Kennisgeving van Interesse), die in een centrale databank ARCADE werden ingebracht. Voor buitenlandse EOI's werden 21 mogelijke partners aangebracht. Hieruit resulteerden 2 CRAFT voorstellen voor een exploratiefaze en 2 CRAFT voorstellen voor coöperatief onderzoek.

In navolging van de CRAFT-stimuleringsactie, die in het afgelopen jaar werd beëindigd, werd in samenwerking met partners uit enkele naburige landen, namelijk EG-Liaison (Nederland) en Zenit (Duitsland), een projectvoorstel voor een nieuwe technologische-stimuleringsactie voor de KMO's uitgewerkt. Voor België zullen het IWT (Vlaams Gewest) en Brussel Technopol (Brussels Gewest) aan de actie deelnemen en zal de coördinatie in handen zijn van het IWT. Volgende sectoren werden hierbij weerhouden:
- matrijzenbouwers
- precisie-industrie (o.a. microsystems)
- maritieme sector (toeleveranciers, baggering, intermodaal transport)
- voeding en verpakking, hergebruik en recyclage.

2.5 partner search

Technologische samenwerking tussen bedrijven onderling maar ook met onderzoeksinstellingen lijkt vanzelfsprekend, maar in de praktijk stellen zich vaak heel wat problemen in het bijzonder wat internationale samenwerking betreft.
Voor bedrijven, en in het bijzonder voor KMO's met eerder beperkte O&O middelen en budgetten, is een begeleiding noodzakelijk bij de selectie van partners, de keuze van een regionaal of Europees onderzoeksprogramma, en het uitwerken van een gezamenlijk projectvoorstel.
Tot nu toe ontstaan heel wat Europese onderzoeksprojecten via bestaande buitenlandse contacten van bedrijven en onderzoeksinstellingen die projecten wensen in te dienen. Via allerlei netwerken zoals de Value Relay Centra en de EC-programmavertegenwoordigers

worden heel wat inspanningen geleverd om de samenwerking tussen mogelijke partners extra te bevorderen. Via mailings, nieuwsbrieven en publikaties worden bedrijven op de hoogte gebracht van mogelijke technologische partners. Daarnaast worden ook een aantal partnering en brokerage events georganiseerd om bedrijven en onderzoeksinstellingen in contact te brengen met elkaar voor het gezamenlijk uitvoeren van onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten of voor technologie-overdracht.
Het Vlaams VALUE Adviescentrum werd voornamelijk geraadpleegd bij het zoeken van partners in het CRAFT programma. Voor buitenlandse bedrijven en onderzoekers op zoek naar Vlaamse partners waren er 96 acties. Hierbij werden 16 gerichte mailings verricht, en bleken er een 30-tal partners geïnteresseerd te zijn in een mogelijke samenwerking. Voor het zoeken naar CRAFT partners voor Vlaamse actoren werden een 30-tal acties verricht. Hierbij werden een 7-tal positieve reacties ontvangen.
Ook voor de andere Europese onderzoeksprogramma's werd gezocht naar partners voor samenwerking. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ondernomen acties:

Programma	Partners gezocht in Vlaanderen	Partners gezocht in buitenland
CRAFT	96	30
ENVIRONMENT	8	3
TECHNOLOGIE VALIDERING	6	4
ESPRIT	10	0
ACTS	2	0
BRITE-EURAM	15	0
EUREKA	3	0
FAIR	15	0
BIOMED	5	0
TELEMATICA	23	0
BIOTECHNOLOGIE	6	0
NIET-NUCLEAIRE ENERGIE	7	0
VALUE	1	0
TARGETED SOCIO-ECONOMIC RESEARCH	2	0
TRAINING AND MOBILITY OF RESEARCHERS	2	0
COLLABORATION WITH THIRD COUNTRIES	1	0
STANDARDS MEASUREMENTS AND TESTING	5	0
TOTAAL	**207**	**37**

In totaal bleken er 65 Vlaamse partners geïnteresseerd te zijn in meer informatie en mogelijke samenwerking. Voor de aanvragen vanwege Vlaamse partners konden in 9 gevallen mogelijke partners gesuggereerd worden.

2.6 specifiek seminarie

Binnen het SPRINT-programma (Strategic Programme for Innovation and Technology Transfer) van de EC en in samenwerking met de organisatie TII (Technology, Innovation Information) organiseerde het IWT, samen met Technopol, een seminarie rond **'Good Practice in het Beheer van Netwerken voor Technologie Transfer'**.
Een tachtigtal intermediairen van bedrijven en universiteiten uit het ganse land namen aan dit seminarie deel.

3. deelopdracht 3

3.1 technologische dienstverlening (TD)

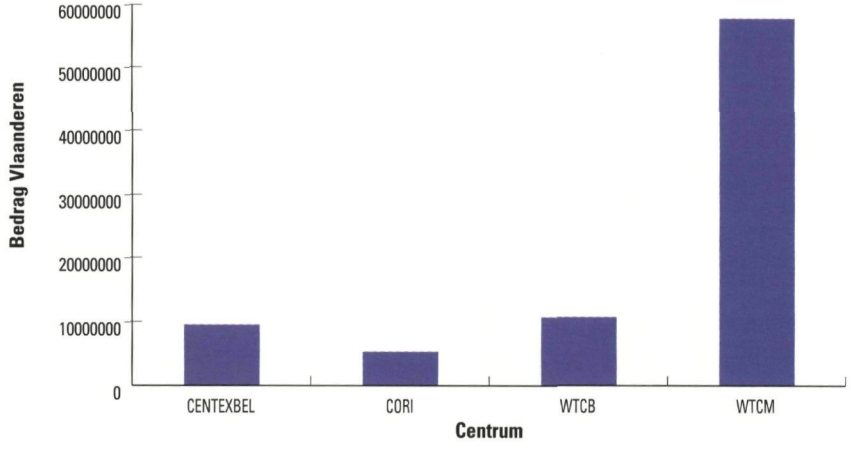
In 1995 werd door het IWT in de adviserende functie opnieuw de portfolio van de acties in het kader van de technologische dienstverlening behandeld.
De technologische adviseurs zijn verbonden aan de centra voor collectief onderzoek. Deze onderzoekscentra zijn sectorieel -soms subsectorieel- georganiseerde instellingen waar o.a. onderzoek wordt uitgevoerd in principe ten bate van het geheel van ondernemingen behorend tot de (sub)sector.
Door hun veelvuldige industriële contacten zijn de technologische adviseurs uitgegroeid tot echte vertrouwenspersonen van de KMO's. Deze vertrouwensrelatie is een conditio sine qua non in de sensibilisering van KMO's naar technologische innovatie.
In 1995 waren 38 dienstverleningscellen actief in 8 collectieve centra. Het betreft in totaal een 55 technologische adviseurs die vol- of deeltijds werkzaam zijn in de centra. Omgerekend in fulltime equivalent betreft het 46 eenheden.

Het beleid aangaande de technologische dienstverlening is een exclusief regionale bevoegdheid. Niettemin werken de technologische adviseurs voor alle in België gelegen en tot hun doelgroep behorende bedrijven. De financiering van deze technologische adviseerdiensten berust bijgevolg op een gecoördineerde interregionale aanpak, waarbij in consensus door de Gewesten wordt beslist over de ingediende aanvragen.

Overeenkomstig het door de Raad van Bestuur van het IWT afgeleverde advies, heeft de Vlaamse regering op 16 mei 1995 beslist om aan de collectieve centra een subsidie te verlenen ten bedrage van 83.549.370 BEF. (zie bijlage 3B) Dit bedrag vertegenwoordigt een aandeel van 58 % in de intergewestelijke overheidsfinanciering. De centra financieren zelf 36.179.950 BEF, d.i. 20 % van de reële marginale kosten van de dienstverleningscellen. Daartoe dienen de centra een eigen, doorzichtige en aangepaste tarificatiepolitiek te voeren.

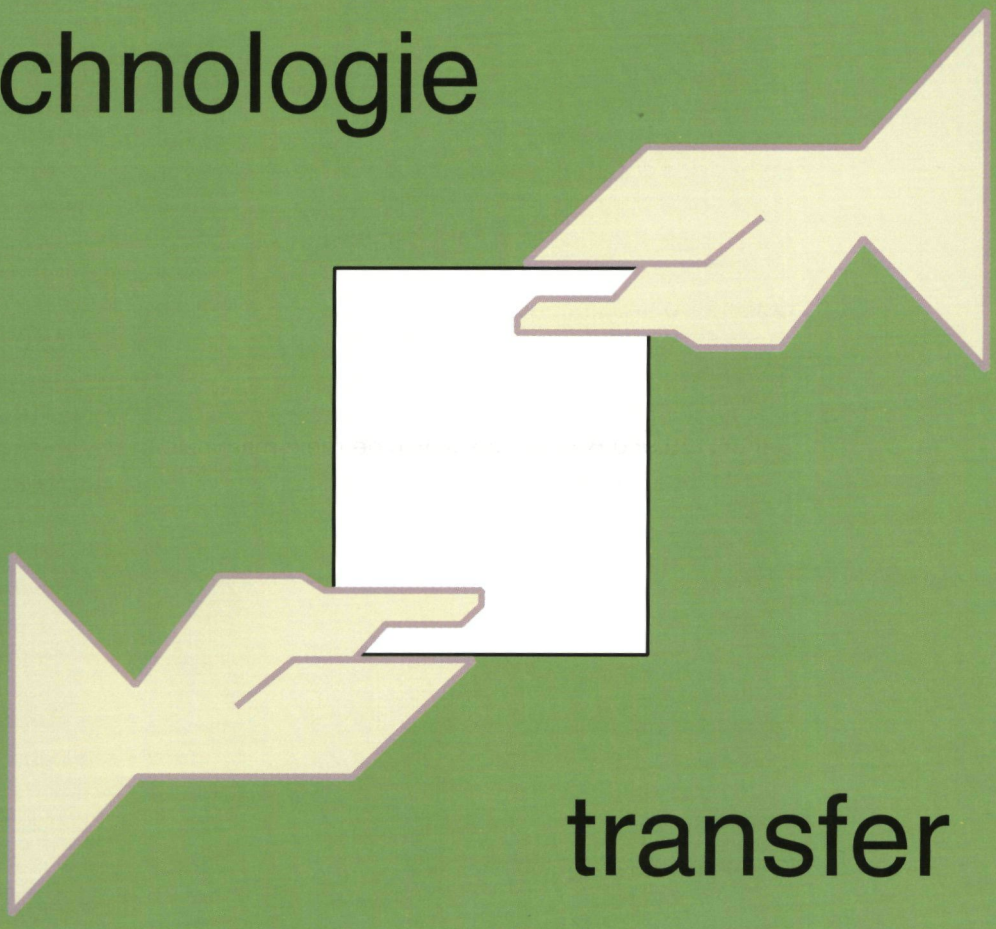
In tabel 41 wordt de portfolio 1995 van de diverse technologische adviseerdiensten weergegeven.

tabel 41
portfolio 1995 van de Technologische adviseerdiensten

IWT

technologie

transfer

3.2 MINT

MINT was een EG-initiatief dat kaderde in het SPRINT-programma, gericht op de bevordering van innovatie en technologieoverdracht in de Europese Unie.

Voor dit MINT-programma was het IWT de contractant voor de uitvoering in Vlaanderen. Door het IWT geselecteerde externe bedrijfsconsulenten hebben 30 KMO's doorgelicht uit zeer diverse sectoren.

In 1996 zal overgegaan worden tot de evaluatie van dit initiatief.

3.3 TII-TRN

IWT is sinds 1992 lid van de Europese organisatie 'Technology Innovation Information' (TII).

TII telt op dit ogenblik meer dan 400 technologietransfer en innovatie-ondersteunende organisaties, verspreid over een 30-tal landen. Het hoofddoel van de associatie bestaat in de bevordering en begeleiding van professionele innovatie-ondersteunende diensten.
Onder haar leden telt TII: innovatie- en technologieconsultants, universiteiten en andere onderzoeksinstellingen, technische centra, wetenschapsparken, incubatiecentra, venturekapitalisten en financiële instellingen, technologiemakelaars, adviseurs over intellectuele eigendomsrechten, regionale ontwikkelingsorganisaties, overheidsinstellingen, managementconsultants, e.a.
Eén van de diensten die door TII-associatie aan haar leden wordt aangeboden, is de mogelijkheid tot aansluiting op het Technology Response Network (TRN), het grootste en wereldwijd verspreide netwerk van technologiemakelaars. Het telt reeds 200 gebruikers in 30 verschillende landen, waaronder Noord- en Zuid-Amerika, Japan en Korea.

TRN-correspondenten krijgen toegang tot een bestand van vraag en aanbod van hoog kwalitatieve technologieën die duidelijk worden omschreven en selectief worden verspreid.
IWT stelt zijn lidmaatschap op het TRN-netwerk ter beschikking van de Vlaamse bedrijven.

Verder verschijnt een catalogus met technologieaanbiedingen en aanvragen driemaandelijks, waarbij telkens een veertigtal verzoeken worden gepubliceerd.
De informatie uit de TRN-catalogi wordt verspreid via EG-informatief of via een gerichte mailing naar bedrijven; 159 technologievragen en/of -aanbiedingen werden in dit werkjaar onder de abonnees verspreid. Op deze aanbiedingen werden een 30-tal reacties genoteerd, waarbij contact werd opgenomen met de betrokken bedrijven die een nieuwe technologie aanbieden of hiernaar op zoek zijn.

3.4 euroregio

Het Euroregio Transkanaal-initiatief beoogt de bevordering van technologie-overdracht tussen de regio's Brussel, Vlaanderen, Wallonië, Kent en Nord-Pas-de-Calais.
In het kader van dit initiatief werd in het voorbije werkjaar een databank uitgewerkt over Nieuwe Materialen.
Deze databank, ook beschikbaar in catalogusvorm, omvat informatie over de activiteiten van 96 bedrijven en 64 onderzoeksinstellingen uit de 5 deelnemende regio's.

3.5 internationale partner search

Met het oog op de promotie van het Vlaamse onderzoekspotentieel werden de contacten met de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers (VLEV's), werkzaam in een 70-tal landen onder de voogdij van de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse handel (VDBH), met de Vlaamse Gemeenschapsattachés, werkzaam onder de Vlaamse Administratie voor Externe Betrekkingen en met de technologie-attachés, werkzaam onder de voogdij van het federale Ministerie van Economische Zaken, verder onderhouden.

Het IWT organiseerde, in samenwerking met één van de Japanse VLEV's, voor een 10-tal Vlaamse bedrijven de beursdeelname alsook hun vertegenwoordiging ter plekke, op de internationale Technology Transfer Exhibition te Osaka.

Met het oog op het verwerven van expertise voor de organisatie van technologie-transferdagen werden vruchtbare contacten gelegd met Centredoc in Neuchâtel, Zwitserland.

4. deelopdracht 4

Coördinatie van de activiteiten van instanties werkzaam in het industrieel onderzoek en de technologische dienstverlening.

4.1 kmo-stuurgroep

Aan de werkzaamheden van de KMO-stuurgroep wordt deelgenomen door:
- interfacediensten van de universiteiten
- Vlaamse Hogescholen van het Lange Type (VHOLT) vzw
- GOM's, Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen
- TIV, Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen
- GIMV, Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen
- sectoriële onderzoekscentra (textiel, metaalverwerking, bouw, keramiek, wegenbouw, lastechniek, hout, oppervlaktebehandeling, diamant)
- VIZO, Vlaams Instituut voor Zelfstandig Ondernemen
- VITO, Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
- IMEC, Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
- SERV - STV, Sociaal Economische Raad van Vlaanderen - Stichting Technologie Vlaanderen
- VCK, Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg

Deze stuurgroep kwam in 1995 vijf maal bijeen.
In de loop van 1995 kwamen in het kader van de kennismakingsronde de onderzoeksactiviteiten van de industriële hogescholen uitvoerig aan bod.
Zo werden de onderzoeksactiviteiten in de volgende domeinen toegelicht:
- bouwkunde
- chemie
- elektronica
- mechanica
- elektromechanica
- landbouw
- biologie
- textiel

Verder werd overgegaan tot het opvolgen van de resultaten van de nieuwe KMO-procedure.

Gezien de KMO-stuurgroep een aangewezen doorgeefluik vormt voor het verstrekken van informatie aan de KMO's, werd in de loop van 1995 ondermeer informatie doorgegeven in verband met:

- het EUREKA-programma
- het gebruik van de Europese databank 'ARCADE' bij partner search
- de technologie-stimuleringsmaatregelen voor de KMO's in de onderscheiden Europese onderzoeksprogramma's
- de toekomstige activiteiten van het Vlaams Innovatie Adviescentrum (VIA)
- de resultaten van de MINT-actie in Vlaanderen

Eind 1995 werd een aanvang genomen met de evaluatie van de werking van het netwerk KMO-stuurgroep.

4.2 coördinatie van de technologische adviseerdiensten van de collectieve centra

Een beschrijving van de werking en de financiering van de technologische adviseerdiensten binnen de collectieve onderzoekscentra vindt u onder 3.1.
Gezien vele technologische problemen een multidisciplinair en intersectorieel karakter hebben, is het van uitzonderlijk belang dat de technologische adviseerdiensten hun krachten samenbundelen.
Bijgevolg heeft het IWT heeft, samen met de Waalse en Brusselse homologe administraties, het initiatief genomen om in oktober 1995 alle technologische adviseurs samen te roepen met het oog op een optimale samenwerking.
Het IWT zal in 1996 verdere initiatieven nemen om deze samenwerking verder te bevorderen.

4.3 vertegenwoordiging in andere instanties

In het kader van de aan het IWT toegewezen coördinatierol neemt een vertegenwoordiger van het IWT deel aan enerzijds de vergaderingen van het overlegcomité van het Impulsprogramma voor Geavanceerde technologieën in Produktontwikkeling en Produktietechnieken (IGPP) en anderzijds de vergaderingen van de Raad van Bestuur van de Technologische Innovatiecel Vlaanderen (TIV).

iwt

financieel en administratief verslag

1. inkomsten

Het begrote krediet aan gewone ontvangsten voor de uitvoering van de beleidsdoelstellingen en de operationele taken van het Instituut werd voor 1995 initieel vastgesteld op:

237,8 miljoen BEF werkingsmiddelen uitgesplitst in:

179,3 miljoen BEF ter financiering van de permanente opdrachten
58,5 miljoen BEF als bijkomend budget ter financiering van de tijdelijke opdrachten in de adviserende functie ten behoeve van de voogdijminister

918,5 miljoen BEF dotatie autonome functie

Tevens werd het IWT ertoe gemachtigd om in de autonome functie voor een totaal bedrag van 1.000 miljoen BEF nieuwe verbintenissen aan te gaan met de mogelijkheid het niet aangewend saldo vorige dienstjaren ten bedrage van 645,6 miljoen BEF naar 1995 over te dragen.

Naar aanleiding van de begrotingscontrole 1995 werd:

- het budget werkingsmiddelen aangepast in functie van het gewijzigd inflatieritme en aldus na toepassing van de reductiecoëfficiënt verminderd tot **179,2** miljoen BEF voor de permanente opdrachten en ongewijzigd behouden op **58,5** miljoen BEF voor de tijdelijke opdrachten.
- de dotatie autonome functie gewijzigd in functie van de reële betalingsnoden en zodoende teruggebracht tot **718,5** miljoen BEF.

Naast de voorziene kredieten voor de werking en de financiering van de autonome functie kon het IWT ook rekenen op de ontvangsten uit de vergoedingen bestemd voor het inhoudelijk en administratief beheer van het Impulsprogramma Milieutechnologie (VLIM) gefinancierd vanuit het MINA-fonds, de inkomsten voor steun aan bedrijfsgerichte activiteiten, de middelen voor het wetenschappelijk, administratief en financieel beheer van het stelsel van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, de gelegenheidsontvangsten, de ontvangsten verkregen uit de opbrengsten van de zichtrekening en de overdracht van de saldi vorige dienstjaren. Aldus bedroeg het totaal beschikbaar budget, door het IWT zelf te besteden voor 1995: 2.195,5 miljoen BEF tegenover 1.585,3 miljoen BEF in 1994.

tabel 42
inkomsten van het IWT: Overzicht van sluiting 1994 en 1995

	1994 (in mln BEF)		1995 (in mln BEF)	
	begroot	aangerekend	begroot	aangerekend
I. Ontvangsten werkingsmiddelen				
– Permanente opdrachten	174,8	174,8	179,2	179,2
– Tijdelijke opdrachten	–	–	58,5	58,5
Subtotaal I:	**174,8**	**174,8**	**237,7**	**237,7**
II. Dotatie Autonome functie	850,-	850,-	718,5	718,5
III. Beheersovereenkomsten	–	24,6	–	10,4
IV. Ontvangsten ter ondersteuning van bedrijfsgerichte activiteiten				
– KMO-duwprojecten	–	–	–	17,4
– Vormings- en bijscholingsactiviteiten	–	–	–	11,8
– Aanwending saldi 'Dienstenluik' Textielplan ITCB	–	4,6	–	2,2
– MINT	–	–	–	1,1
– CRAFT	–	–	–	0,5
– VIA	–	–	–	5,3
– STTN	–	–	–	19,2
Subtotaal IV:	–	**4,6**	–	**57,4**
V. Specialisatiebeurzen	–	114,2	431,5	431,5
VI. Overdracht saldi vorige dienstjaren	–	417,-	–	737,4
VII. Ontvangsten uit intresten en *gelelegenheidsontvangsten*	–	0,1	–	2,5
ALGEMEEN TOTAAL	**1.024,8**	**1.585,3**	**1.387,7**	**2.195,5**

2. uitgaven volgens jaarrekening

De aangerekende betalingen op de inkomsten 1995 betreffen:
- werkingskosten;
- uitgaven op de dotatie Autonome Functie;
- uitgaven ter ondersteuning van bedrijfsgerichte activiteiten;
- specialisatiebeurzen.

2.1. werkingskosten

Deze omvatten zowel de personeels- en centrale beheerskosten gedekt door de werkingsdotatie permanente opdrachten als de loon - en werkingskosten van het contractueel wetenschappelijk administratief personeel vergoed lastens de middelen die in het kader van de tijdelijke opdrachten en het beheer van het specialisatiebeurzenstelsel aan het IWT werden toegekend. Voor de kosten verbonden aan het beheer van het actieprogramma Milieutechnologie, de specialisatiebeurzen en de krachtlijnwerking in het kader van het Impulsprogramma Nieuwe Materialen werd telkens een afzonderlijk krediet voorzien.
In tabel 43 wordt een overzicht gegeven van de geboekte uitgaven op basis van de voorlopig afgesloten jaarrekening en balans.

tabel 43
overzicht van de geboekte uitgaven

	Uitgaven 1994		Uitgaven 1995	
	in mln BEF	in %	in mln BEF	in %
Dotatie Permanente Opdrachten				
– Personeel	97,7	50,0	114,6	50,5
– Werkings- en uitrustingskosten	65,5	33,6	61,5	27,1
Subtotaal	**163,2**	**83,6**	**176,1**	**77,6**
Dotatie Tijdelijke Opdrachten				
– Personeel	23,8	12,2	31,1	13,7
– Werkings- en uitrustingskosten	1,8	0,9	9,1	4,0
Subtotaal	**25,6**	**13,1**	**40,2**	**17,7**
VLIM				
– Personeel	3,3	1,7	3,5	1,5
– Werkings- en uitrustingskosten	0,4	0,2	0,2	0,1
Subtotaal	**3,7**	**1,9**	**3,7**	**1,6**
Specialisatiebeurzen				
– Personeel	0,4	0,2	2,6	1,2
– Werkings- en uitrustingskosten	2,4	1,2	4,4	1,9
Subtotaal	**2,8**	**1,4**	**7,0**	**3,1**
ALGEMEEN TOTAAL	**195,3**	**100,0**	**227,0**	**100,0**
Krachtlijnwerking INM	3,3	0	4,3	0

De totale uitgaven voor de organisatie en werking van het Instituut (227 miljoen BEF) bleven ruimschoots beneden het totale budget van 237,7 miljoen BEF en liggen circa 31,7 miljoen BEF hoger dan de uitgaven in 1994. Deze algemene toename van de kosten houdt verband met de globale stijging van de personeelskosten waarin zowel het effect van de volledige loonkost met betrekking tot de personeelsleden die pas in de loop of tegen het einde van 1994 in dienst zijn getreden als de meeruitgaven voor de aan het Vlaams Personeelsstatuut aangepaste loonschalen, als belangrijkste oorzaken kunnen aangeduid worden. Verder noteren we de verhoogde bijdragen aan het Fonds voor Overlevingspensioenen, een meeruitgave in het kader van de bijzondere pensioenregeling voor sommige contractuelen en de verdere uitbouw van de beheersregeling voor de specialisatiebeurzen.

De uitgaven ten behoeve van de personeelskosten stegen tegenover 1994 met 26,6 miljoen BEF, de werkings- en uitrustingskosten met 5,1 miljoen BEF. Het aandeel van de personeelsuitgaven in het geheel van de werkingskosten bedroeg 66,8 % of 2,5 % meer dan in 1994.

De werkings- en uitrustingskosten in 1995 bedroegen in totaal 75,2 miljoen BEF (1994: 70,1 miljoen BEF). De stijging met 5,1 miljoen BEF is het gevolg van het verhoogd personeelseffectief.

De beheerskosten voor de uitvoering van het Impulsprogramma Milieutechnologie (VLIM) blijven in vergelijking met 1994 ongewijzigd op 3,7 miljoen BEF terwijl de uitgaven in het kader van de beheersregeling voor de specialisatiebeurzen stijgen van 2,8 naar 7 miljoen BEF. Deze stijging wordt verklaard door het feit dat de uitgaven 1995 - na de opstart in september 1994 - voor het eerst betrekking hebben op een volledig werkjaar.

De uitgaven ten behoeve van de krachtlijnwerking betreffen de vergoedingen die in het kader van de bestaande overeenkomst met de acht krachtlijncentra binnen de globale context van het Impulsprogramma Nieuwe Materialen na de eindafrekening werden uitbetaald.

2.2. uitgaven op de dotatie voor de autonome functie

De budgettaire enveloppe voor het actiedomein van de Autonome functie werd voor 1995 bepaald op:

- **718,5** miljoen BEF betalingskredieten gekoppeld aan 1.000,0 miljoen BEF vastleggingsmachtigingen voor het aangaan van nieuwe verbintenissen voor steun aan basisonderzoek en aan prototype-ontwikkeling op initiatief van de bedrijven. Tevens werd de mogelijkheid voorzien om het niet aangewend saldo van vorige dienstjaren naar 1995 over te dragen waardoor het globaal volume aan vastleggingsmachtigingen 1995 werd berekend op **1.645.649.782** BEF.

Het financieringsmechanisme ter zake wordt geregeld in het FIOV-besluit dat in voege trad op 1 november 1991

tabel 44
vergelijkend overzicht van de aangerekende betalingen volgens aard van de toegekende steun voor 1994 en 1995:

	1994 (in mln BEF)	1995 (in mln BEF)
– Steun aan industrieel basisonderzoek	442.612.144	593.450.149
– Steun aan prototype onderzoek (renteloze voorschotten)	114.283.922	94.820.655
– Renteloze voorschotten ten belope van het bruto subsidie equivalent	51.445.168	169.148.998
– Onderzoeksmandatarissen	44.567.570	62.773.671
TOTAAL	**652.908.804**	**920.193.473**

met een totaal aan nieuwe verbintenissen van 1.197.421.374 BEF in 1995 tegenover 1.050.804.731 BEF in 1994

2.3. uitgaven voor steun aan bedrijfsgerichte activiteiten

Het betreft de uitgaven aangerekend op de vergoedingen die het IWT in het kader van zijn *adviserende en uitvoerende functie ontvangt van de Vlaamse overheid.*

Het totaal van de uitgaven voor de uitvoering van deze acties werd samengevat in de hiernavolgende tabel:

tabel 45
uitgaven voor steun aan bedrijfsgerichte activiteiten

	Ontvangsten 1993 t/m 1995	Uitgaven 1993 -1994	Uitgaven 1995	Saldo
KMO-duwprojecten (INM)	34.966.616	11.582.762	14.897.297	8.486.557
Vormings- en Bijscholingsprojecten (INM)	18.779.240	264.294	6.272.995	12.241.651
Centexbel/RUG	27.635.185	24.372.700	3.914.985	- 652.500
MINT	2.151.139	583.128	2.079.432	- 511.421
VIA	5.266.072	0	769.148	4.496.924
CRAFT	475.472	0	184.000	291.472
STTN	19.237.984	0	19.237.984	0

- De overeenkomst tot regeling van de betoelaging door het IWT van de KMO-duwprojecten en van de vormings- en bijscholingsactiviteiten in het kader van het INM voorziet ten laste van het FIOV een budgettaire enveloppe waarvan het bedrag bij beslissing van de Vlaamse regering op 31 juli 1991 werd vastgesteld op respectievelijk 87,9 miljoen BEF en 34,73 miljoen BEF.

  Hiervan werd tijdens de periode 1994 -1995 een bedrag van 26.480.059 BEF als steun uitbetaald aan de opgestarte KMO-duwprojecten en 6.537.589 BEF voor de uitvoering van de vormings- en bijscholingsinitiatieven.

- De *Centexbel/RUG* uitgaven betreffen de uitvoering van de overeenkomst tussen het IWT en de Vlaamse regering omtrent de overdracht aan het IWT van de middelen voor onderzoek en ontwikkeling, afkomstig van de fondsen van het Dienstenluik van het Textielplan voor het voeren van de bijzondere acties ten gunste van het Collectief Centrum Centexbel enerzijds en de Vakgroep Textielkunde van de RUG anderzijds. Het voorziene budget t.b.v. 30 miljoen BEF was einde 1995 nagenoeg volledig uitgeput.

- MINT (Managing the Integration of New Technologies) is een actie waarvoor door de EG-commissie middelen ter beschikking werden gesteld om via het IWT het gebruik en de *integratie van nieuwe technologieën in KMO's te stimuleren.*

- VIA (Vlaams Innovatie Adviescentrum) is een initiatief in het raam van het Vierde Kaderprogramma van de Europese Unie waarbij het IWT instaat voor de algemene coördinatie van de dienstverlening met betrekking tot de verspreiding, exploitatie en valorisatie van onderzoeksresultaten uit Europese en regionale programma's waarvan de kosten worden gedekt door een vergoeding vanwege de Europese Gemeenschap.

- CRAFT - Binnen het kader van het Europese programma CRAFT, onderdeel van Brite Euram, werd het IWT aangeduid als National Focal Point voor Vlaanderen. Dit betekent dat het IWT als contactororganisatie optreedt voor de promotie en opvolging van de CRAFT-actie in Vlaanderen en hierbij voor de uitvoering van zijn werkprogramma kan rekenen op een tussenkomst vanwege de Europese Gemeenschap.

- STTN: Op 22 december 1993 besliste de Vlaamse regering op initiatief van Minister-president L. Van den Brande, tevens bevoegd voor Wetenschapsbeleid een onderzoeksprogramma te starten rond Spraak- en Taaltechnologie voor het Nederlands en het beheer van dit programma aan het IWT toe te vertrouwen.

  Na de oproep in 1994 werden door de universitaire onderzoeksgroepen 12 voorstellen ingediend, waarvan er 6 positief beoordeeld werden voor een totaal bedrag van 42,75 miljoen BEF.

  Op basis van de voorziene 100 % betoelagingsregeling werd het onderzoek in 1995 voor een bedrag van 19.237.984 BEF betoelaagd.

2.4. specialisatiebeurzen

Onder de voorwaarden bepaald in het Besluit van de Vlaamse regering van 26 januari 1994 is het IWT sinds 1 oktober 1994 belast met het wetenschappelijk, administratief en financieel beheer van het stelsel van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de bekostiging van deze beurzen werd in de begroting 1995 van de Vlaamse Gemeenschap een bedrag ingeschreven van **431,5** miljoen BEF. Dit bedrag dient verhoogd met het saldo 1994 ten bedrage van 47,8 miljoen BEF samen: 479,3 miljoen BEF
Het totaal van de aangerekende betalingen in 1995: 464 miljoen BEF

tabel 46

samenvattend overzicht van de totale uitgaven volgens *jaarrekening 1994-1995*

	1994 in mln BEF	1995 in mln BEF
I. Wedden en vergoedingen		
– Statutair personeel	97,9	116,2
– Tijdelijk ingezet personeel voor specifieke acties	23,8	31,1
– VLIM	3,3	3,5
– Specialisatiebeurzen	0,4	2,6
– Andere vergoedingen	1,3	1,1
Subtotaal	**126,5**	**154,5**
II. Werkingskosten		
– permanente opdrachten	57,9	55,4
– tijdelijke opdrachten	1,8	8,3
– VLIM	0,4	0,2
– Specialisatiebeurzen	2,4	4,4
Subtotaal	**62,5**	**68,3**
III. Investeringskosten		
– Meubelen en kantoormachines	2,0	2,2
– Informatica	4,2	3,7
Subtotaal	**6,2**	**5,9**
IV. Steunverlening Autonome Functie		
– Industrieel Basisonderzoek	442,6	593,4
– Prototype-onderzoek	114,3	94,8
– Renteloze voorschotten t.b.v. het subsidie-equivalent	51,4	169,2
– Onderzoeksmandaten	44,6	62,8
Subtotaal	**652,9**	**920,2**
V. Uitgaven voor steun aan bedrijfsgerichte activiteiten		
– Krachtlijnwerking INM	3,3	4,3
– KMO-duwprojecten	11,6	14,9
– Vormings- en bijscholingsprojecten	0,3	6,3
– Aanwending saldo Textielplan	14,7	3,9
– MINT	0,6	2,1
– VIA	0,0	0,8
– CRAFT	0,0	0,2
– STTN	0,0	19,2
Subtotaal	**30,5**	**51,7**
VI. Specialisatiebeurzen	74,9	464,0
VII. Kosten voor het administratief, wetenschappelijk en financieel beheer van innovatief gerichte acties	12,7	
ALGEMEEN TOTAAL	**966,2**	**1.664,6**

3. fonds tot bevordering van het industrieel onderzoek in vlaanderen - FIOV - (pararegionale instellingen van het type a)

3.1. middelen van het FIOV

Het FIOV werd er initieel toe gemachtigd ten laste van zijn begroting een bedrag van **1.900 miljoen BEF** vast te leggen. Ingevolge de beslissingen genomen naar aanleiding van de budgetcontrole (- 502,2 miljoen BEF) en de doorgevoerde kredietherschikking einde 1995 (+ 165,3 miljoen BEF) werd de vastleggingsenveloppe 1995 definitief vastgesteld op 1.563,1 miljoen BEF. Het budget 1995 werd voor het volledige bedrag aangewend.

Het betreft het totaal bedrag aan vastleggingen en ordonnanceringen dat in het kader van de adviserende functie van het IWT ten laste van de FIOV middelen werd goedgekeurd zowel m.b.t. de:

- jaarlijks terugkerende initiatieven
  - ter ondersteuning van de Collectieve Centra voor hun acties van technologische dienstverlening (TD) en onderzoek;
  - voor deelname van de Vlaamse bedrijven aan de Europese programma's EUREKA, JESSI
- innovatieve projecten in het kader van gerichte acties, impulsprogramma's of clusterinitiatieven waaronder
  - de industrieel technologisch gerichte impulsprogramma's INM, VLAB en VLIET
  - het clusterprogramma 'Vlaamse textielmachine en systeembouw'

het steunvolume berekend op basis van de uitgebrachte IWT-adviezen bedroeg in 1995 1.697.462.784 BEF.

tabel 47
betalingsopdrachten van het IWT ten laste van de FIOV-kredieten

	Bedrag 1994	Bedrag 1995
INM		
– beheersvergoeding IWT + krachtlijnwerking	16.755.600	8.377.800
– steunverlenende projecten	199.127.723	105.656.987
Totaal INM:	**215.883.323**	**114.034.787**
VLAB		
– steunverlening projecten		
• lange termijnactie ETC + Trainingsprogramma	38.810.816	13.164.245
• middellange termijnactie	62.915.109	44.619.805
• technology assessment	17.218.831	9.404.577
• centra voor ontluikende technologie	92.252.104	137.638.009
Totaal VLAB:	**211.196.860**	**204.826.636**
VLIET	3.000.000	158.579.407
Eureka, Jessi, Cost, Eclair, BCR, LURU	237.866.952	253.952.825
Collectieve Centra		
• TAD	105.046.260	107.240.361
• Onderzoek	86.987.873	75.683.096
Totaal Collectieve Centra	**192.034.133**	**182.923.457**
Textielmachinebouwcluster (VTMS)	219.216.663	205.320.958
TOTAAL:	**1.079.197.931**	**1.119.638.070**

4. relatieve kost van de evaluatieopdracht van het iwt

a. Uitgedrukt in full-time equivalent (FTE) mensjaar kende de groep wetenschappelijke medewerkers een stijging van 28,25 FTE in 1994 naar 31,4 FTE in 1995.

b. Op basis van de opdrachtenportefeuille van het IWT kan voor 1995 volgende verdeling aan tijdsbesteding van de opdrachthouders en adviseurs worden vastgesteld.

	1994	1995
– Evaluatieopdracht	19,50 FTE (69 %)	21,14 FTE (67,3 %)
– Dienstverlenende opdracht	8,75 FTE (31 %)	10,26 FTE (32,7 %)
Totaal	28,25 FTE (100 %)	31,4 FTE (100 %)

c. Verder wordt er van uitgegaan dat de kosten van administratieve ondersteuning en logistiek en van de Algemene Directie proportioneel over beide hoofdopdrachten verdeeld zijn.

d. De globale beheerskost van het IWT in 1995 bedroeg in totaal 227 miljoen BEF tegenover 195,3 miljoen BEF in 1994 (zie hoger samenvattend overzicht van de totale uitgaven volgens jaarrekening aangerekend op de werkingsdotatie en de beheersvergoedingen).
Verhoudingsgewijze komt men aldus tot een werkingskost voor de evaluatieopdracht van 152,8 miljoen BEF (227 miljoen BEF x 67,3 %)

e. In verhouding tot het steunvolume dat in 1995 voor de evaluatieopdracht tot stand kwam, betekent dit dat de administratieve beheerskost van de steunverlening aan O&O ca. 4,55 % bedraagt, hetzij een daling met 0,51 % tegenover 1994. Hierbij dient opgemerkt dat deze beheerskost nog lager zou zijn geweest zonder de talrijke activiteiten ontplooid in het kader van de beleidsvoorbereiding ten behoeve van de voogdijoverheid waardoor o.m. een aantal projectevaluaties tot begin 1996 dienden uitgesteld te worden.

5. evolutie van het personeelsbestand

Het personeelsbestand is met 78 (fysische) eenheden op eind 1995 status quo gebleven ten opzichte van 31.12.1994, door in- en uitdiensttredingen. Het blijft voor de helft uit hooggekwalificeerd universitair personeel bestaan.

In 1995 werden ten behoeve van het personeel 288 mandagen vorming georganiseerd, wat overeenkomt met een uitgave van 1.775.469 BEF.

Het jaar 1995 werd tevens gekenmerkt door de goedkeuring van het Vlaams Personeelsstatuut voor het IWT. (besluit van de Vlaamse regering van 12 juni 1995) en de eerste implementatie ervan (herinschaling ziektecontrole en globaal HRM-beleid), evenals de operationalisering van de besluiten van de management ondersteunende organisatiestudie van EPS.

Personeelsbestand
* gegevens 1994 werden in zelfde onderverdeling herwerkt als 95: aantal niveaus=+1

tabel 48
personeelsbestand

Personeelsbestand		31.12.1994	31.12.1995
Niveau A			
Directie		4	4
Wet. Adv. vast		20	19
Wet. Adv. contr.		12	12
Eerste R. Adv. + E. Adv.		2	2
Andere niveau 1		2	2
	TOTAAL	**40**	**39**
Niveau B			
vast kader		5	4
contract		4	5
	TOTAAL	**9**	**9**
Niveau C			
vast kader		9	9
contract		2	4
	TOTAAL	**11**	**13**
Niveau D			
vast kader		7	7
	TOTAAL	**7**	**7**
Niveau E			
vast kader + vervang.		6	7
contract		5	3
	TOTAAL	**11**	**10**
ALGEMEEN TOTAAL		**78**	**78**

Lijst personeelsleden: toestand op 01.03.1996

A. Directie

ZEEUWTS Paul	*Voorzitter*
CLAUS Christine	*Directeur-generaal*
DEPORTE Jozef	*Directeur, Opdrachthouder Dienstverlening*
VERSTRAETEN Peter	*Directeur, Opdrachthouder Evaluatie en Opvolging*
VANDERMEULEN Michel	*Directeur Personeel en Juridische Zaken*
MAECKELBERGHE Dirk	*Directeur Financiën en Logistiek*

B. Wetenschappelijke Adviseurs

ADAMS Anne
BAETEMAN Monique
BIL Johan
BORGERS Jozef
COSAERT Donaat
D'HULSTER Freddy
DE BUYSER Luc
DE DONCKER Lieve
DE POTTER Bernard
DE WILDE Willy
DELEENER Alain
DEMESMAEKER Els
DERVEAUX Karel
DEZITTERE Dries
GOOSSENS Karel
GORIS Kathleen
KREKELS Bruno
LAMBRECHTS Marc
LAROSSE Jan
LAUWERS Lode
MASYN Yvon
MATTHYSSENS Gaston
POLLET Marc
SCHREURS Paul
SILEGHEM Maarten
STEEMAN Herman
VAN DE LOOCK Leo
VAN RANSBEECK Bart
VAN STRAATEN Mark
VAN WASSENHOVE Fredy
VAN WOENSEL Lieve
VERGOTE Stef
VERSPURTEN Edwin

B. Universitair personeel voor administratieve en logistieke ondersteuning.

VAN ACHTER Gert
VANDEVENNE Johan

C. Administratieve medewerkers

BAEYENS Liesbeth
BAUWENS Patrick
DE BRAEKELEER Anja
DE MAESENEER Lutgarde
DE MAESSCHALCK Ria
DE SMEDT Kurt
DE VOS Christine
DERUYTTERE Astrid
FERMON Kaatje
MORET Erwin
PODEVYN Gerthy
ROSVELDS Marcel
SCHOOF Nancy
SERE Yves
SERNEELS Ingrid
TORSIN Jan
VAN DE GAER Dirk
VAN DE VELDE Conny

FRANCO Herlinde
GALLE Ingrid
GIES Luc
GOOVAERTS Gerlinde
HAULOTTE Marleen
JANSSENS Jan
JORIS Ann
KOSATKA Ronald
MERCKX Gerda
VAN DEN BOSSCHE Lutgarde
VANDE BERGH Monique
VANDERSTRAETEN Suzy
VERDONCK Pieter
VERMEIR Annemie
VERVOORT Carmen
VOETS Ann
WATTEZ Katty
WIJNS Fabienne

D. Onderhoudspersoneel

CARPENTIER Carine
EECKHOUDT Carine
VAN DE BORNE Fabienne

Bijlage 1A

Lijst van de goedgekeurde projecten per projecttype in de autonome functie waarvoor in 1995 een overeenkomst werd afgesloten.

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
	Autonome functie /industrieel basisonderzoek		
PLASTEC NV	• UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Textielkunde • MILLIKEN EUROPE NV	*Onderzoek naar de mogelijkheden van thermoplastische vezels in combinatie met versterkingsvezels in nieuwe textielstructuren voor thermoplastische pultrusie*	**10.011.735**
INNOGENETICS NV	• Militair Hospitaal, Brandwondencentrum	*Klonering van wondhelingsfactoren uit humane keratinocyten*	**38.408.593**
INNOGENETICS NV	• UGent, Faculteit Geneeskunde, Vakgroep Inwendige Ziekten	*Identificatie van nieuwe merkers voor reumatologische autoimmuunziekten*	**20.576.400**
ALCATEL BELL NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, VLSI System Design Methodologies (VSDM)	*HASTEC: Naar een geïntegreerde Hardware/Software ontwerptechnologie voor Controlegeoriënteerde telecommunicatiecomponenten*	**9.021.914**
LERNOUT & HAUSPIE SPEECH PRODUCTS NV	–	*Robuuste spraakherkenning voor telefonie - ROBUTEL*	**21.825.792**
SENSOTEC NV	• De Braillekrant VZW • VLAAMSE UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ NV • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Elektrotechniek	*Onderzoek naar verstrekking en distributie van elektronische documenten ten behoeve van leesgehandicapte personen*	**5.207.060**
OCAS NV	• Centrum voor Research in de Metallurgie	*Toepassing van hoge-resolutie ICP-massaspectrometrie in de staalnijverheid*	**16.919.455**
MASUREEL INTERNATIONAL NV	• Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid, Divisie Gent	*PP Non-woven als wandbekleding*	**10.899.626**
DENKART NV	–	*STENO III: een nieuwe benadering van compiler ontwikkeling en migratie technologie*	**12.552.581**
MIETEC NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Advanced Silicon Processing (ASP)	*Manufacturing by phase shift*	**14.074.761**
LABORATORIUM ECCA NV	• UGent, Faculteit Landbouw-kundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen, Vakgroep Toegepaste ecologie en milieubiologie	*De ontwikkeling en het gebruik van de 'Toxicity Identification' methodiek en het 'Potential Ecotoxic Effects Probe (PEEP)' concept voor de detectie, identificatie en evaluatie van de toxiciteit van effluenten en waterbodems in Vlaanderen*	**10.483.800**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
ALZ NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde	*Ontwikkeling van een milieuvriendelijker industriële beitsbehandeling met behoud van de specifieke oppervlaktekarakteristieken van de roestvast staal eindprodukten*	**20.288.149**
MIETEC NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Advanced Silicon Processing (ASP)	*CLEAN: Reinigingstechnologie voor submicron silicium processes*	**20.942.482**
BARCO NV, Centraal Labo	• ALCATEL BELL NV • Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, INTEC	*Theoretisch en experimenteel onderzoek naar het EMC gedrag van afschermende kasten*	**25.595.395**
NEW HOLLAND BELGIUM NV	• KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen, Departement Agrotechniek en -economie	*Onderzoek naar een wrijvingsgecompenseerde granulaire debietsmeter*	**8.583.775**
SIEMENS NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Materials And Packaging (MAP)	*MCMID: MultiChip Moulded Interconnection Device (verlenging)*	**5.118.210**
LIBELTEX NV	–	*Studie en valorisatie van een acquisitielaag op basis van een non woven voor gebruik in hygiëne artikelen*	**4.115.878**
FRAMATOME CONNECTORS BELGIUM NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, INTEC • Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, AA/TC	*Modellering en karakterisering van het signaal- en EMC-gedrag van geavanceerde elektrische connectorstructuren*	**11.487.794**
Delft Sensor Systems - OIP NV,		*HOPROS met Visuele Informatiesturing*	**5.688.132**
ICOS VISION SYSTEMS NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Materials And Packaging (MAP)	*Onderzoek naar aanwending van een CMOS beeldsensor voor hoognauwkeurige meettoepassingen*	**15.447.771**
JANSSEN PHARMACEUTICA NV	• UIA, Faculteit Wetenschappen, Departement Biochemie	*Evaluatie en karakterisatie van een experimenteel systeem in de ziekte van Alzheimer d.m.v. tweedimensionele gelelectroforese en vergelijking met cerebro-spinaal vocht van goed gedokumenteerde Alzheimer patiënten*	**5.299.080**
IMT EUROPE NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde	*Vormgeving en eigenschappen van nikkelsilicides via de reactieve poedermetallurgische weg*	**8.100.158**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
FRATEUR-DE POURCQ NV ETN.	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Burgerlijke Bouwkunde	*Praktische meetmethodes voor het bepalen van dynamische parameters van bruggen & ontwikkeling van technieken die gebruik maken van deze parameters voor predictief onderhoud*	**11.519.639**
	Autonome functie /gemengd basis- en prototype-onderzoek		
GIVI NV	• BIKIT VZW	*Promote*	**5.098.655**
MIETEC NV	• DESTIN NV • ALCATEL BELL NV • Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Advanced Silicon Processing (ASP) • Limburgs Universitair Centrum	*ULAPS: Ultra Lage PPM Selektie*	**60.633.287**
BROUWERIJ MARTENS NV	• KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen, Departement Levensmiddelen- en microbiële Technologie	*Optimalisatie van de gistingsparameters: gistingstijd en gistvermenigvuldiging om op de meest ekonomische en milieuvriendelijke wijze bier te produceren*	**3.810.863**
CLOVIS MATTON NV	–	*Virusvrije microvermeerdering en studie van de groeibeheersing bij artisjok*	**5.710.225**
NOVOLAB BVBA	• UCL, Laboratoire de Médecine Expérimentale • LABORATORIUM NUYTINCK	*Ontwikkeling van diagnostische testkits op basis van de PACIA immunologische doseringstechniek*	**11.166.167**
LMS INTERNATIONAL NV	–	*Experimentele statistische energieanalyse voor het modelleren van het hoogfrequent vibroakoestisch gedrag van geassembleerde mechanische structuren*	**14.349.567**
JANSSEN PHARMACEUTICA NV	• UGent, Faculteit Wetenschappen, Vakgroep Moleculaire Genetica	*Ontwikkeling van nieuwe systemen voor heterologe expressie van glycoproteïnen, inzonderheid neurotransmitterreceptoren*	**53.855.997**
VERHAERT DESIGN & DEVELOPMENT NV	• ULB, Faculté de Médecine et de Pharmacie, Faculté de Médecine et de Pharmacie	*Het uitvoerbaarheidsonderzoek en de ontwikkeling van een monitor ter controle van wiegedoodpatiëntjes*	**4.900.973**
MIETEC NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Advanced Silicon Processing (ASP)	*Multiniveau interkonnektie technieken geschikt voor een 0,35 um CMOS technologie*	**67.764.180**
BARCO GRAPHICS NV	–	*Technologisch onderzoek en prototype ontwikkeling voor het DigiPress systeem*	**32.400.792**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
TAILOR STEEL NV	• OCAS NV	*Ontwikkeling van circulair lasergelaste blanks*	**14.771.655**
	Autonome functie /KMO-haalbaarheidsstudie		
PERIPHERE NV	–	*Op de internetsnelweg*	**600.000**
HYPHEN BVBA	–	*Haalbaarheid voor breedbanddiensten*	**599.225**
THINSO NV	• KANTOOR VOOR ORGANISATIE EN INFORMATICA BVBA	*Tele-winkelen*	**598.438**
ATLANTIC ENGINEERING BVBA	–	*Volumetrische doseermachine, servo aangedreven*	**600.000**
	Autonome functie /KMO-innovatieproject		
JASYBO NV	–	*Nieuwe bouwmethode - Systeem voor het fabriceren van gemetselde wanden*	**3.472.680**
CLEANDUS CV	–	*Impact schuimsysteem*	**1.196.250**
SACO 2 NV	–	*Microsac*	**3.917.375**
LERNOUT & HAUSPIE SPEECH PRODUCTS NV	–	*Voice Quality Research*	**3.204.823**
IMTEC BVBA,	–	*SUPPORTER- Small Uninterruptable Present Position Reporting Terminal*	**5.979.278**
SNOEK TECHNOLOGY NV	–	*Mengtransportsysteem*	**982.000**
STANDARD ENGINEERING CV	–	*Automatisch pipeteer station*	**6.533.431**
INNOGENETICS NV	–	*Ontwikkeling van een 'Auto-LiPA'-toestel dat in staat zal zijn Innogenetics'DNA probe assays automatisch te verwerken*	**1.744.284**
NEW DISTRIBUTION SYSTEMS NV	–	*Automatisch winkelconcept*	**4.206.565**
HOMBIO BVBA	–	*Vervoersmodule voor luchttransport van hommelkolonies, inclusief een lekvrij voedingsreservoir*	**349.188**
IMC ENGINEERING NV	–	*Automatische import/export unit controle voor havens*	**6.445.032**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
Eurometal Finishing NV	• Katholieke Industriele Hogeschool Oost-Vlaanderen, Departement Scheikunde en Biochemie	*Elektrotechnische, AOX-, chemicaliën- en slibvrije metaalterugwinning en cyanide-ontgifting van afvalwaters bij Eurometal Finishing*	**2.102.730**
RA.MA. CORPORATION NV	• RAMACOM NV	*GPS voor het Vlaamse transport*	**2.444.408**
	Autonome functie /prototype-onderzoek		
ALTRO STEEL NV	• Belgisch Instituut voor Lastechniek, Onderzoekscentrum • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde	*Produktietechnieken ontwikkelen voor het industrieel verwerken van betonijzer*	**13.983.117**
HEYNEN NV	• VATOZ NV	*Video Systems Integrated Network*	**11.108.973**
BARCO GRAPHICS NV	–	*ESTAFETTE - Ontwikkeling van een Computer-to-Plate recorder*	**33.951.939**
DENKART NV	–	*Cross-Compiler Prototypes*	**9.379.860**
PERIPHERE NV	–	*News On Demand multi-media magazine*	**6.954.449**
BELGOMILK CVBA	• UGent, Faculteit Landbouw-bouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen, Vakgroep Levensmiddelen-technologie en Voeding	*De valorisatie van wei-eiwitten bekomen door ultrafiltratie van kaaswei in konsumptieijs en bij de kaasbereiding*	**1.633.085**
COTINFI NV		*Ontwikkeling van een ketting-druk-lijn op 4 meter breedte voor een tapijtkleefmachine*	**9.374.771**
	Autonome functie /onderzoeksmandaat		
Zelfstandige Onderzoekers, WAEBENS Marleen	• UIA, Faculteit geneeskunde, Labo Medische Electronica • ANTWERP BIONIC SYSTEMS NV	*Optimalisatie van de elektrode-zenuwvezel-overgang voor elektrische stimulatie van de nervus acousticus*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, DE MEIRSMAN Catherine	• ALGIST BRUGGEMAN NV • KULeuven, Faculteit Wetenschappen, Departement Biologie	*Constructie van giststammen met verhoogde fermentatiesnelheid via homologe genetische modificatie*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, PITTOMVILS Geert	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde • SIEMENS NV	*Het optimaliseren van het extracorporele niersteenvergruizingsproces*	**3.180.826**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
Zelfstandige Onderzoekers, JOOSEN Wouter	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Computerwetenschappen • SOPHIS SYSTEMS NV	*Applicatie-specifieke omgevingen voor parallelle programmatuur: een object-gerichte benadering met gelijktijdigheid en reflectie*	**3.180.826**
Zelfstandige Onderzoekers, DE DECKER Nadine	• Limburgs Universitair Centrum, Departement Medische Basiswetenschappen • PLANT GENETIC SYSTEMS NV	*Werkingsmechanisme van delta-endotoxines, milieuvriendelijke bioinsecticiden gevormd door Bacillus Thuringiensis*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, MOERMAN Ingrid	• ALCATEL BELL NV • UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Informatietechnologie (INTEC)	*Ontwikkeling van hoog-performante laserdiodes voor gebruik in korte afstands optische kommunikatie*	**1.353.810**
Zelfstandige Onderzoekers, BREYNE Peter	• PLANT GENETIC SYSTEMS NV • UGent, Faculteit Wetenschappen, Vakgroep Moleculaire genetica	*In kaart brengen van de Arabidopsis thaliana 'juveniliteit' mutatie door middel van Selectieve Restrictie Fragment Amplificatie en isolatie van het overeenkomstige gen*	**3.180.826**
Zelfstandige Onderzoekers, HEREMANS Betty	• BUCOMAT NV • Rijksstation voor Plantenziekten	*Studie van de interaktie fusarium oxysporum forma specialis radicis-lycopersici en tomaat lycopersicon species*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, MULKENS Filip	• SEGHERS HYBRID NV • KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen, Departement Agrotechniek en -Economie	*Selectie op aspecifiek aanpassingsvermogen bij zeugen*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, VERNAILLEN Serge	• PLANT GENETIC SYSTEMS NV • VUB, Faculteit Wetenschappen, Instituut Moleculaire Biologie	*Verhoging van de lysineïnhoud van Brassica napus zaden door metabolische modificatie van de lysinesynthese*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, VAN MELLAERT Godelieve	• KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Departement Microbiologie en Immunologie • INNOGENETICS NV	*Evaluatie van expressie- en secretiesignalen van de subtilisine inhibitor van streptomyces venezuelae CBS 762.70 voor de industriële produktie van heterologe proteïnen door S. lividans*	**676.905**
Zelfstandige Onderzoekers, DEWIL Erna	• KULeuven, Faculteit Landbouw-kundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen, Departement Dierproduktie • JANSSEN PHARMACEUTICA NV	*Hormonale geslachtsomkering bij henkuikens*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, STANS Greet	• EUROGENETICS NV • KULeuven, Faculteit Wetenschappen, Departement Scheikunde	*Karakterizering en toepassingen van specifieke antilichamen gericht tegen de humane clara cel proteïne CC16*	**3.249.144**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
Zelfstandige Onderzoekers, SOUMILLION Ann	• KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Departement Pathofysiologie • INNOGENETICS NV	*Onderzoek naar membraaneiwitten van humane hepatocyten betrokken bij het hepatitis C virus infectieproces*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, VLEUGELS Jozef	• ASCO INDUSTRIES NV • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde	*Ontwikkeling van keramische snijgereedschappen*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, DE WACHTER Bart	• JANSSEN PHARMACEUTICA NV • RUCA, Faculteit Wetenschappen, Departement Biologie	*Evaluatie van de stress-eiwit respons als sublethale indicator voor de effecten van contaminanten op aquatische organismen*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, VAN DEN BOSSCHE Johan	• BARCO NV, Centraal Labo • UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS)	*Onderzoek van het verouderingsgedrag van elektroluminescente dunnefilmen*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, GYSEMANS Mireille	• JANSSEN RESEARCH FOUNDATION NV • VUB, Centraal Academische Diensten, VUB Cyclotron	*Radiosynthese, synthese en zuivering van antagonisten van verschillende subtypes van 5-HT receptoren*	**1.353.810**
Zelfstandige Onderzoekers, MEULEWAETER Frank	• PLANT GENETIC SYSTEMS NV • UGent, Faculteit Wetenschappen, Vakgroep Moleculaire genetica	*Verhoging van heterologe genexpressie in planten door middel van cytoplasmatische RNA-replicatie en cap-onafhankelijke translatie*	**1.353.810**
Zelfstandige Onderzoekers, VAN RANSBEECK Peter	• VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Stromingsmechanica • Atlas Copco Airpower NV	*Ontwikkeling en validatie van een 3D oplossing-adaptief N-S algoritme voor interne stromingen*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, LAUWERS Bert	• ALCATEL BELL NV • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde	*CIM in matrijzenbouw*	**1.353.810**
Zelfstandige Onderzoekers, DOTREMONT Chris	• BAYER ANTWERPEN NV • Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, Divisie Materialen	*Behandeling van industriële afvalwaters d.m.v. pervaporatie, nanofiltratie en/of ultrafiltratie*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, DHERT Philippe	• INV AQUACULTURE NV • UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen, Labo Aquacultuur	*Optimalisatie van de gecontroleerde kweek van tarbotlarven*	**1.353.810**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
Zelfstandige Onderzoekers, DENGIS Pascale	• DE NUL JAN ONDERNEMINGEN NV • Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, Divisie Leefmilieu	*Reiniging van baggerspecie verontreinigd met zware metalen, minerale oliën en polyaromatische koolwaterstoffen door een geïntegreerd proces bestaande uit fysische fractionatie en bioremediatie*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, LAEVERS Patrick	• HOOGOVENS ALUMINIUM NV • VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Metallurgie, Elektrochemie en Materialenkennis	*Studie van de invloed van convectie op chemische en elektrochemische oppervlaktebehandelingen van gewalste aluminiumband*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, VERDONCK Els	• VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Fysische scheikunde en polymeren • REDCO NV	*Karakterisering en optimalisering van polyesterbuizen voor drinkwatertoepassingen*	**3.249.144**
Zelfstandige Onderzoekers, SCHELSTRAETE Sigurd	• INNOGENETICS NV • UGent, Faculteit Wetenschappen, Vakgroep wiskundige natuurkunde en sterrenkunde	*Nieuwe benadering voor de bepaling van de tertiaire structuur van eiwitten*	**3.249.144**
		Totaal autonome funktie:	**793.465.467**

Bijlage 1B

Lijst van de goedgekeurde projecten per projecttype in de adviserende functie waarvoor in 1995 een overeenkomst werd afgesloten.

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
	EUREKA/industrieel basisonderzoek		
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Afdeling ESAT	–	*Tensor: Technologie voor en ontwerp van druksensoren met zelftest-functie*	**16.115.497**
KRYPTON ELECTRONIC ENGINEERING NV	–	*HACAM: Hardware Concepts for Advanced pressure Metrology modules*	**3.590.727**
NICOLAI JO & C° NV	• KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen, Departement Toegepaste Plantwetenschappen	*Verbetering van de appelveredeling door haploïdisatie*	**20.302.872**
RADIUS ENGINEERING NV	• UNION MINIERE NV, BUSINESS UNIT GERMANIUM, Afdeling Olen • UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Toegepaste Mechanica	*Instrumentatie en testprocedures voor het karakteriseren van infrarood lasers en infrarood optica*	**28.918.530**
	EUREKA/gemengd basis- en prototype-onderzoek		
INNOGENETICS NV	• UGent, Faculteit Geneeskunde, Vakgroep Klinische Biologie, Microbiologie en Immunologie	*Ontwikkeling van een kandidaat vaccin en van nieuwe-generatie diagnostische test voor Hepatitis C*	**75.998.322**
	Impulsprogramma Nieuwe Materialen/industrieel project		
GLAVERBEL NV	• UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS)	*Optische invloed van dun vlakglas in vloeibare kristalbeeldschermen (verlenging)*	**6.942.241**
UCB TRANSPAC NV	• INNOVATIVE SPUTTERING TECHNOLOGY NV • VANDERSTRAETEN E. BVBA • UGent, Faculteit Wetenschappen, Centrum voor Vacuüm en Materiaalwetenschappen	*Oppervlakteveredeling van polymeerfilmen door middel van SiOx-achtige deklagen (verlenging)*	**7.884.979**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
System Development and Engineering NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde	*Het onderzoek en de ontwikkeling van een komposieten drukvat*	**12.054.460**
AGFA-GEVAERT NV	• KULeuven, Faculteit Wetenschappen, Departement Scheikunde • UGent, Faculteit Wetenschappen, Vakgroep Organische Chemie	*Hooggevoelige fotodelaminatiesystemen (verlenging)*	**19.177.999**
AGFA-GEVAERT NV	• RUCA, Faculteit Wetenschappen, Departement Natuurkunde	*INTELMIC - 3 D: Intelligente microscoop voor de 3D-karakterisering van microkristalpopulaties via neurale netwerken (verlenging)*	**6.974.714**
Gyproc Benelux	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Chemische Ingenieurstechnieken	*On-line controle- en expertsysteem voor de produktie van gipskartonplaten (verlenging)*	**8.561.962**
RECTICEL NV	• UGent, Faculteit Wetenschappen, Vakgroep Organische Chemie	*Synthese van alifatische TPU-poeders voor slush moulding technologie (verlenging)*	**13.661.579**
OCAS NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde	*Studie en modellering van het vervormingsgedrag van dieptrekstalen (verlenging)*	**5.746.295**
	Impulsprogramma Nieuwe Materialen/KMO duwproject		
J.W. LEMMENS NV	• Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, Divisie Materialen	*Bepaling van de elastische konstanten van een materiaal bij hoge temperatuur door contactloze meting van de eigenfrequentie*	**1.637.822**
DEVAN CHEMICALS NV	• UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Textielkunde	*Vlamwerend Fiberfil*	**1.438.591**
SENSOTEC NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Materials And Packaging (MAP)	*Aanwending van nieuwe materialen en microfabricagetechnieken bij de produktie van een modulaire tactiele uitleeseenheid voor visiueel gehandicapten*	**1.201.933**
Integrated Material Control Engineering NV	• Centrum voor Industriële Toepassingen VZW	*Detekteren en sturen van fazetransformaties in materialen in een breed temperatuursgebied via dynamische metingen*	**1.846.361**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
MATERIALISE NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde	*Onderzoek van het gordijngieten als nieuw laagaanbrengsysteem voor visceuze fotopolymeren bij stereolithografie (verlenging)*	**1.210.227**
LIPPENS W. NV	• VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Analyse van Structuren	*Ontwikkeling van een composiet dwarsligger voor aanleg van spoorwegen*	**1.769.880**
CEKA NV	• IGPP/WTCM • KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Departement Tandheelkunde,Mondziekten en Kaakchirurgie	*Technisch-economisch haalbaarheidsonderzoek van voorgevormde geïndividualiseerde membranen (VGM) in zuiver titaan voor geleide botregeneratie*	**1.645.464**
HANNECARD NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde	*Het onderzoek naar en de ontwikkeling van een volledig rubberen sleeve (verlenging)*	**1.761.015**
VERHAERT DESIGN & DEVELOPMENT NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Materials And Packaging (MAP)	*Modulaire materiaalsystemen op microschaal voor warmteoverdracht in de ruimte (Active Radiator Tiles (ART)) (verlenging)*	**1.777.516**
ROBBERECHTS NV	• VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Labo Burgerlijke Bouwkunde	*Kwalitatieve opschaling van brandkastwanden*	**1.743.722**
	INM-Vorming en bijscholing		
PAVELL TRAINING SYSTEMS	–	*Ontwikkeling van een interactief softwarepakket 'Kunststoffen voor niet-chemici'*	**1.946.160**
UGent, Faculteit Wetenschappen, Vakgroep Organische Chemie	–	*Lessenreeks 'Kunststoffen voor niet-chemici'*	**1.174.735**
VION vzw	–	*Opleiding flexo- en heliodruk*	**2.121.881**
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde	–	*Invloed van vonkerosieve bewerkingen op de oppervlaktegesteldheid van gevonkte werkstukken*	**222.765**
BALZERS SINT-TRUIDEN NV, Balinit Center Benelux	• Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid, Afdeling Oppervlakteveredeling • Limburgs Universitair Centrum, Instituut voor MateriaalOnderzoek	*Begeleding van bedrijvengroepen bij implementatie van diamantdeklagen in Vlaamse industrie*	**1.803.524**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde	–	*Ontwerpen met vezelversterkte kunststoffen*	**247.700**
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid, Afdeling Machinebouw	—	*Lijmtechnologie als volwaardige verbindingstechniek*	**1.962.238**
	Impulsprogramma Nieuwe Materialen/visionair project		
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde	• BEKAERT NV • KERAMAB SELANCO NV • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Afdeling ESAT	*Bereiding van Keramieken met behulp van Microgolven (verlenging)*	**2.999.900**
	EUREKA-JESSI/industrieel basisonderzoek		
MIETEC NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Advanced Silicon Processing (ASP)	*JESSI T4C: Technology: Reliability Assessment*	**42.674.352**
MIETEC NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Advanced Silicon Processing (ASP)	*JESSI T40: Manufacturing by phase shift*	**26.395.810**
	EUREKA-JESSI/gemengd basis- en prototype-onderzoek		
PHILIPS NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, VLSI System Design Methodologies (VSDM) • EUROPEAN DEVELOPMENT CENTER NV • PHILIPS NV, INTERNATIONAL TECHNOLOGY CENTER LEUVEN (ITCL)	*JESSI AC75D: Productizing CAD-tools for a DSP design methodology, phase III*	**92.692.340**
MIETEC NV	• Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Advanced Silicon Processing (ASP)	*JESSI T8E: Masker en reticle technologie ontwikkeling*	**17.116.121**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
	Textielmachinebouw		
HANNETHANE NV	• EVILO CONSTRUCTIE WERKHUIZEN BVBA • RADIUS NV	*Optimaliseren van een bobijnmolen*	**1.693.500**
EVILO CONSTRUCTIE-	• RADIUS NV	*Optimalisatie van bobijnmolen*	**1.731.917**
WERKHUIZEN BVBA	• HANNECARD NV		
	Vlaams Impulsprogramma EnergieTechnologie/industrieel basisonderzoek		
ATA Computers en Software	• AGFA-GEVAERT NV • SIDMAR NV • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Elektrotechniek-ESAT • JANSSEN PHARMACEUTICA NV • BASF ANTWERPEN NV	*Toerentalregeling van elektrische machines en aandrijvingen als energiebesparing*	**7.848.304**
ECOWATT NV	• UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Werktuigkunde en Warmtetechniek	*Verfijning van ontwerpmethodes voor micro-hydraulische installaties voor zeer kleine valhoogte*	**1.968.500**
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Materials And Packaging (MAP)	• SOLTECH NV	*Nieuwe-generatie technologie voor kristallijn silicumzonnecellen, gebruik makend van het zeefdrukprocédé*	**70.644.621**
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Burgerlijke Bouwkunde	–	*VLIET - Hamtie k20 testgebouw*	**15.388.927**
PHYSIBEL CV	• PROVENCIAAL HOGER ARCHTECTUURINSTITUUT DIEPENBEEK • PERMALITE EUROPE NV • DOW BENELUX NV • Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, Proefstation • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Burgerlijke Bouwkunde	*Ontwikkeling van rekenprogramma's m.b.t. het thermisch gedrag van gebouwen*	**11.143.439**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
RENSON NV	• Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, Proefstation	*Uitbouw van basisonderzoek voor natuurlijke ventilatie*	**7.378.480**
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Burgerlijke Bouwkunde	• UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen	*Transparante isolatie: numerieke modellen en experimentele evaluatie van thermische prestatie en REG-potentieel*	**14.698.094**
VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Stromingsmechanica	• TURBOWINDS NV	*Optimalisatie van rechtbladige darrieus rotoren*	**10.146.291**
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, Proefstation	• Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Departement Architectuur Sint Lucas, Campus Gent	*Studie van de energieaspecten van de nieuwbouwwoningen in Vlaanderen: isolatie, ventilatie, verwarming*	**11.107.274**
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, Proefstation	• Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, Maatschappelijke Zetel • Commission of the European Communities, Directorate General	*COMPASS-PASLINK*	**17.096.735**
	Vlaams Impulsprogramma EnergieTechnologie/gemengd basis- en prototype-onderzoek		
BATECH NV	• ELECTRABEL NV, Functionele diensten • LABORELEC CV, SECTIE A, Dept. Industriële toepassingen elektriciteit • SOLTECH NV • Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, Proefstation • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Burgerlijke Bouwkunde • Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Materials And Packaging (MAP) • RADSON-ALUTHERM NV	*'Ontwikkeling totaalconcept "K20+" gebouwen met geïntegreerde netgekoppelde microzonnecentrale'*	**26.684.531**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
CLAYTON OF BELGIUM NV	• Koninklijke Vereniging van Belgische Gasvaklieden • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde • Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid vzw, Afdeling Drukvaten	*Studie van de warmte-overdracht en NOx-vorming in een stoomketel van het type met spiraalvormige buizen*	**28.985.405**
DEKIMO NV	–	*Netgekoppelde DC/AC comvormer met hoog rendement voor fotovoltaïsche toepassingen*	**4.942.720**
DEKIMO NV	–	*Hoogfrekwent aansturing van energiebesparende PL-lampen in rollend materieel*	**3.407.558**
DUBA NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Elektrotechniek-ESAT • SOLTECH NV • Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw, Materials And Packaging (MAP)	*Toerentalgeregelde pompaandrijving met synchrone wisselstroommotor gevoed vanuit zonnecellen*	**14.147.375**
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, Divisie Energie	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Elektrotechniek-ESAT • VAN HOOL NV • UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Elektrische Energietechniek • INVERTO NV • ELENCO NV • VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Algemene Elektrotechniek	*Hybride elektrische brandstofceldrijflijn voor voertuigen*	**91.048.725**
OOMS PRODUCTS NV	• Koninklijke Vereniging van Belgische Gasvaklieden • KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde	*Studie van de roterende warmeluchtoven*	**13.744.575**
Pauwels Trafo Belgium NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde	*Makro-energetische en makro-ekologische optimalisatie van de transformator als meest verspreide machine bij de opwekkng en distributie van elektrische energie*	**41.882.149**

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
PROEFCENTRUM VOOR SIERTEELT	• ELECTRABEL NV, Functionele diensten • VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Bouwkunde	*Zonne-energie en REG toepassing in de glastuinbouw*	**4.943.501**
REZNOR EUROPE NV	• HONEYWELL NV • NEDERLANDS CENTRUM VOOR GASTECHNOLOGIE NV	*Het op punt stellen van geavanceerde gasgestookte luchtverwarmers met lage emissie en hoger rendement*	**8.150.152**
INVERTO NV	• DUBA NV • UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Elektrische Energietechniek • TURBOWINDS NV	*Microcentrale voor combinatie van alternatieve energiebronnen*	**14.934.366**
VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Chemische Ingenieurstechnieken en Industriële Scheikunde	• DINAMEC NV • Commission of the European Communities, Directorate General • DECOMETA NV	*Een wervelbedcentrale op biomassa voor warmtekrachtkoppeling via externe verbranding en een evaporatieve gasturbinecyclus (THERMIE)*	**15.918.244**
WANSON NV	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Werktuigkunde	*Ontwerp van hoog-rendements thermische olieverhitters*	**21.404.099**
	Vlaams Impulsprogramma EnergieTechnologie/prototype-onderzoek		
ANGLO BELGIAN CORPORATION NV	• UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Werktuigkunde en Warmtetechniek	*Ontwikkeling van een middelsnellopende gas-motor*	**17.847.136**
ECOWATT NV	–	*Ontwikkelen en demonstreren van een geöptimaliseerde sturing voor een kleinschalige waterkrachtcentrale, voor werking op waterlopen met klein verval*	**885.169**
INVERTO NV	• DE KIMPE BVBA	*Intelligente frequentiesturing met ingebouwde proces-controller*	**1.216.560**
STEVENS KOELTECHNIEK NV	• Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, Divisie Energie	*Energetische optimalisatie van een vriestunnel*	**1.580.991**
		Totaal adviserende funktie:	**915.889.572**

Bijlage 1C

Lijst van de goedgekeurde projecten per projecttype in de uitvoerende functie waarvoor in 1995 een overeenkomst werd afgesloten.

Aanvrager	Partners	*Titel project*	Steun (in BEF)
	Impulsprogramma Spraak- en Taaltechnologie		
UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS)	–	*Taakonafhankelijke fonetische decodering & synthese van woordmodellen voor continue spraakherkenning*	**7.945.300**
VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Departement Electronica		*Sprekergebonden kenmerken van spraak*	**7.955.411**
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Afdeling ESAT	• KULeuven, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Centrum voor ComputerLinguïstiek	*Continue spraakherkenning van grote vocabularia in het Nederlands*	**7.996.000**
UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS)	• KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Afdeling ESAT	*CoGeN: een corpus gesproken Nederlands voor spraaktechnologisch onderzoek*	**7.810.000**
KULeuven, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Centrum voor ComputerLinguïstiek	• UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) • UIA, Centrum voor Nederlandse Taal en Spraak, Departement Linguïstiek - GER	*FONILEX: Een uitspraaklexicon voor het Nederlands in Vlaanderen*	**6.138.725**
KULeuven, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Centrum voor ComputerLinguïstiek	–	*ANNO: Geannoteerde publieke gegevensbank voor het geschreven Nederlands*	**4.904.272**
		Totaal uitvoerende funktie:	**42.749.708**

Bijlage 2

Sectoriële verdeling van de projecten in de autonome en adviserende functie

Sector	NACE-CODE	aantal aanvragers	effektieve steun (in BEF)	% op totaal	aantal gesteunde manjaren
LANDBOUW, JACHT	1	1	349.188	0,01	0,17
VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN	15	4	24.594.795	1,05	31,78
VERVAARDIGING VAN TEXTIEL	17	1	4.115.878	0,18	1,42
HOUTINDUSTRIE	20	1	809.860	0,03	1,33
UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN,...	22	2	31.754.610	1,36	19,08
VERV. VAN CHEMISCHE PRODUKTEN	24	15	314.387.409	13,45	212,55
PROD. VAN RUBBER OF KUNSTSTOF	25	10	86.144.060	3,69	63,50
OV. NIET METAALHOUD. MIN. PROD	26	3	30.850.543	1,32	17,25
VERV. METALEN IN PRIMAIRE VORM	27	6	53.586.425	2,29	36,79
VERV. V. PROD. V. METAAL	28	4	26.778.067	1,15	16,25
VERV. MACHINES,APPARATEN N.E.G	29	11	49.499.131	2,12	45,95
VERV. KANTOORMACH. EN COMPUT.	30	3	96.922.807	4,15	71,33
VERV. ELEKTR. MACH. EN APP.	31	4	21.115.003	0,90	10,75
VERV. AUDIO, VIDEO, TELEC. APP	32	35	1.066.776.129	45,64	739,88
MED. APP., PREC. & OPT. INSTR.	33	14	144.742.442	6,19	97,63
VERV. AUTO'S AANH. WAG. OPLEG.	34	1	10.923.414	0,47	7,50
VERV. MEUBELEN, OV. INDUSTRIE	36	1	1.743.722	0,07	1,50
BOUWNIJVERHEID	45	2	14.992.319	0,64	8,83
GROOTH. & HANDELSBEMIDDEL.	51	3	18.113.792	0,78	14,92
ACTIVITEITEN IVM COMPUTERS	72	22	273.992.307	11,72	177,21
SPEUR- EN ONTWIKK WERK	73	2	6.678.489	0,29	5,53
OVERIGE ZAKEL. DIENSTVERLENING	74	9	49.203.248	2,11	27,42
OVERIGE GEMEENSCHAPSVOORZIEN.	90	1	9.126.850	0,39	8,50
		155	2.337.200.488		1.617,07

Bijlage 3

Onderzoeksprojecten in de Collectieve Centra die in 1995 werden goedgekeurd.

Aanvrager	*Titel project*	Steun (in BEF)
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid (Centexbel)		
	Studie van de kritische processtappen in de tapijtgarenproduktie deel: de grove voorbereiding	**5.674.000**
	Studie van de kritische processtappen in de tapijtgarenprodukten deel: het heatsetproces	**4.488.000**
	Milieuvriendelijke tapijtbackings met mogelijkheid tot verwerking als secundaire grondstof	**5.695.000**
	Studie van evaluatiemethodes voor de bepaling van de conformiteit van textielprodukten, voornamelijk bestemd voor technische toepassingen	**5.695.000**
Researchinstituut voor bekledingen, verven en inkten (CoRI)		
	Nieuwe benadering voor evaluatie van de duurzaamheid van organische deklagen	**4.296.000**
Centrum voor Research in de Metallurgie (CRM)		
	Invloed van het opwikkelen op de vlakheid van de band	**581.000**
	Modelvorming van de gasstroom en van de onverbrande poederkool in de hoogoven	**2.325.000**
	Beheersing van de gasstroming langs de wand van de hoogoven door het traceren van het gas	**2.085.000**
	Meting van het ruwijzer- en slakniveau in de kroes van de hoogoven	**1.504.000**
	Evaluatie van de opportuniteit van het gebruik van oxy-kool lansen bij de injectie van 250 kg poederkool/ton ruwijzer - industriële proef	**1.976.000**
	Uitwerking van technologieën voor het neerslaan van de organische verbindingen en zware metalen in de rookgassen afkomstig van het sinteren van ijzerertsen, zonder overdadige kosten	**1.604.000**
	Modelvorming van de skin-pas	**977.000**
	Produktie van ijzerspons met laag zwavelgehalte door een alternatief procédé met kolen	**2.682.000**

Aanvrager	*Titel project*	Steun (in BEF)
Centrum voor Wetenschappelijk Onderzoek der Belgische Keramische Nijverheid (CWOBKN)		
	Plasticiteit van keramische massa's	**2.029.000**
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf (WTCB)		
	Heibaarheid van damwanden en diepfunderingen door middel van intrillen	**1.146.000**
	Methodiek voor het bepalen van de geschiktheid van hout voor buitenschrijnwerk	**3.061.000**
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid (WTCM)		
	Optimaal beheer van gereedschappen	**4.599.000**
	Ontwikkeling van een programma ter ondersteuning van het ontwerpen van matrijzen voor KMO's uit de sector van het spuitgieten	**3.526.000**
	De vervaardiging van metalen gereedschappen voor de kunststofverwerkende nijverheid door fast prototyping technologieën	**2.600.000**
	Niet-destrucieve karakterisering en monitoring van vezelversterkte kunststoffen	**3.185.000**
	Optimalisering van het onderhoud	**1.723.000**
	Procesbeheersing in plaatwerk	**4.599.000**
	Milieuvriendelijk verspanen (machinebouw + oppervlakteveredeling	**5.054.000**

Bijlage 4
Alfabetische lijst van kandidaat-bursalen aan wie in 1995, na evaluatie een beurs werd toegekend

Bursaal	Universiteit	titel doctoraatsonderzoek
ABBASPOUR TEHRANI Kourosch	RUG	*Nieuwe synthesen van gefunctionaliseerde pyrrolen en andere azaheterocyclische verbindingen*
ADAMS Els	RUG	*Moleculaire analyse van de pathogeenrespons in raaigrassen (Lolium sp) bij infectie door kroonkroest (Puccinia coronata)*
ADRIAENS Els	RUG	*Evaluatie van de toxiciteit en de doeltreffendheid van penetratieverhogers op Brachionus calyciflorus (Rotifera) en Arion ater (Gastropoda)*
AELTERMAN Wim	RUG	*Aanwending van 3-halogeen-1-azaällylanionen als bouwsteen in de organische chemie*
AERTBELIËN Erwin	KUL	*CAD gebaseerd off-line programmeren van een robot met hulpassen*
ALEN Philippe	KUL	*Studie van de regulatorische elementen van het androgeen-gereguleerde pip-gen*
BAEKELANDT Bart	RUG	*Studie van geavanceerde gelaagde en periodieke elektromagnetische absorbers*
BEAUCARNE Guy	KUL	*Dunne-film polysilicium zonnecellen op niet-silicium substraten*
BEYST Bregje	RUG	*De hyperbentische gemeenschappen van stranden: structuur en interactie met demersale vissen en epibentische macro-Crustacea*
BIESEMANS Jan	RUG	*Erosiemodellering als ondersteuning van landbeheersovereenkomsten in de Vlaamse leemstreek*
BLANCKAERT Koen	RUG	*Optimalisatie van kustverdedigingssystemen voor de Vlaamse Kust*
BLEUKX Wouter	KUL	*Proteolytische enzymen in tarwe en in tarwemout : effect op de glutenfunctionaliteit*
BOEVE Hans	KUL	*Spin-afhankelijk transport in magnetische multilagen voor gevoelige, analoge magnetoresistieve sensortoepassingen*
BOGAERT Liesbeth	VUB	*Biochemisch en neurofarmacologisch onderzoek van neuroprotectieve farmaka in een diermodel voor cerebrale transitoire focale ischemie door middel van in vivo microdialyse*
BORMANS Jan	VUB	*VLSI-Implementatie van Regio-georiënteerde beeldcompressie-algoritmen*
BOSMANS Ivan	KUL	*Analytische en Numerieke Modellering van Trillingstransmissie en Geluidafstraling voor Complexe Plaat- en Balkverbindingen*
BOUTTON Carlo	KUL	*Niet-lineair optische effecten in chirale golfgeleiders*
BOUWEN Wim	KUL	*Metallische clusters: productie, eigenschappen en depositie*
BROEDERS Sylvia	VUB	*Studie van de processing, localisatie en functie van lectines van Allium sativum aan de hand van transgene planten*
BRUGGEMAN Veerle	KUL	*Het effect van voederbeperking op de reproduktie-fysiologie van slachtkuiken moederdieren*
BRUYNSERAEDE Christophe	KUL (Imec)	*Integratie van magnetische artificieel-gelaagde structuren en halfgeleiders voor niet-vluchtige geheugens*
BRYS Reginald	KUL	*Identificatie van endotheelspecifieke transcriptiefactoren door middel van een genetische screening in de gist S pombe*
BULTINCK Patrick	RUG	*Ab initio studie aan complexen van aardalkalimetaalionen met C2 en C3 bidentiaatliganden en macrocycles*
CAERS Jef	KUL	*Ontwikkeling van een geostatistische diamantevaluatie gebaseerd op een log hyperbolische verdeling van laag frequente fenomenen*
CAPPELLE Steven	KUL	*Sulfoleenpyridines en cyclobutapyridines als mogelijke precursoren voor het pyridine-o-chinodimethaansysteem Studie van de inter- en intramoleculaire Diels-Alder-reacties*
CAUWENBERG Peter	KUL	*Interactie tussen de geochemische componenten en de invloed hiervan op de flotatie-eigenschappen van een onderwaterbodem*
CEULEMANS Erik	KUL	*Studie van de synthese en thermische ontbinding van azido-azolen*
CHRISTIAENS Karen	KUL	*Realisatie en validatie van een stikstofsimulatiemodel op het niveau van een stroombekken*
CLAES Johan	KUL	*Optimale adaptieve regelaars voor fed-batch fermentatieprocessen : ontwerp en validatie*
CLIJMANS Luc	KUL	*Studie van spuitvloeistofverdeling onder spuitboom ifv werkingsparameters en omgevingsfactoren*

Kandidaat		Universiteit	Titel doctoraat
COLRUYT Marijke CP	RUG		*Rol van CED3/ICE familieleden in TNF en Fas ligand geïnduceerde celdood*
COMHAIRE Stefan	RUCA		*Fysiologische aspecten van de opname van kobalt en cesium door de kieuw van een zoetwatervis*
CORENS David	KUL		*Studie van de synthese van de 2-gesubstitueerde anthracenen*
CORNEILLIE Siska	RUG		*Synthese en evaluatie van hydrofiele polyurethaan derivaten voor biomedische toepassingen*
COUCKE Peter	KUL		*Meten van de fysische eikwaliteit op basis van trillingsonderzoek*
CROES Kristof	LUC		*Ontwikkeling van nieuwe statistische technieken voor de analyse van betrouwbaarheidsgegevens met een klein aantal falers*
CUYNEN Erik	UIA		*Microanalyse van conversielagen op aluminium door middel van elektronenmicroscopie en massaspectrometrie*
CUYPERS Ann	LUC		*Vergelijkende studie van de oxidatieve stress veroorzaakt door ozon en zware metalen*
D'HAEZE Wim	RUG		*Nod-factoren gesynthetiseerd door Azorhizobium caulinodans stam ORS571: studie van de structuur, de biosynthese en de biologische activiteit*
D'HOOGE Bart	KUL		*Synthese van 6a\4-thiapentalenen*
D'HOOGE Jan	KUL		*Een model voor de verstrooiing van ultrasone golven aan hartspierweefsel*
DE BOSSCHER Karolien	RUG		*Studie van het verschijnsel van niet-responsiviteit voor glucocorticoïdrepressie bij TNF-genduceerde genexpressie*
DE BRABANDERE Anne	KUL		*Meting van de rheologische veranderingen tijdens yoghurt fermentatie als basis voor processturing*
DE BUCK Sylvie	RUG		*Analyse van de correlatie tussen een T-DNA "repeat" structuur en cosuppressie in transgenische Arabidopsis lijnen*
DE CALUWÉ James	RUG		*De invloed van het dieet op reproduktie, eikwaliteit en larvale kwaliteit bij Macrobrachium rosenbergii en Penaeus vannamei*
DE CAUWER Karien	RUG		*Modellering van de kwantitatieve en kwalitatieve evolutie van het mangroveëkosysteem*
DE COEN Wim	RUG		*Studie van het energiemetabolisme en de DNA-schade bij de zoetwatervlo, Daphnia magna STRAUS (Crustacea, Cladocera) onder toxische stress en de relatie met populatie dynamica*
DE CORTE Katrien	RUG		*Voorkomen en oorsprong van diamant in UHD-metamorfe gesteenten van het Kokchetav-massief, Kazakhstan*
DE CRAECKER Sofie	UIA		*Ontwikkeling, bereiding en evaluatie van inhibitoren van het trypanothionmetabolisme als potentieel antitrypanosomale verbindingen*
DE GENST William	VUB		*Kwaliteitsevaluatie van landschapsecologische modellering in een GIS omgeving*
DE GROOTE Dominic	RUG		*Pathogenese en morfogenese van maagulcera bij varkens*
DE KEYSER Alain	KUL		*Transporteigenschappen van Si-(delta)-lagen in III-V materialen in hoge, gepulste magneetvelden*
DE MAREZ Tineke	RUG		*Analyse van de T-cel gemedieerde immuniteit tegenover ostertagia ostertagi bij het rund*
DE MULDER Tom	KUL		*Numerieke simulatie van gas-druppel-stromingen Toegepast op watergordijnen ter bestrijding van accidenteel vrijgekomen zware gassen*
DE NEVE Peter	RUG		*Compressietechnieken voor kleurbeelden met hoge resolutie voor telepublishing toepassingen*
DE PAEPE Michel	RUG		*Stoomgeïnjecteerde gasturbines met waterrecuperatie voor elektriciteitsproduktie*
DE ROECK Sandra	RUG		*Identificatie van de bindingsepitopen van een breed spectrum Bacillus Thuringiensis kristalproteïne voor middendarmreceptoren van verschillende Lepidoptera*
DE SCHOUWER Sigrid	KUL		*Optimalisatie van de structuur en het stromingsgedrag van organische dispersies van zilverzepen*
DE SMET Hans	RUCA		*Biochemisch aspecten van de opname en accumulatie van metalen bij de gewone karper Cyprinus carpio*
DE VYNCK Valerie	RUG		*Reactieve polymeren op basis van pyrrolidine*
DE WITTE Inge	RUG		*Polymeernetwerken door regio-specifieke complexvorming*
DE WOLF Hans	RUCA		*Macrogeografische variatie en populatiegenetica van Littorina striata en Melarhaphe neritoides (Mollusca : Prosobranchia)*
DE WOLF Peter	KUL		*Eén- en tweedimensionale landingsdragerprofilering van halfgeleiderstructuren met nanometer resolutie*
DEBRUYCKERE Luc	RUG		*Bepaling van de Ruimtelijke en Temporele Variabiliteit van Evapotranspiratie aan de hand van een Regionaal Water- en Energiebalans-model*

Kandidaat	Universiteit	Titel doctoraat
DECLERCK Steven	RUG	*Toetsing van de Trofische-cascade hypothese in een hypereutroof meer : een ecologische evaluatie van het baggeren van de blankaart*
DECLERCQ Ruben	KUL	*Kristallografische studie van duplexen gevormd door 1,5-anhydrohexitol oligonucleotiden en hun natuurlijke analogen*
DECONINCK Geert	KUL	*User-triggered checkpointing and rollback in message-passing parallel high performance systems*
DECROIX Bruno	RUG	*Nieuwe symmetrieën en vormcoëxistentie in de atoomkern*
DEDECKER Kristof	KUL	*Ontwikkeling en stabilizatie van de fazenmorfologie in niet-mengbare polymeerblends door middel van reactieve compatibilizatie*
DEGRÈVE Bart	KUL	*Gecombineerde gen/chemotherapie voor de behandeling van tumoren met behulp van thymidine kinase-afhankelijke antiherpes produkten*
DELABIE Lieselot	KUL	*Fysico-chemische studie van de invloed van dopering op tindioxide-gassensoren*
DELLE CHIAIE Barbara	RUG	*Structuur-functie relatie van het domein I van Bacillus thuringiensis - kristalproteïnen*
DENEF Beatrijs	KUL	*Thermoreversibele, zoutgeïnduceerde conformationele transitie en associatie van gefractioneerde iota-carrageenan preparaten*
DENUL Jurgen	RUG	*Studie van de invloed van de plasma parameters op de substraattemperatuur bij depositie van YBCO deklagen door middel van een alternerend RF sputter/ECR plasma oxidatie proces*
DEPUYDT Bart	RUG	*Karakterisering van de TNF-geïnduceerde signaaltransductiewegen door middel van gen complementatie in recessieve, niet-responsieve cellijn*
DERMAUX Anna	RUG	*Elektrochromatografie : technologie en toepassingen*
DEVOLDER Stefaan	KUL	*Een nieuwe akoesto-optische NDT-techniek voor de kwaliteitscontrole van gelaagde materialen*
DEVOS Sophie	VUB	*Blokkering van de B7-CD28 interaktie voor de behandeling van transplantatieafstoting en GRAFT-versus-HOST-disease*
DUBREUIL Marjorie	RUG	*Synthese en karakterisatie van amfifiele, reactieve, gesegmenteerde copolymeren*
DUCHEYNE Sofie	KUL	*Generatie van modelparameters van een geïntegreerd gewasgroei-stikstofsimulatiemodel via uitgebreide calibratie*
FABRY Erik	KUL	*Ontwikkeling en toepassing van driedimensionale optische snelheidsmetingen van deeltjes in secundaire stromingen in turbomachines*
FAVOREEL Wouter	KUL	*Bilineaire deelruimte-identifikatie en modelgebaseerde predictieve regeling met toepassing op een industriële destillatiekolom*
FOCKEDEY Nancy	RUG	*Voedingsecologie en populatiedynamica van de brakwateraasgarnaal Neomysis integer in relatie tot de maximum turbiditeitzone van estauria*
FORIER Bart	KUL	*Ontwikkeling van nieuwe synthesestrategieën in de organische dendrimeer-chemie*
GABRIËLS Stefan	RUG	*Studie voor de synthese van D-ring analoga van 1 alfa, 25-dihydroxyvitamine D3*
GEERAERD Annemie	KUL	*Een systeemtheoretische benadering van predictieve microbiologie : dynamische mathematische modellen voor de microbiële evolutie in koelverse levensmiddelen*
GERNAEY Krist	RUG	*Ontwikkeling van een snelle on-line toxiciteitsmeter*
GOBIN Bruno	KUL	*Onderzoek naar sociale hiërarchie endominantie-mechanismen bij primitieve Ponerinae (Hymenoptra-Formicidae)*
GODERIS Bart	KUL	*De invloed van het thermisch verleden op de morfologie van VLDPE*
GOEMAN Stefan	RUG	*Ontwerp, realisatie en toepassingen van modegestabiliseerde oppervlakte-emitterende laserdiodes (VCSEL's)*
GONNISSEN Danny	VUB	*Karakterisering van de invloed van chemische en elektrische eigenschappen van het grensvlak zilver/elektrolytoplossing op de elektrodepositie van zilver*
GOOSSENS Alain	RUG	*Moleculaire karakterisering van het gen coderend voor arceline 5, een zaadproteïne van insekteresistente wilde bonen (Phaseolus vulgaris)*
GRIETENS Bob	KUL (Imec)	*Infrarood licht - emitterende componenten in III - V materialen*
GYSELINGS Tim	RUG	*Analyse en ontwerp van multi-golflengte optische netwerken op fysische-laagniveau*

Kandidaat		Universiteit	Titel doctoraat
HAMELRYCK Thomas	VUB		*Kristallografische structuurbepaling van vier verschillende proteinen uit Phaseolus vulgaris : PHA-E, PHA-L, Arceline en alfa-AI*
HARDEMAN Klaas	RUG		*Ontwikkeling van een chemische methode voor de C-terminale sequentieanalyse van eiwitten en peptiden met een hoog repetitief rendement*
HELAERS Joëlle	KUL		*Kinetische studie van de reactie van strontiumatomen met diverse additieven in de gasfase tussen 300 en 1000K*
HENDRICX Stefan	KUL		*Formele methoden voor symbolische systeem-verificatie in industriële ontwerpomgevingen*
HENS Maarten	KUL		*Fosfaathuishouding in een grondwaterafhankelijk laagveengebied: -studie van fosforretentie in de watervoerende laag*
HEYKANTS Els	KUL		*Aktiviteits- en selektiviteitsparameters in de verestering van glycerol*
HOFLACK Lieve	RUG		*Ontwikkeling en evaluatie van een recombinant-DNA strategie voor het verbeteren van de insekticide activiteit van Bacillus Thuringiensis stammen*
HOFMAN Sven	RUG		*Studie voor de enantioselectieve totaalsynthese van (+) - himbacine en analoga*
HUBRECHT Idzi	RUG		*Valorisatie van enzymatisch geresolveerde homochirale cyclohexaanpolyolderivaten in de enantioselectieve synthese van biologisch actieve verbindingen*
ISSARIS Anna	LUC		*Het polymerisatiegedrag van alfa-leaving group - alfa' - Alkyl (Aryl) - Sulfinyl-P-xylenen Studie van de vorming van het P-Quimodimethaansysteem*
JACQUES Diederik	KUL		*Modellering van de stofbeweging in bodems : van puntmetingen naar predictie op veldschaal*
JANSEN Maarten	KUL		*Wavelet gebaseerde methoden voor beeldverwerkingstaken*
JANSSEN An	KUL		*Vergelijkende petrografische en geochemische studie van de travertijnafzettingen in België*
JANSSEN Kristien	KUL		*Immobilisatie van homogene enantioselectieve katalysatoren via inclusie in membranen en binding aan polymeerketens*
JANSSENS Geert	KUL		*Benadering van de selektiviteit van heterogene katalysatoren door middel van ladingsgevoeligheidsanalyse*
JANSSENS Greet	KUL		*Moleculaire analyse en manipulatie van zelf-incompatibiliteit bij appel*
JEURIS Karin	KUL		*Fotofysische studie van fluorofoor-gelabelde submicrondeeltjes*
KENENS Conny	KUL (Imec)		*Organische contaminatie in IC-processing: detectie en impact op kritische stappen*
KERSTENS Anuschka	KUL		*Modelleren van bewerkbare vrije-vorm oppervlakken met niet-uniforme rationale B-splines*
KUNNEN Eddy	KUL		*Magnetische interacties en transporteigenschappen in metallische multilagen*
LANNOY Bob	RUG		*Experimentele verificatie van de Gerasimov-Drell-Hearn-somregel*
LAUWERS Sandra	VUB		*Ontwikkeling en toepassing van een quantitatieve PCR voor de bepaling van virus in cerebrospinaal vocht, rioolwater en celextracten*
LEPOUDRE Erwin	KUL		*Studie van dynamische processen van inverse micellen aan de hand van het niet-lineair diëlektrisch effect*
LOOSVELD Anne-Marie	KUL		*Arabinogalactan-peptiden in tarwe (Triticum aestivum): karakterisatie, verscheidenheid en invloed op functionaliteit*
MAES Dominiek	RUG		*Een epidemiologisch onderzoek naar Enzotische Pneumonie bij varkens*
MAES Inge	LUC		*Bepaling van functionele zwavelgroepen in vaste stoffen via een temperatuur geprogrammeerde reductiemethode (TDR) en een potentiometrische S(2-)-detectie*
MARLÉ Chantal	RUCA		*Biobeschikbaarheid en accumulatie van dissocieerbare organische contaminanten in de estuariene vis, Cyprinodon variegatus*
MARTINET Wim	RUG		*Sekretie, zuivering en immunologische karakterisering van recombinant A/Victoria/3/75 N2 neuraminidase uit lagere eukaryoten*
MAS Peter	KUL		*Optimisatie van geluidskwaliteit met behulp van vibro-akoestische modellen*
MATHYS Janick	KUL		*Genomische faagdisplaybibliotheken en antigenscreening van Toxoplasma gondii*
MEEUS Gwendolyn	KUL		*Accretie van gas op jonge sterren*
MERTENS Mark	VUB		*Ontwerp en toepassing van beeldstructuurmodellen gebaseerd op kenmerkenextractie*

Kandidaat	Universiteit	Titel doctoraat
MESSENS Kathy	RUG	*De suprachromosomale organisatie van DNA als morfogenetisch element bij plantenontwikkeling*
MESSENS Winy	RUG	*Effecten van hoge hydrostatische druk op het pekelen en het rijpen van kaaswrongel*
MEYVAERT Ilse	KUL	*Rapid prototyping van produkten met betere mechanische eigenschappen*
MEYVIS Tom	RUG	*Fysisch farmaceutische studie : de invloed van dextranase op de vrijstelling van macromoleculaire geneesmiddelen uit dextraan-glycidylmethacrylaat hydrogelen*
MIELANTS Mieke	VUB	*Magneto-optische nabije veld spectroscopie van spin fenomenen en micromagnetisme*
NIEMEGEERS Alex	RUG	*Fysische modellen voor polykristallijne heterojunktie zonnecellen*
NIEUBORG Nancy	VUB	*Doelgerichte diffractieve optische elementen voor interconnecties en routing*
NOLLET Heidi	RUG	*Studie van plasmacomponenten in de preventie van enterotoxigene Escherichia coli infecties bij het kalf en de big*
OGIERS Werner	KUL (Imec)	*Architectures For Embedded Vision Systems*
OLIESLAGERS Robert	KUL	*Een regelsysteem voor de plaatsafhankelijke toediening van korrelvormige kunstmeststoffen*
OOSTHUYSE Bert	KUL	*Studie over de angiogene rol van vascular endothelial growth factor (VEGF) in adenovirus-getransduceerde embryonale stamcellen en in transgene muizen met conditionele VEGF expressie*
PEETERS Erik	KUL	*Volledig differentiële geïntegreerde analoge bouwblokken*
PEETERS Frank	VUB	*NOx-reductie in industriële branders met behulp van niet-intrusieve meettechnieken*
PEETERS Pieter	KUL	*Moleculaire dissectie van de betrokkenheid van chromosoom 12p in hematologische aandoeningen*
PEVENAGE Dimitri	KUL	*Fotofysische eigenschappen van mono- en bichromofore systemen in langmuir Blodgett-filmen*
PUT Erik	KUL	*Tweede-orde niet-lineaire optische eigenschappen van NLO-gefunctionaliseerde macromoleculen*
PUTMAN Bruno	RUG	*Karakterisatie en gerichte modificatie van colloidmembraan interacties by cross-flow ultrafiltratie op semiceramische membranen*
RAMAN Johan	RUG	*Estimatietechnieken voor contactloze lengte- en snelheidsbepaling*
ROEBBEN Gert	KUL	*Korrelgrensmorfologie en mechanische (vermoeings-)eigenschappen van siliciumnitride bij hoge temperaturen*
ROLLAND Filip	KUL	*Controle van de Ras-adenylaatcyclase signaalweg door glucose bij de gist Saccharomyces cerevisiae*
ROMBAUT Ann	UIA	*De rol van blootstelling aan siliciumverbindingen in ANCA-geassocieerde glomerulonefritiden*
ROMMENS Johan	KUL	*Studie van elektrontransportverbindingen voor fotogeleiding en elektroluminescentie*
ROOSE Peter	RUG	*De synthese van latente kationische macro initiatoren*
RUTTENS Bart	RUG	*Synthese van harsgebonden combinatorische bibliotheken met iminosuikers en aminocyclitolen als bouwstenen*
SAVERWIJNS Steven	RUG	*Gebruik van thermosprayverstuiving als monsterintroductiesysteem bij inductief gekoppeld plasma massaspectrometrie voor de bepaling en speciatie via hoge performantie vloeistofchromatografie (HPLC) van ultraspoorelementen (As, Cr, Hg en Pb) in oppervlakte*
SCHACHT Sabine	KUL	*Isolatie en karakterisatie van het signaalpeptidase in het secretieproces van eiwitten bij Streptomyces lividans*
SCHOONE Kristien	KUL	*Matrix-isolatie FT IR en AB initio 6-31++6** onderzoek van de tautomerie en H-brugeigenschappen van Guanines*
SCHOTTE Peter	RUG	*Moleculaire analyse van de activatie en regulatie mechanismen van ICE en ICE-verwante eiwitten bij TNF geïnduceerde apoptose*
SCHROOTEN Iris	UIA	*Verhoogde strontiumconcentraties in het bot van dialysepatiënten met osteomalacie Epidemiologisch-experimenteel-celbiologisch onderzoek naar oorzaak en gevolg*
SCHROOTEN Jan	KUL	*Reactief plasmaspuiten: synthese, aanbrengen en evaluatie van (bio)glasdeklagen*
SELS Bert	KUL	*Oxygenatiekatalysatoren op basis van wolfraam en molybdeen en gelaagde anorganische dragers*
SIMONS Wim	VUB	*Bepaling van de invloed van de chemische structuur van metaalcomplexen op de ladingsoverdrachtstap bij elektro-depositiereacties*
SMET Peter	RUG	*Ontwikkeling van katalysatoren op basis van de transitiemetalen W,Mo,Re en Ru*
SOUVERIJNS Wim	KUL	*Vormselectieve katalytische omzetting van naftenen aan 10-ring zeolieten met verlaagde dimensionaliteit*

Kandidaat		Universiteit	Titel doctoraat
STALMANS Lieven	KUL	*De studie van poreus silicium in fotovoltaïsche toepassingen*
STEENHOUDT Oda	KUL	*Nitraatreductasen van Azospirillum brasilense gen regulatie en aktiviteit in de rhizosfeer van planten*
STEVENS Luc	KUL	*Onderzoek van de warmtebeïnvloede zone bij vonkerosie*
STOFFELEN Piet	KUL	*Systematische studie van de Centraalafrikaanse vertegenwoordigers van "Coffea" (Rubiaceae)*
STRAETEMANS Roel	RUG	*Asymmetrische synthese van het natuurlijke en niet-natuurlijke cd-ringfragment van vitamine D3*
SUNDERMANN Erik	RUG	*Simulated annealing bij de reconstructie van positronemissietomografie-beelden*
TANGHE Tom	RUG	*Natuurlijke en molekulair-genetisch verbeterde biodegradatie van alkylphenol polyethoxylaten (APnEO's) in aquatische milieus*
THEUWIS Antoon	RUG	*Fundamentele studie van etsprocessen aan ternaire en quaternaire III-V halfgeleiderlagen op een InP-substraat*
THYS Gerd	UIA	*Theoretische studie van het effect van alkoxy-substitutie op de elektrische- en de niet-lineaire optische eigenschappen van pav-polymeren*
TRAPPENIERS Lieven	KUL	*Studie van de kritische parameters van supergeleidende koperoxides in hoge magneetvelden*
VAES Ann	KUL	*Fotogeleiding in dunne geordende systemen*
VAN AELST Joke	LUC	*Karakterisering van functionele zwavelgroepen in vaste stoffen met een temperatuur geprogrammeerde reductie (TPR)*
VAN ASSCHE Bart	RUG	*Automatische generatie van code voor parallelle platformen vanuit de taakgraaf van een sequentieel programma*
VAN BELLEGHEM Kristof	KUL	*Een systeem voor abductief logisch programmeren en het gebruik ervan in realistische toepassingen*
VAN BETSBRUGGE Jo	VUB	*Konformationele verstrakking van peptiden : invloed van gesubstitueerde en zijketenverstrakte aminozuren op opioid peptiden*
VAN CAENEGEM Tom	RUG	*Ontwikkeling van een generische technologie voor de realisatie van lange-golflengte fotonisch geïntegreerde schakelingen*
VAN CAMPENHOUT Leni	KUL	*"Controle en sturing van de kieming tijdens het moutproces met ""on line"" inschatting van de microbiële activiteit"*
VAN CLEEMPOEL An	UIA	*Chemische scheiding en massaspectrometrische karakterisatie van fullerenen en aanverwante verbindingen*
VAN COILLIE Els	KUL	*Genetische analyse van de expressie van CC-chemokinen*
VAN DE CASTEELE Tom	UIA	*De adaptieve waarde van natale dispersie bij de koolmees*
VAN DE POEL Christel	VUB	*Artificiële polarisatieselectieve componenten : van modellering tot optische toepassing*
VAN DE PUTTE Tom	KUL	*"Gene-trapping" : een nieuwe benadering voor de identificatie van retinoïnezuur- en FGF-4-gemoduleerde genen essentieel voor normale embryogenese van de muis*
VAN DEN BERGH An	KUL	*Fundamentele studie van de recombinatie van O-atomen en N-atomen op SiO2 en Al2O3*
VAN DEN BERGHE Steve	RUG	*De efficiëntie van afschermingen tegen ESD : simuleren, meten en karakteriseren*
VAN DEN BOSCH Sven	RUG	*"Studie van het ""measurement-based modelling"" concept met als toepassing de karakteristering van ruis en optoelektronische componenten"*
VAN DEN BROECK Ilse	KUL	*Kinetica als basis voor optimisatie van hogedruk-temperatuurbehandelingen van voedingsmiddelen*
VAN DEN BROECK Peter	KUL	*Trillingshinder in een bebouwde omgeving ten gevolge van weg- en treinverkeer*
VAN DEN BULCKE An	RUG	*Synthese en evaluatie van hydrogelen op basis van biopolymeren*
VAN DEN RUL Heidi	LUC	*Interpretatie van DTG en TPR profielen door middel van niet-isotherme reaktiekinetiek*
VAN DER STEEN Jan	KUL (Imec)	*Multi-tasking in software-synthese voor reële-tijdssignaalverwerking*
VAN DINGENEN Hilde	RUG	*Studie voor de synthese van cd-ringanaloga van Vitamine D3 met verstarde zijketen*
VAN EMELEN Kristof	KUL	*Bi-en tricyclische piperidinederivaten als analogen van niet-peptide substance P-antagonisten*
VAN GERWEN Peter	KUL (Imec)	*Implementatie in silicium van een microcomponent voor temperatuurcontrole & integratie in een microreactor*
VAN GINDERACHTER Jo	VUB	*Detectie van cryptische tumor-geassocieerde antigenische peptiden en hun toepassingen in anti-tumor vaccinatie*
VAN HAUWE Peter	UIA	*Isolatie van het DFNA2 gen verantwoordelijk voor autosomaal dominante progressieve doofheid*

Kandidaat		Universiteit	Titel doctoraat
VAN HOORDE Leen	RUG		*Onderzoek naar het invasie-inducerend vermogen van myofibroblasten*
VAN HOUDT Sara	RUG		*Molekulaire karakterisatie van de diversiteit van Baccillus Thuringiensis delta-endotoxine receptoren in de middendarm van lepidoptera*
VAN LANCKER Bart	RUG		*Studie voor de totaalsynthese van 1alfa-OH-vitamine D3 derivaten via Pi-kationolefiencyclisatie*
VAN LEUVEN Peter	RUG		*Functionele analyse van de rol van muis InterCellulair Adhesie Molecule-3 in Tumor Necrosis Factor-geïnduceerde letaliteit*
VAN NEROM Anne	RUG		*Gastheerrespons van kalkoenen op infecties en herinfecties met diverse Chlamydia psittaci serovars*
VAN OVERMEIRE Ilse	RUG		*Synthese van biologisch relevante sfingoid- en ceramide - analogen*
VAN THIELEN Bart	KUL		*Model voor microgolf en millimetergolf componenten in planaire meerlagenstructuren*
VAN THOURHOUT Dries	RUG		*Ontwerp en karakterisatie van geïntegreerd optische bronnen en filters voor golflengte gemultiplexeerde communicatiesystemen*
VAN WAEYENBERGE Bartel	RUG		*Studie van de thermalisatie van het orthopositronium en de invloed van stralingsgeïnduceerde oppervlaktedefecten in poeders*
VANDAELE Piet	KUL		*Adaptieve signaalverwerkingsalgoritmen en architecturen voor antennetoepassingen in cellulaire communicatiesystemen*
VANDEN EYNDE Sofie	KUL		*Morfologie, kristallisatie- en smeltgedrag van homogene copolymeren van etheen met 1-alkenen*
VANDENBOGAERDE Ann	KUL		*Biochemische en farmacologische evaluatie van hypericine en andere naftodiantronen*
VANDENBUSSCHE Bert	KUL		*Cryobewaring van ingekapselde in vitro suikerbiet meristemen : een studie en optimalisatie*
VANDER POORTEN Katja	KUL		*Geïntegreerd gebruik van beschikbare bodemgegevens in Vlaanderen en simulatiemodellen ter ondersteuning van het milieubeleid op regionale schaal*
VANDERHASSELT Alexis	RUG		*On-line bewaking van de slibafscheiding met settlometer*
VANDERKERKEN Sylvie	RUG		*Synthese van polyethyleenoxide-polyamine blokcopolymeren*
VANDEURZEN Philippe	KUL		*Theoretische en experimentele studie van de invloed van de vezelarchitectuur op de mechanische eigenschappen van structurele textielcomposieten*
VANDORPE Jurgen	KUL		*Navigatietechnieken bij een mobiele robot*
VANGENEUGDEN Dirk	LUC		*Synthese en karakterisatie van low-bandgap polymeren Studie van aza-analogen van polyisothianafteen en formele copolymeren gebaseerd op poly-1,3-dithinylisothia-nafteen*
VANHAMME Leentje	KUL		*Nauwkeurige, automatische en efficinte bepaling van biochemisch relevante parameters van MRS signalen*
VANHOOYDONCK Beatrijs	UIA		*Ecomorfologie van de voortbeweging bij de Lacertidae*
VANLANDSCHOOT Bart	RUG		*Studie van meettechnieken voor de hoogfrequent karakterisatie van afschermingen van multipinsconnectoren*
VANNESTE Maarten	RUG		*Theoretische en experimentele studie van de destabilizatie van methaanhydraten op de zeebodem*
VANOPPEN Dominic	KUL		*Selectieve oxidaties met moleculaire zuurstof in aanwezigheid van heterogene katalysatoren*
VANOVERBEKE Joost	KUL		*Temporele habitatselectie, sexuele reproductie, en de genetische structuur van cyclisch parthenogenetische zoöplanktonpopulaties*
VANSTEELANDT Jan	KUL		*Zetmeel uit durumtarwe (Triticum durum): karakterisatie, gedrag tijdens de pastaproductie, bijdrage tot de kwaliteit*
VANWASSENHOVE Luc	RUG		*Montage en alignatie van dichtgestapelde rijen optoëlektronische komponenten*
VER HEYEN Katja	KUL		*Synthese en karakterisering van iongevoelige fluorescerende probes*
VERBEECK Jozef	VUB		*Nauwkeurig modeliseren van elektrische machines*
VERBOUWE Wouter	KUL		*Fotofysica en fotochemie van aminogesubstitueerde trifenylbenzeenderivaten*
VERBOVEN Pieter	KUL		*Uniformiteit en betrouwbaarheid van de warmte-overdracht naar voedingsmiddelen in ovens*
VERCAMMEN Hans	UIA		*EPR studie van transitiemetaalionen in - vanuit oplossing gegroeide - ionaire alkali- en zilverhalogenide éénkristallen*

Kandidaat		Universiteit	Titel doctoraat
VERCAUTEREN Isabel	RUG		*Moleculaire en genetische analyse van het infectieproces door Meloidogyne incognita en Heterodera schachtii in Arabidopsis thaliana*
VEREECKEN Philippe	RUG		*Vorming van halfgeleider/metaal-fasegrenzen door elektrolytische metaalafzetting*
VERHAEGEN Katarina	KUL (Imec)		*Microfysiometer met hoge doorvoercapaciteit*
VERHOEVEN Kristien	UIA		*Lokalisatie en isolatie van genen verantwoordelijk voor autosomaal dominant progressief gehoorverlies*
VERLEYSEN Katleen	RUG		*Evaluatie van chirale selectoren in elektrogedreven scheidingsmethoden*
VERMANDEL Miguel	RUG		*Onderzoek naar een ontwerpsmethodologie voor hoogspannings MOS transistoren*
VERMAUT Sabien	KUL		*Jojobameel en simmondsine als middel tot autonome voederbeperking bij pluimvee*
VERSCHAEREN Dennis	UIA		*Integratie van floating point, multiple precision, interval, rationale en rationale interval aritmetiek in een object-georiënteerde omgeving*
VERSTRAETEN Veronique	RUG		*Fytochemisch onderzoek van biologisch aktieve taxaan diterpenoïden*
VERTÉ Fabienne	RUG		*Een studie van de proteïne-proteïne interacties van Chlorobium limicola F Thiosulfatophilum flavocytochroom C (sulfide dehydrogenase) betrokken bij het elektronentransferproces*
VETTERS Bart	KUL		*De reactiviteit van fluoromethylidyne en fluorkoolwaterstoffen : kinetische studie van elementaire reacties over een uitgebreid temperatuurgebied*
VRINDTS Els	KUL		*Automatische onkruidherkenning met optische technieken als basis voor het plaatsspecifiek spuiten van herbiciden*
WEEKERS Patricia	KUL		*alfa-galactosidase-aanwending in de pluimvee- en varkensvoeding: nutritionele aspecten en mogelijke werkingsmechanismen*
WILLEMS Patrick	KUL		*Probabilistisch ontwerp van rioleringen mbt de impact op het ontvangende oppervlaktewater*
WILLEMS Roel	UIA		*Vergelijking van de controlemechanismen van proliferatie en differentiatie in tumorale cellijnen en normale celpopulaties*
WOUTERS Geert	KUL		*Elektrolytisch afgezette samenstellingsgemoduleerde multilagen van edele metalen*
WUYTACK Elke	KUL		*Kieming en sublethale beschadiging van bacteriële sporen door gecombineerde hoge druk-temperatuur processen*
WUYTS Wim	UIA		*Lokalisatie en isolatie van een gen verantwoordelijk voor het multipel exostose syndroom (EXT)*
WYDAEGHE Bart	VUB		*Hergebruik in geïntegreerde ontwikkelingsmethodologieën vanaf de analyse*

lijst met afkortingen

AMINAL	Adminstratie Milieu, Natuur en Landinrichting
APWB	Administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid
ARCADE	Ampère Remote Control Access Data Entry
BBT	Best Beschikbare Technologieën
CIS	Commissie Internationale Samenwerking
CLUSTA	CLUster voor de STAalplaatverwerking
CRAFT	European Cooperative Research Action For Technology
DGTRE	Direction Générale des Technologies, de la Recherche et de l'Energie
DWTC	Diensten voor Wetenschappelijke Technische & Culturele aangelegenheden
EMIS	Energie- en Milieu-InformatieSysteem
EUCLID	European Co-operation for the Long Term in Defense
IGPP	Impulsprogramma voor Geavanceerde Technologieën in Produktontwikkeling en Produktietechnieken
ILP	Industrial Liaison Programme
IMEC	Interuniversitair Micro-Electronica Centrum
INM	Impulsprogramma Nieuwe Materialen
INNOTEK	Innovatie- en Technologiecentrum Kempen
IT	Informatietechnologie
FIOV	Fonds voor Industrieel Onderzoek in Vlaanderen
JESSI	Joint European Submicron Silicon Initiative
LUC	Limburgs Universitair Centrum
MINA	MIlieu en NAtuur
MINT	Managing the Integration of New Technologies
MIT	Massachussets Institute of Technology
OTO	Onderzoek & Technologische Ontwikkeling
RTD	Research & Technology Development
SCK	Studie Centrum voor Kernenergie
STTN	Onderzoeksprogramma Spraak- en Taaltechnologie voor het Nederlands
TA	Technology Assesment
TAFTIE	The Association For Technology Implementation in Europe
TD	Technologische Dienstverlening
TII	Technologische Innovation Information
TIV	Technologische Innovatiecel Vlaanderen
TMB	Vlaamse TextielMachine- en systeemBouw
TRN	Technology Response Network
VACRO	Value CROssroads
VALUE	Valorization and Utilization for Europe
VDBH	Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel
VEV's	Vlaams Economisch Vertegenwoordigers
VIA	Vlaams Innovatie Adviescentrum
VIB	Vlaams interuniversitair Instituut voor Biotechnologie
VIPO	Vlaams Initiatief voor Produktontwikkeling
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VLAB	Vlaams Actieprogramma Biotechnologie
VLIET	Vlaams Impulsprogramma Energie Technologie
VLIM	Vlaams Impulsprogramma Milieutechnologie

VLIWO	VLaamse commissie voor Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek
VOM	Vereniging voor Oppervlaktetechnieken van Materialen
VTO	Vlaams Technologie Observatorium
WTCM	Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid

trefwoordenregister pagina

Adviezen 3, 9, 14, 17, 19, 22, 28, 42-43, 45
Beleidsopties 3, 9, 19, 28, 30
Clusters 11, 101
Collectief Onderzoek 5, 19, 28, 42, 62
Convenant Vlaamse TextielMachine- en systeemBouw 28, 42, 52
CRAFT 60-61, 70, 73, 75
EG-informatief 54, 59-60, 64
Euclid 11
EUREKA 13-14, 19, 28-30, 52, 59, 61, 76-77, 89
Eureka-Jessi 30, 92
Europese onderzoeksprogramma's 54, 57, 61, 66
Euroregio 64
Evolutie van het personeelsbestand 78
FIOV 19, 22, 43, 73, 76, 109
Globaal steunvolume 1995 ..... 16, 20
IGPP 66, 91, 109
Inkomsten 45, 69-70
INM 19, 29, 32-33, 52, 71, 73, 75-77, 109
Internationale contacten 60
Internationale partner search 65
IT 9, 16, 31, 109
JESSI 19, 28-31, 59, 76-77, 109
KMO-stuurgroep 5, 15, 65-66
Medialab 9, 16
MINT 16-17, 64, 70, 73, 75, 109
Nieuwe Opdrachten 3, 9, 13, 19, 28
Onderzoeksmandaten 19-20, 25, 27, 75
Oude FIOV-regeling 17
Partner search 60
Relatieve kost van de evaluatieopdracht 77
Seminaries 54, 56, 59
Sensibilisatie 60
Specialisatiebeurzen 16-17, 20-22, 46-47, 50, 52, 69-71, 74-75
STTN 46, 70, 73-75, 109
TD 62, 76, 109
TII 59, 61, 64, 109
TIV 65-66, 109
TRN 64, 109
Uitgaven volgens jaarrekening 70, 75, 77
VACRO-dagen 54
Valorisatiepakket 55
VIA 54, 60, 66, 73, 75
VIB 13, 109
VLAB 13, 76-77, 109
VLIET 19, 28-29, 31, 76-77, 93, 109
VLIM 14, 46, 69, 71, 75, 109
VTO 12, 110

Bischoffsheimlaan 25 • B-1000 Brussel • Tel.: +32 (0) 2 223 00 33 • Fax: +32 (0) 2 223 11 81